

Gorenjski Glas

PETEK, 1. JULIJA 2016

LETO LXIX, ŠT. 52, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Jan in Luka prvič na Tour

V kolesarski karavani na Dirki po Franciji bosta tudi Gorenjca Jan Polanc in Luka Pibernik. Za mlada kolesarja bo to krstni nastop na najodmevnejši dirki na svetu.

MAJA BERTONCELJ

Kranj – Jutri se začneja slovi- ti Tour de France. V karavani bo 198 kolesarjev iz 22 ekip, tudi Gorenjca Jan Polanc in Luka Pibernik (oba Lampre - Merida). Do cilja v Parizu kolesarje čaka 21 etap.

Tako za Polanca kot za Pi- bernika bo to krstni nastop na najodmevnejši dirki na svetu. Včeraj sta se v Sainte- Mère-Église udeležila

predstavitve ekip, mi pa smo se z njima pogovarjali v ne- deljo na državnem prven- stvu v Ihanu, kjer je bil Pi- bernik četrti, Polanc pa dese- ti. Poleg obeh Gorenjcev bo- sta na Touru še dva Slovenca: Kristijan Koren in Borut Božič. Znova se obeta zani- miva dirka tudi za slovenske ljubitelje kolesarstva. Kon- čala se bo 24. julija.

► 9. stran



Za Luko Pibernika bo Tour prva tritedenska dirka. Zanj bodo, tako kot so v nedeljo v Ihanu, pesti držali tudi navijači iz Suhadol.



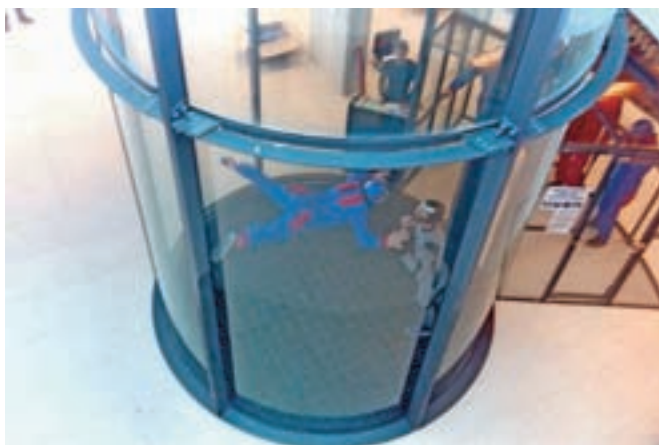
Jan Polanc je lani dobil etapo na Giru, letos bo prvič nastopil na Touru. Da je dobro pripravljen, je dokazal na dirki po Švici, ki jo je končal na petnajstem mestu.

Vetrovnik je bil prehrupen

Hrup z dodatnimi ukrepi zmanjšujejo, so zagotovili pristojni v Nordijskem centru Planica. Civilna iniciativa je zaradi čezmernih obremenitev vložila prijavo na pristojno inšpekcijo. Hrup se širi zaradi zajemanja zraka od zunaj, ki ga za delovanje potrebuje vetrovnik.

MARJANA AHAČIČ

Planica – Vetrovnik je sicer še v fazi poskusnega delo- vanja, je povedal Jure Žerjav, vodja Nordijskega cen- tra Planica, sicer pa ne, če- prav ni namenjen le špor- tnikom, ampak tudi drugim obiskovalcem, ki se želijo na varen način približati ob- čutkom, ki jih skakalec do- živi pri letenju na smučeh, za te namene sploh še niso začeli uporabljati. Kot je po- vedal Žerjav, so ga intenzivno uporabljali za šolanje in- štruktorjev, sicer pa ne. Ker pa se je medtem izkazalo, da je hrup pri uporabi za- res precejšen, so takoj začeli



Vetrovnik v osrednji stavbi Nordijskega centra Planica so doslej le preizkušali, redno še ni v uporabi. /Foto: Arhiv NC Planica

z ukrepi za dodatno zmanj- ševanje slišnosti napra- ve. »Dokler nismo opravili

meritev frekvenc oziroma jakosti zvoka, nismo mo- gli izvesti vseh nastavitvev

vetrovnika. Meritve ima- mo in zdaj izvajamo dodate- ne ukrepe za omejitvev hru- pa,« je dejal direktor zavoda Planica Jelko Gros. Kot zatr- juje Žerjav, je hrupa zdaj že bistveno manj, res pa je, da je po tem, ko so 2. junija zaključili z izobraževanjem in- štruktorjev, vetrovnik le dva- krat testno obratoval.

Vetrovnik je bil tako kot celoten objekt zgrajen na ključ, tako da dodatni stro- ški zaradi njegovega nastav- ljanja in drugi ukrepi za zmanjšanje hrupa ne bodo bremenili zavoda Planica, je zatrnil Jelko Gros.

► 2. stran

PRILOGI:

Zgornjesav'c
Jeseniške novice

JELOVICA

IZBERI & POSTAVI

od 87.400,00 €

080 23 23 www.jelovica-hise.si



AKTUALNO

Kaj vse zmečemo v školjko

Plenice, vatirane palčke, različne krpe, plastični zamaški, hrana, celo deske in poginule živali. Vsi ti odpadki vsakodnevno končajo v kanalizacijskem sistemu, čeprav se vsi zavedamo, da tja ne sodijo.

3

GG+

Še jaslic nočem postavljati sam

V nedeljo bo v Predosljah daroval novo mašo 25-letni domačin Bernard Rožman. V mladosti je bil obetaven kolesar in še danes rad sede na kolo in s prijatelji vrti pe- dale po gorenjskih cestah.

18

GG+

Pisal je poln energije in zanosa

Jasmin B. Frelj, mladenič iz Žab- nice, je dobil nagrado Slovenskega knjižnega sejma za prvenec in se uvrstil v finale kresnika, letos spo- mladi pa je prejel še nagrado Evropske unije za književnost.

19

ZANIMIVOSTI

Zaščitene že sto dvajset let

Te dni mineva sto dvajset let od zaščite planike, ki je konec 19. sto- letja postala prva rastlinska vrsta, zavarovana na Slovenskem. Če- prav ni več zelo ogrožena, je še vedno zaščitena.

29

VREME

Danes in jutri bo sprva ja- sno, čez dan pa pretežno oblačno s krajevnimi plo- hami. V nedeljo bo oblačno z občasnimi padavinami.

15/28 °C
jutri: pretežno oblačno

Vetrovnik je bil prehrupen

◀ 1. stran

»Vse meritve, ki so bile opravljene, izkazujejo, da ne presehamo mejne vrednosti. Odprtine vetrovnika, ki so vir hrupa, so obrnjene proti severu, kar je nasprotna stran od Triglavskega narodnega parka, zato je hrup v smeri Tamarja še manjši od dovoljenega. Pri vetrovniku je potrebno najprej ustvariti enakomeren zračni tok, šele potem, ko je znana frekvenca hrupa, se predvidijo ukrepi za zmanjšanje hrupa, ki je že

danes v meji dovoljenega,« ob tem poudarja Jelko Gros.

Po njegovem mnenju je zato zdaj predvsem ključno, da ustrezne protihrupne ukrepe zagotovijo do konca leta, pri čemer je zahtev, da bodo dela za omejitve vplivov hrupa končali že v kratkem. Kot je dejal, v ta namen nameravajo urediti posebno protihrupno zračno pregrado, ki bo preprečila, da bi se pri zajemanju zraka od zunaj, ki ga za delovanje potrebuje vetrovnik, v okolje širil čezmeren hrup.

Nov računalniški center v bolnišnici

Jesenice – V Splošni bolnišnici Jesenice so predstavili nov računalniški center in nova PACS- (Picture Archiving and Communication System) ter RIS-sistem (Radiology Information System). Računalniški center so uredili v kleti bolnišnične stavbe, ustreza pa vsem standardom glede varnosti ter podvojenosti sistemov za neprekinjeno napajanje in hlajenje. V centru je urejeno novo komunikacijsko vozlišče ter postavljena nova komunikacijska, strojna ter programska oprema, potrebna za delovanje omenjenih sistemov. Naložba je vredna dobrega pol milijona evrov, od tega je ministrstvo za zdravje prispevalo 300 tisoč evrov. Še dodatnih 112 tisoč evrov pa je ministrstvo namenilo za nakup novih diagnostičnih postaj, digitalizatorja ter zapisovalnika DVD na radiološkem oddelku.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Nagrajenci

V nagradni igri v kotičku za naročnike, ki je bila objavljena 21. junija 2016, prejmejo majico s kratkimi rokavi RTV SLO: Majda Jelenc, Žiri, Cecilija Dežman, Zg. Gorje, Vincenc Langerholc, Škofja Loka in Ludvik Glavač, Mavčiče.

V nagradni igri v kotičku za naročnike, ki je bila objavljena 24. junija 2016, prejme ročni sesalnik Hoover Majda Gortnar, Selca.

Čestitke vsem nagrajencem!

Darilo
izzrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme ANTONIJA MARIČ iz Podnarta.

Nova cena časopisa

Dobra tri leta so minila, odkar smo Gorenjskemu glasu nazadnje povišali ceno. Tudi na začetku letošnjega leta smo pričakovali, da bomo še naprej zdržali staro ceno časopisa. Sredi leta ugotovljamo, da žal ne bo šlo. Obseg oglaševanja je upadel, kar je za bralce sicer dobra novica, saj manj oglasov pomeni več člankov. Nam pa to seveda povzroča skrbi, ki jih je še povečala podražitev nekaterih poštinskih storitev.

Zato smo se odločili, da z julijem ceno Gorenjskega glasa z 1,70 povišamo na 1,85 evra. Letnih naročnikov se povišanje cene ne bo dotaknilo, za vse druge, ki naročnino plačujejo mesečno ali polletno, pa bo naročnina višja za približno en evro mesečno.

Za primerjavo smo pregledali cene podobnih časopisov: Dolenjski list 1,99 EUR, Vestnik iz Murske Sobote 1,99 EUR, Novi tednik iz Celja 2,30 EUR, Nedeljski 1,95 EUR, Družina 1,90 EUR. Z dnevniki se ne moremo primerjati, saj je njihova cena zaradi pogostejšega izhajanja nekoliko nižja.

Upamo, da boste novo ceno časopisa sprejeli z razumevanjem in boste še naprej ostali v naši družbi. Mi pa bomo vaše zaupanje še naprej opravičevali s časopisom, ki vas razveseli vsak torek in petek.

Marija Volčjak,
direktorica
Gorenjskega glasa

Pahor pozval k enotnosti

Ob petindvajseti obletnici bitke v Trzinu je predsednik republike Borut Pahor pozval k enotnosti in izrazil slutnjo, da bomo kot suveren narod kmalu znova odločali o svoji prihodnosti.

ALEŠ SENOŽETNIK

Trzin – Občina Trzin in Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo (OZVVS) Domžale sta v sodelovanju s Slovensko vojsko ter okoliškimi občinami pripravili osrednjo regijsko proslavo ob dnevu državnosti. Proslava je potekala v ponedeljek na mostu čez Pšato v Trzinu, kjer so pred 25 leti ustavili konvoj jugoslovanske vojske. V prvem oboroženem vojaškem spopadu v Evropi po drugi svetovni vojni, ki se je 27. junija 1991 odvil prav v Trzinu, so padli pripadnik Teritorialne obrambe Edvard Peperko ter štiri pripadniki Jugoslovanske ljudske armade. »Vsi, ki smo bili ta dan v Trzinu, smo začutili brezoblično grozo, ki jo sproži zavedanje, da smo na pragu vojne,« je povedal trzinski župan Peter Ložar, ki je izrazil nujnost, da v prihodnje preprečimo podobne dogodke.

»Živimo v času vse večjega kulturnega prepletanja, zato je sila pomembno, da med mladimi gojimo in spodbujamo narodno zavestnost, zavest in domoljubje ter jih seznanjamo z zgodovino naše države,« pa je ob obletnici dejal predsednik OZVVS Domžale Janez Gregorič.



Borut Pahor je pozdravil tudi mambo pokojnega Edvarda Peperka. / Foto: Aleš Senožetnik

Znova bomo odločali o svoji prihodnosti

»V Trzinu je po razglasitvi slovenske samostojnosti naslednji dan sledilo surovo vojaško dejanje, ki je dalo vedeti, da je Slovenija potisnjena v položaj, ko mora z vojaško silo braniti razglašeno neodvisnost države. Občutek imam, da bi bilo vse skupaj veliko težje, če na referendumu ne bi bila tako velika večina za samostojnost države, kot je bila. Naša enotnost je bila glavna deviza vseh nadaljnjih ravnanj,« je ob 25. obletnici osamosvojitve in

bitke v Trzinu povedal Pahor in poudaril, da je bila vojna relativno kmalu dobljena in z relativno malo žrtvami ravno zato, ker ni bilo izdaje in sodelovanja z okupatorjem.

Pahor se je v svojem govoru dotaknil tudi nedavne izstopa Velike Britanije iz Evropske unije in opozoril na razklanost Britancev zaradi tesnega referendumskega izida. Opozoril je, da utegnemo kmalu znova odločati o svoji prihodnosti: »Moja slutnja ali izkušnja, tako v domači kot mednarodni politiki, so mi v zadnjih mesecih

dale vedeti, slutiti, da se utegnemo prej, kot bi si želeli, in morda deloma tudi proti naši volji, znova zgoditi, da bo prišel čas, ne vem, kdaj, in da bo prišel razlog, ne vem, kateri, zaradi katerega bomo Slovenci kot suveren narod znova odločali o svoji prihodnosti.«

Dodal je, da smo kot narod in država sposobni odgovoriti na izzive časa, ki bo prišel. Zato pa moramo stremeti k sodelovanju in enotnosti ter imeti strogo definiran nacionalni interes, okrog katerega se bo v ključnem trenutku zbrala večina ljudi.

Obudili spomin na Janeza Svetina

Ob 25. obletnici osamosvojitve so v Gornji Radgoni obudili spomin na Janeza Svetina z Bleda.

FRANCI KLEMENČIČ

Gornja Radgona – Vojaki JLA so 28. junija 1991 ob obleganju obmejne Gornje Radgone ustrelili psihologa, svetovnega popotnika, misleca, prevajalca, predavatelja, poznavalca indijske duhovnosti in svetovne književnosti Janeza Svetina z Bleda, ki je tako postal prva žrtev desetdnevne vojne na radgonskem območju. Svetina je na povabilo takratnega in še sedanjega ravnatelja radgonske osnovne šole Dušana Zagorca v četrtek, 27. junija 1991, v Domu kulture v Gornji Radgoni predaval učiteljem s širšega radgonskega območja. V tistem času so iz Ormoža proti Radgoni že prihajale tankovske enote JLA, v center Radgone so prispele naslednje dopoldne. Svetina je s svojim fotoaparatom



Dušan Zagorc in Stanko Sakovič, predstavnik Združenja Sever, polagata venec. / Foto: Franci Klemenčič

vzbudil pozornost in postal tarča napadalcev.

Leta 1992 so na zgradbi v bližini stavbe radgonske občine, kjer je bil Svetina obstreljen, v spomin nanj vzdali spominsko ploščo. Ob 25. obletnici dogodkov je bila v torek ob spominski plošči Spominska ura Janeza Svetine. Delo in pomen pokojnika so orisali ravnatelj Dušan Zagorc, učitelj zgodovine na radgonski osnovni šoli Tomaž Lopret ter devetošolki Kaja Krempel in Klara Žinkovič, na violino je zaigrala osmošolka Julija Stajniko. Petindvajset učiteljev osnovne šole je ob 25. obletnici dogodkov ob ploščo položilo prižgane sveče. Ob 11.38, to je natanko 25 let po kruti smrti, pa so se zbrani poklonili Svetinu z minuto molka. K spominski plošči so predstavniki Združenja Sever položili še venec.

Kaj vse zmečemo v školjko

Plenice, vatirane palčke, različne krpe, plastični zamaški, hrana, celo deske in poginule živali. Vsi ti odpadki vsakodnevno končajo v kanalizacijskem sistemu, čeprav se vsi zavedamo, da tja ne sodijo.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Največja odprtina za odpadne vode je v vsakem gospodinjstvu straniščna školjka, za katero, predpostavljamo, tudi vsak ve, čemu služi oziroma kakšnim odplakam je namenjena. Žal pa se v straniščno školjko zmeče še marsikaj drugega, kar bi sicer sodilo v smetnjake in zbirne centre. Kaj vse odplakne voda v naših straniščih, smo se pozanimali pri Komunalni Kranj, upravljavcu Centralne čistilne naprave Kranj (CČN), ki kot Veliki brat podrobno spremlja naše navade, skrite za stranišnimi vrati. In odgovor je bil presenetljiv: na t. i. grabljah na kranjski čistilni napravi se vsakodnevno ujamejo damski vložki, plenice, vlažilni robčki, vatirane palčke za ušesa in drugi pripomočki za osebno higieno, embalaža zdravil, kuhinjske in druge čistilne krpe, plastični zamaški, odpadno olje, barve, kemična čistila ... »V kanalizacijo skozi školjko ali odtok pride tudi precej ostankov hrane, kar ne povzroča samo problemov pri obratovanju čistilne naprave, temveč se v kanalizaciji ustvarjajo pogoji za smrad in razvoj podgan. Teh je vse več, zato na javnem kanalizacijskem omrežju izvajamo deratizacijo, na kritičnih območjih celo pogosteje. Pri vzdrževanju sistema smo v kanalizaciji žal že našli celo mrtve živali, natančneje psa,« je razkrila Mojca Košir Štojs, vodja poslovne enote



Vodja poslovne enote Kanalizacija in čistilne naprave v Komunalni Kranj Mojca Košir Štojs kaže, kaj polovijo grablje na čistilni napravi. / Foto: Gorazd Kavčič

Kanalizacija in čistilne naprave v kranjskem komunalnem podjetju.

Pred kaznijo najprej opozorilo

»V kanalizacijskem omrežju se znajdejo tudi deske, ostanki živali od zakola, celo beton, za katerega vemo, kakšno škodo oziroma zamašitev lahko povzročijo. Če ga hitro ne odstranimo, predstavlja veliko oviro za odtok naših fekalij. Ožiti se začne na ulici, zamaši pa se pri najbližjih hišah. Teh večjih stvari seveda nezaveščeni občani ne zmečejo v školjke, ampak ponoči

v kanalizacijske jaške,« je opozoril direktor Komunale Kranj Marko Kocijančič. Košir Štojs je dodala, da so nekateri defekti na omrežju tako obsežni, da jih odpravljajo tudi po nekaj dni.

Čeprav se je v zadnjih letih zgradilo veliko novega kanalizacijskega omrežja, pa do intervencij na njem ne prihaja nič redkeje, celo nasprotno – več jih je. »Vedno več gospodinjstev je priklopljenih na omrežje, več je potencialnih uporabnikov, ki kljub nenehnim opozorilom v kanalizacijo odplaknejo neustrezne odpadke,« je pojasnila Košir Štojs. Kršitelje le stežka najdejo,

še zlasti, če do zamašitve pride na javnem kanalu. Če pa povzročitelja vendarle najdejo, mu stroške intervencije tudi zaračunajo, je povedal direktor Kocijančič. »Kaznujemo sicer neradi oziroma vsaj ne takoj, saj razumemo, da ljudje večinoma ne vedo natančno, kaj sme in kaj ne sme iti v kanalizacijo. Prav zato vsakogar najprej na nepravilnosti opozorimo. Če pa naših opozoril ne upoštevajo, potem jih prijavimo medobčinski inšpekciji,« je razložil. Ob tem je opozoril, da lahko občani vse nevarne in druge odpadke, ki jih ne moremo odložiti v zabojnike na svojih dvoriščih, brezplačno odložijo na urejenih zbirnih centrih. Tudi to storitev namreč vsi plačamo že z mesečno položnico.

Odplakovanje neprimernih snovi stane

Na CČN Kranj pri čiščenju odpadnih voda na leto odstranijo med 23 in 24 tonami neprimernih odpadkov. Njihov odvoz morajo plačati zunanemu izvajalcu, kar draži tudi ceno čiščenja odpadnih voda. Njihovo storitev dražijo tudi vse nepotrebne intervencije zaradi zamašitve kanalizacijskega sistema, ki jih povzročijo snovi, ki vanj nikakor ne sodijo. In vsi ti nepotrebni stroški posledično zvišujejo zneske na naših mesečnih položnicah za opravljene komunalne storitve. »Svinjarjenje« torej nima samo ekološke, ampak tudi svojo ekonomsko ceno.

k

KOMENTAR
DANICA ZAVRL ŽLEBIR



Kar imajo veliki

V teh dneh je Jezersko dobilo lekarniško podružnico. Za nas, urbane dolince, takšna pridobitev ni kaj posebnega, vse, kar potrebujemo, imamo namreč za prvim vogalom. Za Jezersko z okoli sedemsto prebivalci, kjer so od leta 1998 organizirani kot občina, od mnogih civilizacijskih dobroti pa oddaljeni dvajset, trideset kilometrov, je to seveda nekaj drugega. Dosedanji župani so si prizadevali, da bi Jezersko imelo »vse, kar imajo veliki«. Šola je tu tako rekoč že od nekdaj, pozneje se je pridružil vrtec, prebivalci se oskrbujejo v domači trgovini, enkrat na teden k njim prihaja zdravnik in tudi za zobno zdravlje imajo poskrbljeno. Gorivo lahko točijo na domači bencinski črpalki. Tam je od lani spet tudi bančni avtomat. Spet, ker so ga v preteklosti v kraju že imeli, pa ga je prejšnja banka zaradi nerentabilnosti ukinila. A tudi sedanjega niso postavili, ker bi bilo Jezersko tržno tako zanimivo. Nasprotno: na Jezerskem ne morejo pričakovati profita, zato se podjetja od tod praviloma umikajo. Vrnitev ali nova vzpostavitev vsake storitve ali dejavnosti je plod prizadevanja občinske oblasti, ki želi, da bo Jezersko živelo, da bi se mladi ne odsevljali in bi tu našli možnost za svojo prihodnost.

Življenje na Jezerskem postaja privilegij. Vse je odda-

ljeno in zato dražje. Ko so denimo odmerjali komunalni prispevek po tem, ko je bila zgrajena kanalizacija, je občina primaknila precejšen znesek, da občani ne bi bili preveč obremenjeni. Tudi pri bankomatu občina krije razliko v stroških, da bi ga obdržali. Nekatere javne storitve, ki jim jih je uspelo pripeljati na Jezersko ali tam ohraniti, sicer ne iščejo profita, a kljub vsemu želijo ostati vsaj v okviru razumnih stroškov. Danes se lepo število domačinov vozi na delo v Kranj, Ljubljano in še kam, se pozno popoldne vrača »k dom«, kakor rečejo na Jezerskem. V dolini pa opravijo tudi nakupe, obišejo zdravnika, gredo na pošto, dvignit denar, natočit bencin ... Pragmatično ravnanje pač. Toda če bodo želeli imeti trgovino v domačem kraju, črpalko, zdravstvene in druge storitve, jih bodo morali uporabljati doma. Samo tako jih bodo namreč lahko ohranili, in če bodo trošili drugje, bodo morali sami sebi pripisati, če jih bodo izgubili. Od ljudi samih je namreč odvisno, da bodo prepoznali in cenili tisto, kar je doma, in to tudi uporabljati, kajti vse to v današnjem tržnem sistemu ni samo po sebi umevno. Res je vse to namenjeno tudi obiskovalcem, turistom ..., a vendarle v prvi vrsti domačinom, ki imajo na majhnem Jezerskem (skoraj) vse, kar imajo tudi veliki.

V tujino z veljavnim dokumentom

Ob načrtovanju poletnih dopustov v tujino pravočasno preverite, ali je vaš dokument še veljaven. Otrokom veljavnost dokumentov poteče hitreje. Izgubo ali krajo dokumentov takoj prijavite.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Do konca leta bo potekla veljavnost nekaj več kot 34 tisoč potnim listom in nekaj več kot 61 tisoč osebnim izkaznicam, opozarja ministrstvo za notranje zadeve, ki zato priporoča, da ob načrtovanju letovanja v tujini pravočasno preverite veljavnost dokumenta. Osebna izkaznica je namreč javna listina, s katero slovenski državljan izkazuje svojo identiteto in državljanstvo in s katero lahko potuje v vse države Evropske unije, Albanijo, Švico, Andoro, Bosno

in Hercegovino, Črno goro, Makedonijo in Srbijo. Za obisk drugih držav morate imeti veljaven potni list, pri čemer nekatere države zahtevajo, da je potni list ob vstopu na njihovo ozemlje veljaven vsaj še pol leta ali več.

Vlogo za izdajo osebnega dokumenta lahko vložite na kateri koli upravni enoti, priporočljivo je, da vsaj 10 dni pred potovanjem. Za prednostno ali nujno izdelavo dokumentov (v enem dnevu) je treba plačati dvojno takso. Posebno bodite pozorni na veljavnost listin otrok, saj te potečejo v treh oziroma

petih letih. Vlogo za izdajo dokumenta za otroka vložijo njegov starš, otrok, ki je starejši od osem let, pa mora biti navzoč ob vložitvi vloge.

Državljanji so dolžni izgubo ali krajo potnega lista ali osebne izkaznice naznani v roku največ osem dni na kateri koli upravni enoti, sicer jim grozi globa od 125 do 400 evrov. Če ostanete brez dokumenta v tujini, se lahko obrnete na najbližje diplomatsko-konzularno predstavništvo Republike Slovenije, kjer vam bodo izdali potni list za vrnitev, za kar boste potrebovali dve fotografiji.

Zakon o potnih listinah sicer določa, da vam morajo na mejni kontroli dovoliti prihod v državo, tudi če nimate veljavne potne listine, vaše državljanstvo in identiteta pa nista vprašljiva. To pride v poštev, kadar ostanete brez potovalnega dokumenta v sosednji državi. Če ostanete brez dokumenta zaradi kraje, ropa ipd., je priporočljivo, da to takoj prijavite tudi najbližji policijski postaji, če pogrešan dokument kasneje najdete, pa ga ne uporabljajte več, saj imate lahko pri prehodu meje težave.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA

Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvida: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.



Še boljši pogoji za šport v mestu

Pri Dvorani tržiških olimpijcev so odprli prenovljeno športno igrišče.

SUZANA P. KOVAČIČ

Tržič – Dan pred zaključkom šolskega leta je Občina Tržič v sodelovanju z Osnovno šolo (OŠ) Tržič simbolno, s plesom in športnimi igrami, predala svojemu namenu prenovljeno športno igrišče pri Dvorani tržiških olimpijcev. Igrišče je bilo

sofinanciranjem Fundacije za šport. Skupna vrednost investicije po sklenjeni pogodbi z izvajalcem del Gitri znaša dobrih 143 tisoč evrov. Preplastili so večnamensko igrišče z asfaltno podlago, uredili odvodnjavanje in manjšo betonsko tribuno. Območje so zavarovali z novo varovalno ograjo in lovilnimi mreža-



Zgradili so dodatno površino za ulično košarko, prvi turnir so ob odprtju že odigrali učenci tržiških osnovnih šol, med prvimi pa je na koš vrgel tudi župan Borut Sajovic.

zgrajeno leta 2000 ob izgradnji dvorane in osnovne šole. Med tednom se v dopoldanskem času uporablja za potrebe OŠ Tržič, popoldne in ob koncu tedna pa za rekreacijsko in športno dejavnost mladine in drugih občanov predvsem iz ožjega mestnega jedra in bližje okolice. Je edino zunanje športno igrišče v mestu Tržič.

Občina Tržič je športno igrišče prenovila s

mi. Zgradili so dodatno površino za ulično košarko s postavitvijo enega koša na asfaltni podlagi in poligon za skok v daljino z zaletno stezo na tartanski podlagi. Športno igrišče je razsvetljeno, postavili so pitnik in urbano opremo. Z metom na koš in v gol sta prenovljena igrišča skupaj z mladimi športniki odprla tržiški župan Borut Sajovic in ravnatelj OŠ Tržič Stane Grum.

Dvajseti Kovaški šmaren

MARJANA AHAČIČ

Kropa – S predstavo domače gledališke skupine Čofta in podelitvijo priznanja za najboljšo predstavo po izboru občinstva se bo danes zvečer zaključil drugi Festival gledališča v Kropi. Prireditev bo obenem uvod v Kovaški šmaren, kroparski praznik, ki bo s sklopom različnih etnoloških, kulturnih, športnih in družabnih dogodkov zaznamoval ta konec tedna v Kropi. Oglarsko kopo bodo tako v Kropi postavili že danes, prav tako peč za taljenje železove rude ob vigenjcu Vice. Zvečer bo pri Kapelici maša, pri kateri bo pel MePZ Kolledva; sledil kratek koncert in nato predstava Sroteži pred muzejsko hišo Fovšaritnica. Jutri, v soboto, se sklop prireditev začne s pohodom na Jamnik in turnirjem v košarki, člani jamarskega društva

bodo od 9. do 16. ure prikazovali jamarske dejavnosti, vrata bodo odprli Kovaški muzej, vigenjc Vice in Fovšaritnica. Organizatorji, Krajevna skupnost Kropa in domače turistično društvo, pripravljajo še otroško likovno delavnico, organizirajo prikaz različnih obrti, vodene ogledne po Kropi in odprtje fotografske razstave. Ves dan bodo v Kropi talili železovo rudo in kuhali oglje, ob 15. uri bodo v vigenjcu Vice pripravili kovaško malico. Ob 17. uri bo nastop pihalnega orkestra Lesce, ob 18. uri nagovori predsednika krajevne skupnosti, turističnega društva in župana občine ter predstavitev kovačev in podelitev plaket. Dvajseti Kovaški šmaren se bo v soboto zvečer zaključil s ponovitvijo gledališke predstave Sroteži in nato z druženjem na veselici.

Uničili klop pod jablano

Prijatelja Jure in Peter sta blizu stojišč za čebelje panje v Senožetih postavila klop za vsakogar, ki bi prišel tod mimo, da bi se lahko usedel, spočil in si nabral moči. Čez nekaj dni pa šok: klopi ni več, stojišča za čebelje panje so požagana, piloti delno izruvani.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kovor – Zgodba preteklih dni se je začela na pozitiven način, je povedal Aleš Frantar iz Kovorja in nadaljeval: »V družinski lasti imamo travnik v Senožetih. Pred časom se je name obrnil prijatelj Peter, sicer vnet čebelar, če mu lahko odstopimo del tega travnika za postavitev stojišč za čebelje panje. Strinjal sem se, ideja je živela in se razvijala – od dodatne klopce pa mogoče nekoč tudi do pravega klasičnega čebeljnaka. Idejo sva že jeseni predstavila tudi

mojemu očetju, ki so mu bila Senožeta posebej pri srcu. Bil je navdušen! Oče je bil slabega zdravja in je žal decembra umrl. Spomladi mi je Peter omenil, ali še drži dogovor o postavitvi stojišč. Seveda sem takoj potrdil. Minulo soboto sva se z veliko dobre volje lotila dela, pripravila potreben les in pilote za sidranje v tla. Postavila sva vse potrebno, tudi klopco pod jablano. Usedla sva se nanjo in občudovala dobro opravljeno delo. Takrat me je prešinilo – to bo 'Atijova klopca', ker je tako rad prihajal sem.

Poklical sem prijatelja, da mi pripravi tablico z imenom in kratkim stavkom spodaj za vsakogar: Usedi se, počij in naberi si moči! Torej dobrodošli vsi ljudje dobre volje in pozitivnih misli. Še isti dan sta se obe družini skupaj z otroki podali do klopce in stojišč. «

Tako idilično je bilo še ves konec tedna, v ponedeljek je sledilo razočaranje. Aleš se je na sprehodu z najmlajšim sinom že veselil počitka na klopi. Potem pa, kot pove: »Prireda tja in šok – klopce ni več, stojišča za čebelje panje

požagana, piloti delno izruvani. Preželi sta me jeza in žalost. Najbolj nenavadno je bilo to, da so neznani storilci na jablano z motorno žago vžagali križ, ta simbol povezovanja. Kako so mogli?« Poklical je policijo. Iz Policijske uprave Kranj so potrdili, da so dogodek tržiški policisti obravnavali v skladu z zakonom o kazenskem postopku, svoje ugotovitve bodo posredovali Okrožnemu državnemu tožilstvu v Kranju. Prijatelja Aleš in Peter pa sta odločena, da vse skupaj postavita nazaj.



V ozadju: ko je klop pod jablano še stala; spredaj na sliki je stojišče za čebelje panje.



Še neznani storilci so uničili klop in stojišče za čebelje panje in v drevo, na katerem je slonela klop, vžagali križ.

Besede lomili na dobičku

Poročilo o poslovanju podjetja Komunala Tržič za leti 2015 in 2014 na občinskem svetu je preraslo v burno debato. Klemen Belhar: »Lanski dobiček Komunale Tržič pravno visi v zraku.« Sebastijan Zupanc: »Ob slovesu iz podjetja pa res nisem pričakoval, da bo dobiček deležen take debate, negotovanja.«

SUZANA P. KOVAČIČ

Tržič – Komunala Tržič, podjetje v stoddostni lasti Občine Tržič, naj bi v prihodnje letna poročila svojega poslovanja občinskim svetnikom predložila v celoti kot zajetno gradivo in ne več kot povzetek na nekaj straneh. Takšno je pričakovanje opozicije v tržiškem občinskem svetu zato, da bodo imeli svetniki boljši pregled in primerljivost med vsemi številčnimi izkazi, je opozorila svetnica Mateja Čadež, ki je v povzetku revidiranega poročila za poslovno leto 2015 ugotovila nekaj neskladij, npr. pri najemninah, ki jih komunalno podjetje plačuje občini. Naj se razjasni, ali gre za neskladja v resnici ali zgolj pri branju, se je strinjal župan Borut Sajovic.

Sicer pa je zdaj že nekdanji direktor Komunale Tržič Sebastijan Zupanc za četrtkovno sejo občinskega sveta pripravil poročilo o poslovanju podjetja Komunala Tržič za leto 2015, delno še za leto 2014. Leta 2014

je Komunala Tržič ustvarila 6,2 milijona evrov prihodka, od tega 41 odstotkov iz naslova gospodarske javne službe, 59 odstotkov pa iz tržne dejavnosti. Čistega dobička so imeli 339 tisoč evrov, od tega so 125 tisoč evrov izplačali v občinski proračun, preostali del je ostal nerazporejen. Leta 2015 so imeli 7,7 milijona prihodkov, tržni del so še povečali na 66,5 odstotka. Čistega dobička je bilo 336 tisoč evrov. »Lani smo povečali kapital v družbi za devet odstotkov, kar kaže na stabilnost podjetja,

Lani je Komunala Tržič povečala tržni del poslovanja na kar 66,5 odstotka. Čistega dobička so imeli 336 tisoč evrov. Po besedah Sebastijana Zupanca je bilo leto 2015 prelomno z vidika prihodka in dobička.

» je dodal Zupanc, ki pa vendarle ocenjuje, da je bilo leto 2015 prelomno z vidika prihodka in dobička. »V tržnem delu smo bili v preteklih letih močni pri ponudbi storitev s področja gradbeništva, vendar nadaljnje gradnje v slovenskem prostoru,

vsaj v takšnem obsegu, ne gre več pričakovati. Denar smo dobili tudi iz odlaganja odpadkov iz drugih občin, deponijo pa smo v tem času zaprli. Predvidevam, da bo prihodek letos padel na dobre štiri milijone evrov.« Zupanc je naštel še nekaj večjih projektov Komunale Tržič, npr. so edini v Sloveniji, ki prevozov pokojnikov iz tržiške občine ne zaračunavajo, veliko so naredili na osveščanju o družbeno odgovornem ravnanju z odpadki, uvedli so daljinski nadzor upravljanja z vodovodnim

in ne na račun položnic v gospodinjstvih.

Dobiček je vnel razpravo svetnikov. Del dobička, ustvarjenega v letu 2014, je komunala nakazala v občinski proračun. Vendar pa je svetnik Klemen Belhar opozoril na formalnopravno napako, da bi morali svetniki o dobičku in razporeditvi dobička, ustvarjenega v tem javnem podjetju, odločiti posebej in ne v paketu s proračunom, kot odgovorna za to napako pa omenil župana in direktorja občinske uprave. Župan je pojasnil, da so svetniki pri odločanju pri prejšnjem proračunu vsebinsko vedeli, od kod je 125 tisoč evrov priliva, priznal pa formalno napako. Na sejah občinskega sveta se bodo odslej posebej in sproti pogovorili, ali se dobiček, ustvarjen v komunalnem podjetju, razdeli in kam. Za zdaj pa dobiček, razen že razporejenih 125 tisoč evrov, ostaja nerazporejen oziroma ga bodo po potrebi namenili za razvojne projekte komunalnega podjetja.



Mladim pomagati z obrobja

Mladi v različnih lokalnih skupnostih imajo različne potrebe, ki jim je treba prilagoditi oblike mladinske politike. Vsi potrebujejo več pozornosti in možnosti za uresničevanje svojih idej in vizij, so poudarili na srečanju predstavnikov mladih in lokalnih skupnosti, ki ga je za območje Gorenjske nedavno organiziral Mladinski svet Slovenije.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – V radovljiškem mladinskem centru KamRa so ta teden organizirali dobro obiskano delavnico angleščine z naravnimi govorniki iz Amerike. Lansko jesen ustanovljeni center se je v letu dni delovanja izkazal za kraj, kamor mladi radi in pogosto prihajajo, saj jim omogoča različne načine druženja, spodbuja participacijo, prostovoljne aktivnosti in neformalno izobraževanje ter tako prispeva k njihovi socialni povezanosti in družbeni integraciji. Občina Radovljica je njegovo delovanje podprla še s strategijo za mlade in ustvarila dobre osnovne pogoje za krepitev mladinskega sektorja.

O tem, kako mladim, ki so kot skupina pogosto potisnjeni na rob družbe, omogočiti več sodelovanje, so

govorili tudi udeleženci srečanja Rastimo skupaj, ki ga je Mladinski svet Slovenije za območje Gorenjske organiziral prav v Radovljici. Na srečanju je poleg predstavnikov mladih in lokalnih skupnosti sodeloval tudi direktor Urada za mladino, dr. Peter Debeljak. »Morda je bilo sre-

klime za razvoj mladinskega dela in mladinskih politik je marsikje več, a je morda prav zato pretok informacij med posameznimi lokalnimi skupnostmi pri vas zelo povečan,« je ocenil Debeljak.

Poudaril je, da so potrebe mladih po različnih oko-

»Velikokrat se dogaja, da lokalne skupnosti ustanovijo mladinski center in odbor za mladino, potem pa razočarano ugotovijo, da mladih ni blizu.«

čanje na Gorenjskem v primerjavi z drugimi po Sloveniji manj kritično, a je zanimivo, da je bilo med mladimi in lokalnimi skupnostmi zaznati več pripravljenosti za sodelovanje kot drugje. Gorenjska regija v smislu organiziranosti na tem področju prav gotovo ni med močnejšimi regijami, tudi

ljih različne. »Nekateri potrebujejo prostor za druženje, drugi programe, tretji finančno spodbudo ... Vsekakor je treba, preden se lokalne skupnosti lotijo dela na tem področju, vedeti, kakšna je situacija. Velikokrat se dogaja, da lokalne skupnosti ustanovijo mladinski center in odbor

za mladino, potem pa razočarano ugotovijo, da mladih ni blizu. Včasih je boljše podpreti tisto, kar že je, morda društva, ki že delujejo v kraju ...«

Predvsem pa, so bili soglasni udeleženci srečanja, mladim dati mesto v družbi. Pogosto je v lokalnih politikah to težko »V lokalnih skupnostih, ki še nimajo zgrajene kanalizacije, je težko pričakovati, da se bodo ukvarjale z mladinsko politiko. Pa vendar bi morale lokalne oblasti videti, da se jim to enostavno splača, tudi v gospodarskem smislu,« še pravi Debeljak. »V eni od slovenskih občin je bila na primer narejena raziskava, v kateri je 92 odstotkov mladih izjavilo, da bi takoj odšli v tujino, če bi le imeli možnost. Kaj torej neki skupnosti pomenijo pločniki, če ni nikogar, ki bi hodil po njih?«

Vložili v razvoj kmetijstva

SUZANA P. KOVAČIČ

Tržič – Tudi letos je Občina Tržič objavila razpis za dodelitev nepovratnih sredstev za ohranjanje in spodbujanje razvoja kmetijstva in podeželja. Prijavo na razpis je oddalo 46 vlagateljev, pogojev ni izpolnjevala ena prijava, razdelili pa so dobrih 41 tisoč evrov. Za ukrep Štipendiranje bodočih nosilcev kmetij je ostalo prostih 1200 evrov, prijave lahko zainteresirani oddajo še do 10. oktobra 2016. »Kmetijstvo, gozdarstvo in gospodarjenje ter obdelava prostora, poleg koristi za neposrednega uporabnika in izvajalca predstavlja izjemne koristi tudi za širšo okolico. Občina Tržič mu je v vseh teh

letih zelo naklonjena,« je na nedavnem podpisu pogodbe s prejemniki nepovratnih sredstev povedal župan Borut Sajovic in dodal, da je bila to tudi priložnost, da se s tistimi, ki so sredstva že prejeli, pogovorijo o tem, v katero smer naj občina svojo vizijo usmeri, da bodo v prihodnje še uspešnejši: »Izpostavili smo pomembnost pridelave zdrave, kakovostne hrane, omogočanje prodaje pridelkov na domu, pomembnost poljskih in gozdnih prometnic, urejanje zemljiških zadev, dotaknili smo se tudi agrarnih skupnosti. Vsem pa je želja, da ima država pri gospodarjenju in predvsem pri ponudbi za goste, turiste in prodaji na trgu čim manj administrativnih ovir.«

Sušnik začasni predsednik Zdusa

Šenčur – Dosedanji podpredsednik Zveze društev upokojencev Slovenije (Zdus) Janez Sušnik iz Šenčurja je postal začasni predsednik zveze, ki bo funkcijo opravljal predvidoma do 15. decembra, ko bodo izbirali novega predsednika. Tako je v sredo v Izoli odločil zbor članov Zdusa, potem ko je sprejel odstopno izjavo dosedanjega predsednika Antona Donka, ki je nepreklicno odstopil zaradi zdravstvenih razlogov. Sušnik, sicer nekdanji predsednik državnega sveta, je za prednostne naloge do konca leta naštel področja pokojnin, zdravstva in sociale ter vprašanja zakona o dolgotrajni oskrbi in demografskega sklada.

Različna merila za odličnost

Tako rekoč vsi gorenjski župani so ob koncu šolskega leta pripravili sprejem za najboljše učence, ki so letos zaključili devetletko. Še iz časov, ko je bil v spričevalih zapisan splošni učni uspeh, se jih drži ime sprejem za odličnjake.

MARJANA AHAČIČ

Kranjska Gora – »Ne vem sicer, čigav je bil izbor, vem pa, da gre za priznanje učno najbolj uspešnim učencem na šoli oziroma v občini. Splošno je znano, da gre pri sprejemu najuspešnejših učencev za tiste, ki so bili odlični vseh devet let, kar se izvaja po vsej Sloveniji, razen od letos v Kranjski Gori, kamor je naša šola poslala svoj 'cvet učencev'. To je bil izbor brez jasnih meril, »je izboru, ki sta ga za sprejem pri kranjskogorskem županu pripravili obe šoli v občini, očital oče ene od najuspešnejših učenk iz zgornjesavske doline. »Nagrade za odličnost ste razvrednotili in jih omadeževali s pristranskostjo,« očita

obema šolama, mojstranski in kranjskogorski.

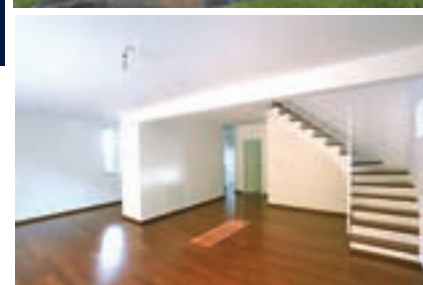
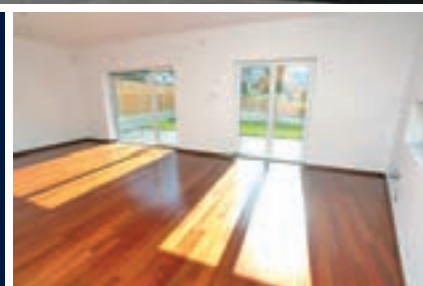
Kot pravi ravnateljica Osnovne šole 16. decembra Mojstrana, pri njih odličnosti že dolgo ne merijo več samo z ocenami. »Kriteriji, po kateri učiteljski zbor izbere učence, ki jih nato predlaga za sprejem pri županu, so: kakovostno znanje, vrednote, ki vključujejo tudi oblikovanje osebnosti, učne navade, prizadevnost, strpnost, pomoč, kolegalnost, empatičnost, iskrenost ..., ocene, priznanja, ki jih je učenec dosegel v času devetletnega šolanja, zastopanje šole na nacionalnih in mednarodnih projektih, sodelovanje v zunaj šolskih dejavnostih (sodelovanje s krajem, šport, glasba).

Na občinski upravi Občine Kranjska Gora potrjujejo, da na sprejem pri županu povabijo učence, ki jih predlaga šola, s kriteriji se doslej nikoli niso ukvarjali, o tem, koga povabiti, tudi ne obstaja občinski predpis. Podobno je v Radovljici, je povedala vodja kabineta župana Manca Šetina Miklič. »Učence predlagajo šole, tega, kdo pride na sprejem pri županu, pa ne ureja noben dokument, gre zgolj za tradicijo oziroma dogovor.« Je pa res, da šole na sezname za sprejem pri županu uvrščajo tiste učence, katerih povprečna ocena v vseh devetih let je več kot 4,51. Podobno je na Jesenicah, ne pa tudi v Žirovnici.



Podjetje SEMAGO je za Vas na **Kovorski cesti v Bistrici pri Trziču** zgradilo moderno zasnovane in energijsko varčne objekte s petimi stanovanjskimi enotami, ki predstavljajo samostojno hišo, dvojček in duplex stanovanje.

Vsak kupec kot darilo ob vselitvi prejme nov Renault CLIO, tako boste z nakupom ene od enot imeli novo hišo, oz. stanovanje in še nov avto. Izkoristite ugodno priložnost in pokličite na **031 828 999**.



Spominska slovesnost

MATEJA RANT

Hrušica – V počastitev dneva državnosti in 25. spominskega srečanja umika pripadnikov Jugoslovanske ljudske armade in Zvezne

milice s platoja Karavanke bodo danes ob 16. uri pripravili slovesnost na mejnem platoju Karavanke. Slavnostni govornik bo podpredsednik Policijskega veteranskega društva (PVD) Sever

Gorenjska Jože Ajdišek. Pri organizaciji prireditve sodelujejo Občina Jesenice, območno združenje Veteranov vojne za Slovenijo Zgornja Gorenjska in PVD Sever Gorenjska.





Na Jezerskem bi zgradili pločnik

Tehtajo med klasičnim pločnikom in ločeno pešpotjo z vmesnim zelenim pasom.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Jezersko – Občinski svetniki na Jezerskem so prisluhnili idejni zasnovi ureditve površin za pešce, za kar želijo kandidirati tudi za evropski denar.

Danes pločnikov ni, treba je najti rešitev, da bodo otroci varno prišli v šolo in nazaj in da bo tudi hoja ostalih občanov varnejša kot doslej. Pločnik naj bi po idejni zasnovi potekal od zgornjega avtobusnega obračališča ob regionalni cesti vse do spodnjega avtobusnega postajališča pod središčem vasi. Zasnovani so trije ločeni odseki, prekinjeni v središču kraja, saj za ta del naselja že obstajajo projektna rešitve. Možnosti, kako urediti pločnik, sta dve: klasični pločnik z robniki tik ob cesti ali pa primernejša rešitev za manjša naselja, ločena peš pot z vmesnim zelenim pasom. Klasičen pločnik ima prednost, ker se drži ceste in vse poteka v enem koridorju. Ob tem bo verjetno treba obnoviti tudi cesto, v tem primeru bo potreben dogovor z državno direkcijo. Treba bi bilo urediti tudi odvodnjavanje ceste. Prednost je tudi, da takšna rešitev potrebuje manj prostora. Slabost bi lahko predstavljalo zimsko

pluženje, ker se odruva sneg na pločnike. Klasični pločnik bi bil tudi dražji od ločene pešpoti. Pri drugi možnosti, samostojni vzporedni peš poti, se ni treba ozirati na potrebo po obnovi ceste. Prednost v času zime je, da je lahko pločnik očiščen posebej, zimsko pluženje cest pa ga ne bo zasulo. Slaba stran pa je, da je potrebnega več prostora, pri tem pa bi večji strošek lahko predstavljali odkupi zemljišč. V strnjenih delih naselja bolj pride v poštev pločnik kot ločena pešpot, sicer pa je projektant Tone Menegalijski za ves potek trase pojasnil, katera izvedba bi bila primernejša. Svetnikom je bila idejna zasnova predstavljena prvič, zato imajo še čas za razmislek o obeh variantah. Po prvih vtisih pa se nekateri bolj nagibajo k ureditvi klasičnega pločnika. Sicer pa se bo optimalna varianta pokazala, ko razmislijo o vseh okoliščinah, od denarja, lastništva zemljišč, zahtev soglasjedajalcev do namer države, kaj želi z regionalno cesto, tudi birokratske ovire niso zanemarljive. Svetniki pa tudi pričakujejo, da bo urejen tudi pločnik ob šoli, o čemer župan Jurij Rebolj pravi, da bo že predviden v proračunu za leto 2017.

Miha Zevnik znova podžupan Cerklje

ANA ŠUBIC

Cerklje – Župan Franc Čebulj je prejšnji teden za podžupana občine Cerklje imenoval Miho Zevnika, občinskega svetnika SLS, ki bo funkcijo opravljal nepoklicno. Zevnik je občinski svetnik že vse od ustanovitve občine v letu 1994, v več mandatih je bil tudi podžupan. Kot pravi Čebulj, mora župan že po zakonodaji imeti podžupana in je tako z imenovanjem v tem mandatu že malo zamujal. Podžupansko mesto

je sicer ponudil tudi opozicijskim svetnikom, a ga nihče ni sprejel. Zevnik, ki mu je že sedaj večkrat priskočil na pomoč, bo Čebulja nadomestil v primeru odsotnosti in po dogovoru prevzemal različne obveznosti. Sodeloval bo tudi pri izvajanju obsežne investicije v njegovi domači vasi Grad, kjer se bodo v kratkem lotili izgradnje kanalizacije in ostale komunalne infrastrukture. »Trudil sem bom tudi delovati povezovalno med svetniki znotraj občinskega sveta,« je še pristavil Zevnik.

V soboto spet klasični koncert na Ledinah

Ledine – Oskrbnik Kranjske kočice na Ledinah (1700 m) že nekaj let skrbi tudi za pestro kulturno ponudbo te planinske postojanke, s katero sicer upravlja Planinsko društvo Kranj. Tako bo to soboto ob 15. uri v koči oziroma pred njo, odvisno od vremena, koncert kvinteta, ki ga sestavljajo klarinetist Aljaž Beguš, violinista Žiga Faganel in Lucija Krišelj, violistka Nora Romanoff Schwarzberg in violončelistka Alja Mandič. Zaigrali bodo Kvintet za klarinet in godalni kvartet v A-duru W. A. Mozarta.

Prešernov kip v gaju očistili

Doprsni kip Franceta Prešerna v Prešernovem gaju je saniral in dodatno zaščitil restavrator Jaka Grmek.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Doprsni kip Franceta Prešerna v Prešernovem gaju v Kranju, ki ga je nekdo med 18. in 20. junijem obarval v rožnato barvo, so v sredo dokončno očistili in prekrili z zaščitnim slojem. Na Mestni občini Kranj so nam pojasnili, da je čiščenje po navodilih Zavoda

za varstvo kulturne dediščine Kranj izvedel restavrator Jaka Grmek iz podjetja Art arena. »S celotne površine kipa je bila z organskimi topili, ki ne poškodujejo patinirane površine, odstranjena rožnata barva. Po zaključnem čiščenju je bila celotna površina kipa zaščitena s čebeljim voskom, ki na površini ustvari zaščitni

sloj,« je razložila Mendi Korkot iz službe za stike z javnostjo in protokol Mestne občine Kranj. Sanacija doprsnega kipa, ki je bil pobarvan z grafitnim sprejem, je občino stala 280 evrov.

Iz občine so še sporočili, da je nadzor nad Prešernovim gajem urejen z nočnimi obhodi varnostnikov najetega varnostnega podjetja.

V preteklosti so bila med 22. in 5. uro zaklenjena tudi kovinska vrata, na katera so 1. junija lani namestili še verigo z obešanko. Ker pa so vandali že po nekaj dneh železna vrata sneli, vrat sedaj ne zaklepajo. »Tudi zidana ograja okoli gaja za vandale ni ovira. Prešernov gaj je bil doslej že večkrat tarča vandalizma,« je še povedala Kokotova.



Prešernov doprsni kip pred desetimi dnevi ... / Foto: Tina Dokl



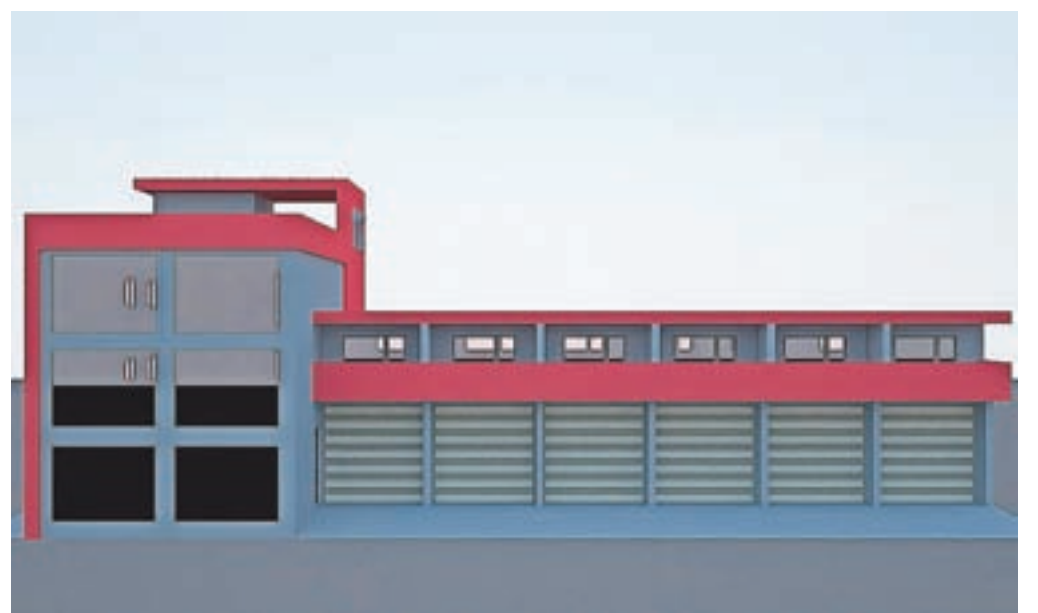
... in danes, ko je očiščen in zaščiteno s čebeljim voskom. / Foto: Tina Dokl

Blizu novemu gasilskemu domu

Prostovoljno gasilsko društvo Moste je s pridobitvijo gradbenega dovoljenja v začetku junija korak bliže izgradnji novega gasilskega doma ob vrtnem centru na robu Most pri Komendi.

ALEŠ SENOŽETNIK

Moste – Prostovoljno gasilsko društvo Moste spada med bolj pripravljene enote v okolici, kar gre pripisati predvsem operativnim vajah, ki potekajo dvakrat mesečno. Že dlje časa pa se spopadajo s prostorskimi težavami in neprimernostjo prostora v središču naselja. »Obstoječi gasilski dom je bil enkrat povišan in trikrat dozidan, pa še vedno ni dovolj prostora za vso potrebno opremo. Nekaj je imamo tako še vedno pri našem članu v Suhadolah,« pravi tajnik društva Matej Tancek. Neprimerna je tudi lokacija, saj je sedanja zgradba tik ob cesti Kamnik–Moste, zraven je tudi podjetje, kamor pripelje več deset tovornjakov dnevno, pa poljska pot, po kateri se vozijo traktorji, ter šolska pot. »To pomeni, da nam čez dvorišče hodi nemalo ljudi, kar onemogoča, da bi imeli operativne vaje ob gasilskem domu. Vsakodnevno pred garažami vozniki parkirajo svoja vozila – kljub označbam o



Takole bo videti novi gasilski dom v Mostah pri Komendi. / Foto: Prostovoljno gasilsko društvo Moste

prepovedi,« moščanski gasilci naštevajo težave, s katerimi se spopadajo.

Teh pa utegne biti kmalu konec, saj so v začetku junija pridobili gradbeno dovoljenje za gradnjo novega objekta na zemljišču ob vrtnem centru na obrobju naselja. V stavbi v treh etažah bo poleg šestih garažnih mest tudi upravni del. V njem bodo poleg sanitarnih

prostorov tudi komandna soba in soba operativcev, kuhinja, predavalnica in soba za druženje ter fitness. V drugem nadstropju je predvidena prazna etaža, namenjena opremi za najmlajše, ki jo trenutno skladiščijo po garažah. Predvidevajo tudi trinajstmetrski stolp, na katerem bo plezalna stena, namenjena vajah tehničnega reševanja.

Projektantska ocena investicije znaša osem tisoč evrov. Trenutnosovfazi pridobivanja finančnih sredstev, od česar je odvisen tudi začetek gradnje. »Realno bi lahko začeli z gradnjo spomladi leta 2017 in končali konec leta 2018. Želimo si, da se nov gasilski dom preda v uporabo spomladi leta 2019, ko društvo obeležuje devetdesetletnico obstoja,« zaključuje Tancek.



Nagradili bronaste in srebrne

Škofja Loka je gostila slovesnost, na kateri so podelili bronasta in srebrna priznanja v mednarodnem programu za mlade MEPI.



Prejemniki bronastih in srebrnih priznanj MEPI v Škofji Loki / Foto: Tina Dokl

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Ta mednarodni program za mlade, ki letos slavi že diamantni jubilej, vključuje okoli milijon mladih v 140 državah sveta. Ni namenjen zgolj koristnemu preživljanju prostega časa mladih, pač pa tudi osebnostnemu razvoju. Program sestoji iz treh težavnostnih stopenj: bronaste, srebrne in zlate in štirih obveznih področij: prostovoljnega dela, veščin, rekreativnega športa in odprave. V tem šolskem letu je bronasto ali srebrno stopnjo doseglo

109 mladih v Škofji Loki. Bronasti in srebrni dobitniki prihajajo iz vseh treh takšnih osnovnih šol, gimnazij in šolskega centra ter uršulinskega samostana pri Sv. Duhu.

Na prireditvi ob podelitvi priznanj so mlade dobitnike (72 se jih je udeležilo podelitve) nagovorili škofjeloški župan Miha Ješe, britanska veleposlanica Sophie Honey in sekretar mednarodne fundacije MEPI John May, navzoč pa je bil tudi luksemburški princ Guillaume in še nekateri gostje iz tujine, ki so se pred tem udeležili

mednarodne konference regije EMAS na Bledu. Dogodek z naslovom »Daj vse od sebe! V tebi je več, kot si misliš.« je potekal v organizaciji Zavoda MEPI Slovenije v sodelovanju z Lokalnim uradom MEPI Škofja Loka in izvajalci programa.

Ob tej priložnosti so sodelavcem programa MEPI podelili priznanja za posebne dosežke. Prejeli so jih: Osnovna šola (OŠ) Škofja Loka Mesto, prva med osnovnimi šolami z organizacijo mednarodnih odprav, Janez Klemenčič z Gimnazije in Srednje šole Rudolfa

Maistra Kamnik, Marija Štremfelj, mentorica z Gimnazije Kranj, Zveza slovenskih katoliških skavtinj in skavtov in Jaka Gregar iz Kranja, član Društva prejemnikov zlatega priznanja.

Bronasta priznanja so na prireditvi podelili 16 učencem in učencem Osnovne šole Ivana Groharja, 12 v OŠ Škofja Loka Mesto, 19 v OŠ Cvetka Golarja in sedmim dijakom in dijakinjam škofjeloške gimnazije. Srebrna je prejelo 16 gimnazijcev, po eno pa udeleženca iz Šolskega centra Škofja Loka in uršulinskega samostana.

Asfaltirali cesto proti Zbiljski dobravi

MAJA BERTONCELJ

Zbilje – Župan Medvod Nejc Smole je v družbi Karla Vernika (na sliki), nekdanjega dolgoletnega predsednika Turističnega društva Zbilje, v petek odprl asfaltirano cesto proti Zbiljski dobravi. Rekonstruiran je bil okrog 240 metrov dolg odsek ceste, ki predstavlja prvi korak urejanja prometnih razmer ob Zbiljskem jezeru.

»K urejanju bosta s svojima vložkoma pristopila tudi Turistično društvo Zbilje in Savske elektrarne Ljubljana, ki

bosta predvidoma poleti asfaltirala še spodnji odsek ceste na Zbiljski dobravi. Občina Medvode si bo še naprej prizadevala za čimprejšnjo ureditev parkirnih površin, saj je ravno parkiranje obiskovalcev v tem trenutku najbolj peča problematika tega dela naselja Zbilje.« pravijo na Občini Medvode. Karel Vernik in Iztok Pipan, predsednik Turističnega društva Zbilje, sta nato prerezala še trak na novih napravah za fitnes na prostem na Zbiljski dobravi, ki predstavljajo popestritev turistične ponudbe.



Foto: Andrej Tarfilja

Modre cone tudi v Gorenji vasi in Poljanah

Gorenja vas – Na območju Poljan in Gorenje vasi bodo v prihodnje uredili modre cone in uvedli kratkotrajno, največ dve uri dolgo brezplačno parkiranje. V Poljanah bodo modre talne označbe zarisali na parkiriščih ob Vidmu, v Gorenji vasi pa pred Mercatorjevo trgovino. Cone brezplačnega celodnevnega parkiranja na območju Poljan bodo še naprej na voljo pred Kulturnim centrom slikarjev Šubic in pred pokopališčem Poljane, v Gorenji vasi pa na parkirišču pod Sokolskim domom in na parkirišču za novo avtobusno postajo ob gorenjevaški obvoznici. Parkiranje bo še vedno brezplačno na vseh parkiriščih na območju občine, na conah kratkotrajnega parkiranja pa bo moral voznik ob prihodu namestiti oznako začetne ure parkiranja na vidnem mestu na armaturni plošči pod sprednjim vetrobranskim steklom.

Praznik občine Škofja Loka

Škofja Loka – V spomin na 30. junij 973, ko je nemški cesar Oton II. loško ozemlje podaril freisinškemu škofu, občina Škofja Loka praznuje občinski praznik. Na (včerajšnji) praznični dan je bila redna seja občinskega sveta z običajnim dnevnim redom, a s slovesnim zaključkom. Uradno pa bodo praznovali s slavnostno akademijo jutri, v soboto, 2. julija, ob 19.30 na Loškem gradu. Na slovesnosti bodo podelili tudi občinska priznanja: zlati grb občine bo prejel Mestni pihalni orkester Škofja Loka, srebrna Marijan Novak in dr. Alojz Snoj in brnastega Prosvetno društvo Sotočje.

V Železnikih nocoj slovesnost ob prazniku občine

Železniki – V Železnikih bodo nocoj počastili občinski praznik (30. junij). Slavnostna akademija s podelitvijo priznanj bo ob 19. uri v športni dvorani, še posebej pa jo bo zaznamoval podpis listine o pobratenju s hrvaškim mestom Lepoglava. Ob tej priložnosti bodo v Železnikih gostili tudi lepoglavski tamburaški orkester »Biseri« Kamenica, v kulturnem programu pa bosta nastopila še Mladinski pevski zbor OŠ Železniki in Pihalni orkester Alpes.

Diabetiki v »deželici sence in zelja«

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Zali Log – »Člani v Društvu diabetikov Škofja Loka so večinoma iz Poljanske in Selške doline ter Škofje Loke z okolico. Vsako leto pripravimo srečanje gorenjskih društev v drugi občini. Letos smo za pomoč pri organizaciji zaprosili Občino Železniki, kjer so nam predlagali, da obiščemo vas Zali

Log, imenovano tudi deželica sence in zelja,« sporoča Tanja Oblak, predsednica Društva diabetikov Škofja Loka.

Na pohod so se gorenjski diabetiki odpravili na praznični 25. junij. Vodila jih je vodička Ančka. Izkazalo se je, da je bil pohod po Zalem Logu dobra izbira, saj so vroč poletni dopoldan večinoma prebili v senci. Kaj pa ima vas

opraviti z zeljem? Tu je doma avtohtona vrsta zelja, ki dobro uspeva v senci na ilovnati zemlji. Domačini vsako leto v začetku septembra pripravijo Praznik zelja, ker iz nje pripravijo več kot petnajst vrst jedi, med njimi tudi potico z nadevom iz zelja. Iz Zalega Loga so se odpravili v Sušo, kjer v zavetju gozda stoji cerkev Loretske Matere Božje, malo nižje pa kapelica, izpod

katere teče studenec, po ljudskem izročilu naj bi bila voda iz njega zdravilna. Članice Kulturno turističnega društva Zali Log so postregle z zeliščnim čajem in z vodo iz zdravilnega studenca, pohodniki so si brez slabe vesti privoščili tudi kakšen košček domačega peciva. Kosilo so jim postregli v bližini Dolenje vasi – rodne vasi našega šampiona Petra Prevca.



Pohodniki pri cerkvi v Suši



Prosvetno društvo Sotočje Škofja Loka vabi na
SEMANJI DAN NA SV. OŽBOLTU in
20. SREČANJE LJUDSKIH PEVCEV IN GODCEV,
ki bo v **nedeljo, 7. 8. 2016**, ob 10. uri.

Namen prireditve je ohranjanje ljudskega izročila, zato k sodelovanju vabimo skupine, ki igrajo oz. pejejo ljudsko glasbo. Srečanje ni tekmovalnega značaja in za nastop ne izplačujemo honorarja. Prijave do 25. 7. 2016 pošljite na pdsotocje@gmail.com ali PD Sotočje, Mestni trg 26, 4220 Škofja Loka. Za informacije pokličite 031 643 520 (Hiacinta). Vljudno vabljeni!

Big band Kranj pod Grajsko lipo

Kranj – V sklopu kar pestrih poletnih večerov Letnega gledališča Khislstein je včeraj pod Grajsko lipo nastopil Big band Kranj. V zadnjih desetih letih je po različnih občinah v Sloveniji zraslo kar nekaj Big bandov, zato je bil že čas, da se ta dejavnost po dolgoletnem odmoru nadaljuje tudi v Kranju. Kranjski Big band je nastal kot derivat Pihalnega orkestra mestne občine Kranj. Člani so se prvič sestali v februarju 2016 pod vodstvom pozavnista in dirigenta Martina Pustinka, sicer izobraženega džezista. Zasedba glasbenikov, ki jo vodi, predstavlja starostno skupino med 15 in 35 let, ki se na vajah redno sestaja v prostorih Pihalnega orkestra MO Kranj. Njeni člani prihajajo večinoma iz Kranja in okolice, nekaj se jih na vaje vozi tudi iz Ljubljane, Ilirske Bistrice in Železnikov. V svojem repertoarju imajo predvsem dela skladateljev iz obdobja swinga, kot je Duke Ellington, čigar skladb se je aranžersko večkrat lotil Sammy Nestico. In prav te radi uporabijo, v programu pa imajo tudi nekaj funkovskih skladb, kot je slavni Hancockov Chameleon.

Goodivas in solist Stanko Arnold

Kranj – Danes zvečer vas godalni kvartet Goodivas (na fotografiji) vabi na koncert s solistom Stankom Arnoldom. Ženski kvartet bo nastopil na koncu mesta, v Cafe galeriji Pungert ob 21. uri. Obljubljajo vrhunski večer klasične glasbe. Tako boste lahko prisluhnili Mojci Rukavina (Arnold) na violini, Jeleni Šarc ravno tako na violini, Marjetki Šuler Borovšak na violi, Petri Greblo na violončelu in Stanku Arnoldu na trobenti. Godalni kvartet Goodivas sestavljajo izbrane članice Orkestra Slovenske filharmonije. Njihova ljubezen in želja do komornega muziciranja jih je prek prijateljstva združila v kvartet, katerega vizija je izvajanje različnih glasbenih stilov: od klasike, muzikalov, popa in tanga do etno zvrsti. Glasbene izkušnje so kot posameznice pridobile na velikih in malih odrih po Evropi, Ameriki in doma. Nastopajo na samostojnih koncertih, delujejo tudi kot studijske glasbenice. Sodelujejo z različnimi solisti, tako instrumentalisti kot pevci, in tokrat so v svoje vrste povabile trobento.



Foto: arhiv organizatorja

Slovenski otroški zbor v Velesovem

Velesovo – Slovenski otroški zbor (SOZ) je projektni zbor, ki se že petnajst let konec junija zbira v Zavodu sv. Stanislava v Ljubljani. Zbor sestavlja okrog sto mladih pevcev iz vse Slovenije in zamejstva, starih med 9 in 15 let. Nadarjeni pevci imajo priložnost, da nadgradijo svoje zborovske izkušnje, pevsko znanje in glasbeno razgledanost v izvajanju različne in zanimive zborovske glasbe. Umetniški vodja zbora je pedagog, zborovodja in skladatelj Damijan Močnik. V preteklih letih so mladi pevci navduševali poslušalce s koncerti po vsej Sloveniji, pripravili so skupne projekte z deškim zborom Adolf Friderik iz Stockholma in Otroškim zborom Piedmont iz San Francisca, leta 2011 so ob desetletnici ponosno in v velikim uspehom sodelovali pri izvedbi Mahlerjeve Simfonije Tisočev pod vodstvom maestra Valerija Gergieva. Tudi letos pripravljajo zelo zanimiv program in vas vabijo na koncert, ki bo danes, 1. julija, ob 18. uri v župnijski cerkvi Marijinega oznanjenja v Adergasu, župnija Velesovo.

Razstavljal bosta Vlado Fras in Marko Lukan

Kranj – Mala Galerija Kranj, galerija Likovnega društva Kranj, ZDSLU, vas v torek, 5. julija 2016, ob 19. uri vabi na odprtje razstave dveh novih članov, akademskih umetnikov, Vlada Frasa in Marka Lukana. Fras črpa vsebino za svoja dela iz vsakdanjega življenja in dogodkov, ki ga prevzamejo, se ga dotaknejo in pustijo dovolj velik pečat, ki ga je vredno prenesti v slikovno zgodbo, medtem ko nas Lukan s svojimi deli popelje v simbolično obarvan svet. Na prvi pogled nas njegova dela spominjajo na računalniško obdelane in tiskane plakate, potem pa spoznamo, da imamo pred seboj akrilne slike.

Peli v Bratislavi in na Dunaju

Mešani pevski zbor Musica viva Kranj Primskovo, ki letos praznuje sedemdeset let neprekinjenega delovanja, se je pred dnevi vrnil z Mednarodnega tekmovanja pevskih zborov Musica sacra 2016 v Bratislavi. Med vračanjem domov so nastopili tudi na Dunaju.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Pevke in pevci Mešanega pevskega zbora Musica viva s Primskovega v Kranju so pod vodstvom dirigenta Aleša Gorjanca letošnjo pevsko sezono pred zasluženimi počitnicami po slavnostnem koncertu ob sedemdesetletnici nadgradili še z udeležbo na mednarodnem tekmovanju pevskih zborov Musica sacra 2016 v Bratislavi na Slovaškem. Na tekmovanju, ki je potekalo od petka do nedelje v drugi polovici junija, je sodelovalo deset pevskih zborov iz Slovaške, Češke, Estonije, Ukrajine in Slovenije.

Zbor s Primskovega se je prvi dan na koncertu na bratislavskem mestnem trgu pred številnim občinstvom predstavil z nekaj priredbami slovenskih ljudskih in umetnih pesmi, kot so Dajte, dajte, Kantaj Nineta, Ribce po murjici pvavajo, Vse najlepše rožice, Dan ljubezni, Planinska, Večer na Robleku ... Musica viva so naslednji dan stopili na tekmovalni oder v kategoriji mešanih pevskih zborov s prostim programom. Za nastop so izbrali pesmi Bogoroditce djevo Sergeja Rahmaninova,



Po tekmovanju v Bratislavi se je MePZ Musica viva na poti domov ustavil še na pevskem gostovanju na Dunaju. / Foto: arhiv MePZ Musica viva

The Lords Prayer sodobnega ameriškega skladatelja Josepha Gentryja Stephensa, Pesem slovenske skladateljice Barbare Maurer na besedilo Toneta Pavčka in priredbo slovenske ljudske Igraj kolce Oskarja Deva. Strokovna žirija jih je za njihov nastop nagradila s srebrnim priznanjem.

Svoje potovanje na Slovaško so pevke in pevci Musice vive na poti domov nadgradili še z obiskom Dunaja, kjer so na povabilo župnika, gospoda Matija Tratnjeka, sodelovali pri slovenski maši v cerkvi Srca Jezusovega, kjer

vsako nedeljo ob 9.30 poteka maša v slovenskem jeziku. Po končani maši so se Musica viva slovenskim poslušalcem predstavili s koncertom, na katerem so ponovili večji del pesmi letošnjega jubilejnega koncerta. Občinstvo so še zlasti navdušili s ponarodelima Dan ljubezni in Avsenikovo Slovenija, od kod lepote tvoje. »Zelo čustven odziv poslušalcev je bil, ko smo zapeli koroško Čej se tiste stezice. Takrat se je tudi marsikateri pevec in pevcu zatresel glas,« se nastopa spominja predsednica zbora Tanja Jamnik in

dodaja, da jih je pri nastopu na klavirju spremljala mlada Slovenka Jera Hrastnik Petriček, ki že nekaj let z družino živi na Dunaju, kjer tudi študira dirigiranje. Po končanem koncertu so se pevke in pevci družili z dunajskimi Slovenci v prijetnem družabnem prostoru ob tamkajšnji cerkvi in v sproščenem ozračju skupaj zapeli še nekaj slovenskih pesmi. Praznovanje sedemdesetletnice bodo Musica viva nadaljevali konec septembra s potovanjem in nastopi v mestu Bridgewater v Veliki Britaniji.

Kranjski fotografi v Banjaluki

V čast petindvajsete obletnice slovenske osamosvojitve se v Banjaluki predstavlja FD Janez Puhar Kranj.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Na predpraznični večer slovenskega praznika ob 25. rojstnem dnevu Slovenije so v Banjaluki odprli razstavo fotografij Fotografskega društva (FD) Janez Puhar iz Kranja. V Banja Luki, ki je pobratena s Kranjem, živi tudi mnogo Slovencev, ki so se tja preselili v glavnem že po prvi svetovni vojni. Ti se združujejo v Društvu Slovencev Republike Srbske Triglav Banjaluka, ki je tudi povabilo kranjske fotografe. Razstavo so pripravili v imenitni zgradbi v središču mesta v Banskem dvoru, predstavlja pa se 19 avtorjev s 56 fotografijami. Odprtja so se udeležili številni ugledni gosti, med njimi konzul Republike Slovenije v Banjaluki Marjan Ristič, razstavo pa je odprl slovenski veleposlanik v Sarajevu Iztok Grmek, ki je v nagovoru med drugim poudaril

pomen sodelovanja med matično domovino Slovenijo in velikim doprinosom Slovencev v Banjaluki h kulturi in širše.

Zbranim je FD Janez Puhar predstavil predsednik Simon Krejan, ki je v svojem nagovoru orisal prehojeno pot društva, katerega korenine segajo v leto 1910, poudaril je uspešno delovanje društva in njegovih članov, za kar so ob stoti obletnici prejeli tudi najvišje priznanje Fotografske zveze Slovenije – Puharjevo nagrado in nagrado mesta Kranj. Razstava bo na ogled vse do sredine avgusta.

Delegacija kranjskega društva, ki je razstavo v Banjaluki tudi pripravila, je naslednji dan sodelovala tudi na praznovanju VII. Slovenskih dnevov v bližnji Slatini. Praznovanje je tradicionalno in na njem se zbere veliko Slovencev, ki živijo v Banjaluki, in tudi povabljenih Slovencev



V Banjaluki so postavili razstavo in se udeležili njenega odprtja člani FD Janez Puhar: (z leve) Damir Gizdavič, Simon Krejan, Andreja Peklaj, Vladimir Kraljič in Janez Milkovič. / Foto: arhiv FD Janez Puhar

iz matične domovine, ki jih povezuje most medsebojnega sodelovanja na različnih področjih in predvsem prijateljstva. Kot je še povedal Krejan, sta oba kulturno obarvana

dneva v Banjaluki dala svoj pridih praznovanju ob 25-letnici naše Slovenije, kranjski fotografi pa so pri tem bili pravi ambasadorji kulture in dobre volje.

Priprave z novim trenerjem

Smučarski tekači so uvodni del priprav na novo sezono opravili v Planici. Bili pa so tudi že na snegu na ledeniku Dachstein. Največja novost v ekipi je novi glavni trener, Italijan Stefano Sarraco.

MAJA BERTONCELJ

Kranj – V slovenskem smučarskem teku je po sezoni prišlo do sprememb, del katerih je tudi novi glavni trener A-representance, Italijan Stefano Saracco. V preteklih sezonah je deloval v celinskem pokalu, tri sezone pa tudi v svetovnem pokalu. Nasledil je dosedanega trenerja Marka Gracarja.

Člani reprezentance so se z glavnim trenerjem že dodobra spoznali na skupnih pripravah. Uvodni del priprav je na začetku junija gostila Planica, tekačice in tekači pa so bili tudi že v stiku s snegom, in sicer na ledeniku Dachstein nad Ramsauom v Avstriji. Z reprezentanco je bila na treningu tudi Katja Višnar, ki se je hitro vrnila po rojstvu prvorojenca. Poleg nje so bili na pripravah še Vesna Fabjan, Alenka Čebašek, Nika Razinger, Anamarija Lampič, Lea Einfalt ter moški del ekipe: Miha Šimenc, Boštjan Klavžar in



Smučarski tekači so se z novim trenerjem, Italijanom Stefanom Saraccom (v ospredju), seznanili na uvodnih pripravah v Planici.

Benjamin Črv. »Priprave na ledeniku so bile uspešne. Dekleta in fantje so se seznanili z novimi pogledi trenerja, tudi v smislu tehnike na smučeh. Stefano, ki ima veliko izkušenj, ima malo drugačen pristop do treninga, a se

je ekipa na novosti že navadila in zdaj pridno dela. Italijani imajo malo svoj pogled na tek, prej smo bolj pogledovali proti Skandinavcem. Novosti pridejo prav, malo novega vetra lahko da nov zagon in mislim, da se to zdaj dogaja,«

je povedal vodja panoge Marko Gracer.

Smučarski tekači na nove priprave odhajajo v ponedeljek. Do 12. julija bodo trenirali v italijanski Toskani, kjer bo v ospredju aerobna oblika treninga.

Skakalci začenjajo sezono

Danes in jutri v Kranju tekmi celinskega pokala

MAJA BERTONCELJ

Kranj – Nova sezona v smučarskih skokih se začenja v Kranju, kjer bosta danes in jutri tekmi celinskega pokala. Nastopilo bo okrog sedemdeset tekmovalcev iz 14 držav.

Danes bo večerna tekma z začetkom prve serije ob 19. uri. Jutri bo tekma dopoldan. Ob 8.30 bo poskusna serija, ob 9.30 pa prva serija v konkurenci. Kranj je že tradicionalno prvo prizorišče

koledarja mednarodnih tekmovalnih FIS za moške. Tekmi na 109-metrski skakalnici bosta potekali v organizaciji SK Triglav v sodelovanju s Smučarsko zvezo Slovenije. Lani je dvojno zmago slavil Poljak David Kubacki, od Slovencev pa je bil z drugim in tretjim mestom najboljši Peter Prevc. Najboljši skakalec na svetu lanske zime bo na startu v Kranju tudi letos.

Organizatorji si želijo, da bi si tekmi ogledalo čim več gledalcev. Vstopnine ne bo.

Jubilej Maratona Alpe

MAJA BERTONCELJ

Kamnik – V nedeljo, 3. julija, se bo s startom ob 9. uri v središču Kamnika začel letošnji jubilejni deseti kolesarski Maraton Alpe Scott. Pred desetimi leti se je zbralo 347 kolesarjev, ki so prvič organizirano prevozili traso okoli Kamniško-Savinjskih Alp. Dogodek je prerasel v enega najlepših maratonov v Sloveniji.

Kolesarji so maratonu skozi leta nadeli vzdevek »najlepši in najtežji« kolesarski maraton s 130 km, 2000 m

višinske razlike ter prelazi Jezerski vrh, Pavličovo sedlo in Črnivec. Maraton je doživetje tudi za navijače in tri najbolj glasne in energične navijaške skupine bodo organizatorji tudi nagradili. Da boste vedeli, kdaj bodo kje, objavljamo predvideno časovnico maratona: Komenda (9.10), Cerklje (9.20), Preddvor (9.35), Zgoranje Jezersko (10.00), Jezerški vrh (10.30), Pavličovo sedlo (10.50), Logarska dolina (11.00), Solčava (11.10), Luče (11.20), Ljubno (11.35), Radmirje (11.40), Gornji Grad (11.50), Črnivec (12.20).

Jan in Luka prvič na Tour

1. stran

Državno prvenstvo v Ihanu je bilo tako za Polanca kot za Pibernika tudi dober trening za Tour. »Če prideš na državno prvenstvo, prideš s ciljem zmagati, saj vse drugo na tej dirki ne pomeni veliko. Trasa je lepa, dosti težka, meni osebno makadamski del ni ravno ustrežal, poleg tega je bil zadnji del kroga zame morda preveč ravninski. Je pa bil to vsaj dober trening pred Tourom,« je povedal Jan Polanc, 24-letni kolesar iz Britofa pri Kranju, in nadaljeval o pričakovanih pred dirko po Franciji, »test pripravljenosti sem

imel že na dirki po Švici, ki sem jo končal na petnajstem mestu. Kdor vozi WorldTour dirke, ve, kako težko je v skupnem seštevku priti med petnajsterico. Ta uvrstitev je predvsem za mojo samozavest, za motivacijo pred Tourom. Vem, da sem dobro pripravljen. Upam, da bom čez celoten Tour držal konstantno formo. Prvi teden bo moja naloga predvsem biti ob Meintjesu. Težko bo za celo ekipo, saj zna biti prvi teden v Normandiji še tuji velemojstri Zdenko Kožul (Hrvaška), Ivan Ivančević (Srbija), Andrei Volokitin (Ukrajina), Arkadij

odločalo naprej. Res bo to zame krstni Tour, dirka, ki mi za enkrat največ pomeni, a grem dokaj sproščeno. Nabirat grem izkušnje.« Nastop na Touru je imel v načrtu že lani, a je potem kot rezerva vskočil na Giro in dosegel veliko etapno zmago.

Luka Pibernik iz Suhadol pri Komendi pa bo z 22 leti najmlajši v postavi devetčlanske ekipe Lampre-Merida. V nedeljo je v Ihanu branil naslov državnega prvaka v cestni vožnji, dirko pa končal na četrtem mestu. »Od starta je šlo na polno. Bil sem med petimi ubežniki. Ob napadu Travnika in Rogliča noge niso

bile prave, sem pa k sreči vsaj kasneje prišel k sebi in stisnil, kar se je dalo. Sem zadovoljen,« je nekaj besed namenil domači dirki, o Touru, ki je zanj sploh prva tritedenska dirka, pa je dodal: »Nastop na Touru pomeni uresničitve sanj. Dal bom svoj maksimum in upam, da bo to dovolj, da se pripeljem na cilj na Elizejske poljane. Cilj je nabirati izkušnje, če mi bo vmes uspelo še kaj več, bo pa sploh super. V zadnjem obdobju sem pokazal dobro pripravljenost.« Pibernika smo lahko letos videli tudi na dirki po Sloveniji, kjer je osvojil skupno 20. mesto.

Na Bledu za krono velemojstra

MAJA BERTONCELJ

Bled – Šahovska zveza Slovenije organizira tradicionalni mednarodni šahovski turnir – 20. memorial dr. Milana Vidmarja, ki bo v Grand hotelu Toplice na Bledu potekal še do 3. julija.

Povabilu na turnir in počastitvi spomina na dr. Milana Vidmarja, znanstvenika in svetovnega šahovskega

velemojstra, se je odzvalo deset močnih velemojstrov. Med njimi so najboljši slovenski velemojstri in reprezentanti Luka Lenič, Jure Borišek, Aleksander Beljavski, Matej Šebenik in Jure Škoberne. Za visoko šahovsko napetost pa skrbijo še tuji velemojstri Zdenko Kožul (Hrvaška), Ivan Ivančević (Srbija), Andrei Volokitin (Ukrajina), Arkadij

Naiditsch (Azerbajdžan), Liviu-Dieter Nisipeanu (Nemčija).

Deseterica prvakov igra po Bergerjevem sistemu, kar pomeni vsak z vsakim. Merijo se za krono velemojstra, ki je premagoval velikane. Dvoboji potekajo vsak dan od 15. ure dalje.

V sklopu memoriala bo v jutri za začetkom ob 10. uri potekal tudi odprti turnir v

pospešenem šahu, ki bo štel tudi za pospešeno državno prvenstvo v šahu za članice in člane. Pričakujejo več kot sto udeležencev, med njimi najboljše slovenske šahistke in šahiste. Na turnirju si boste lahko ogledati tudi izjemno redek originalni šahovski komplet z devete šahovske olimpijade v Dubrovniku leta 1950, ki je bil osebnost last dr. Milana Vidmarja.

ŠPORT NA KRATKO

Balinanje – Količevo pri Domžalah je gostilo državno prvenstvo v natančnem zbijanju, ki se je zaključilo z zmago balinarja Planine Petrič Mateja Žvoklja. Drugi je bol član ljubljanske Sloge Uroš Markič, tretje mesto je osvojil Simon Možina (Lokateks Trata), četrto pa član Mengeš Rakolla Gregor Dolenc.

Košarka – Slovenski reprezentanci v košarki 3 x 3 sta se vrnila iz kvalifikacijskega turnirja v Andori. Tako ženska kot moška sta si zagotovili vozovnico na letošnje evropsko prvenstvo, kjer bosta branili srebrni medalji iz leta 2014. Moška reprezentanca, ki jo sestavljajo Simon Finžgar, Gašper Ovnik, Adin Kavgič in Anže Srebovt, je v Escaldesu pometla s celotno konkurenco in osvojila prvo mesto. Dekleta v postavi Ana Ljubenović, Sandra Piršič, Živa Zdolšek in Urša Žibert so bile četrte.

Radolška desetka Muleju in Racetovi

Radovljica – Serija tekaških prireditev Gorenjska, moj planet se je 24. junija nadaljevala v Radovljici. Radolške 10ke se je udeležilo 97 tekačev in tekačic v vseh kategorijah. Absolutna zmagovalca na 10 kilometrov sta postala Janez Mulej s časom 35:01 in Petra Race s časom 45:25. To je bil četrti tek v seriji, peti bo 6. avgusta, in sicer Tek štirih srčnih mož v Bohinju. Prijave že sprejemajo.

Jutri bo reli v Železnikih

Železniki – ŠD Omikron Plus organizira reli, ki šteje za Državno in Pokalno prvenstvo Slovenije, za pokal srednjeevropske cone (CEZ) in CEZ historic in novoustanovljeni pokal Triveneto. Na startu pričakujejo šestdeset posadk iz Slovenije in okoliških evropskih držav. Voznike čaka devet hitrostnih preizkušenj (HP). Start prve HP Davča bo jutri ob 8.54. Start prve HP Sorica bo ob 9.27. Popoldanski krog s HP Podlonk in HP Davča se začne ob 15.37 – start HP Podlonk, start HP Dražgoše pa ob 16. uri. Za konec bo še HP Zlata čipka – Dražgoše.

Popravek

Kranj – V torkovi številki Gorenjskega glasa je pri članku z naslovom Elan vnovič na vrhu prišlo do neljube napake. Peti član ekipe Elan ni bil Domen Vodišek, temveč Matej Bečan. Avtor članka se za napako iskreno opravičuje.

Finančne podpore za naložbe na kmetijah

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je objavilo javni razpis, na podlagi katerega bo razdelilo šest milijonov evrov nepovratnih sredstev za naložbe na kmetijskih gospodarstvih. Finančne podpore bo namenilo za nakup kmetijskih zemljišč, za ureditev oz. obnovo sadovnjakov ter za zamenjavo obstoječih sadnih sort s sortami, ki so manj občutljive na bolezni in na pezebo, za nakup in postavitve mreže proti toči, za ureditev nasadov trajnih rastlin na njihovih površinah, ureditev zasebnih namakalnih sistemov, pridobivanje energije iz obnovljivih virov energije ... Novost razpisa je delitev na majhne, enostavne in zahtevne naložbe, ki se razlikujejo po višini priznane vrednosti in tudi glede razpisnih pogojev. Majhne naložbe so do 15 tisoč evrov skupne priznane vrednosti, enostavne od 15 do 200 tisoč evrov, zahtevne pa nad

200 tisoč. Ministrstvo bo pol milijona evrov namenilo za majhne naložbe, štiri milijone evrov za enostavne in zahtevne naložbe, ki jih izvajajo fizične osebe (razen samostojnih podjetnikov posameznikov), in za naložbe skupine kmetov, preostali denar pa za sofinanciranje enostavnih in zahtevnih naložb, ki jih izvajajo samostojni podjetnik in pravne osebe. Finančna podpora bo znašala 30 odstotkov upravičenih stroškov naložbe, ta pa se bo pri naložbah na območjih z naravnimi in drugimi omejitvami ter pri naložbah, ki so povezane s kmetijsko-okoljskimi in podnebnimi ukrepi in ekološkim kmetovanjem, lahko povišala za pet odstotnih točk, pri naložbah socialnih podjetij za deset odstotnih točk, pri kolektivnih naložbah za petnajst odstotnih točk in pri naložbah mladih kmetov za dvajset odstotnih točk. Vlagatelji bodo lahko vnesli vloge v elektronski sistem v času od 18. julija do 7. septembra.

Tržne cene govejega mesa

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja pripravlja tudi tržno poročilo za goveje meso. Pogledajmo, kakšne so bile cene v tednu med 13. in 19. junijem, ko je bilo zaklanih 353 do dve leti starih bikov, 33 več kot dve leti starih bikov, 86 krav

in 155 telic. K ceni so prištet povprečni prevozniki stroški v višini 6,39 evra na sto kilogramov hladne mase. Pri kakovostnih razredih se oznake U, R, O, P nanašajo na vizualno ocenjevanje mesnatosti živali, oznake 2, 3 in 4 določajo razvrstitev trupa glede na zamaščenost, oznaka n.z. pa pomeni, da ni bilo zakola.

Cene klavnih trupov oz. polovic (v EUR/100 kg)

Kakovostni razred	Biki, stari do 24 mesecev	Biki, stari nad 24 mesecev	Krave	Telice
U2	330,08	-	-	n.z.
U3	332,55	-	-	334,71
R2	326,08	-	-	311,40
R3	327,68	318,99	224,48	329,73
R4	-	-	226,22	330,61
O2	294,04	-	201,18	286,61
O3	304,08	-	216,58	259,83
O4	-	-	n.z.	289,99
P2	-	-	159,00	-
P3	-	-	180,11	-

Pridobitev nacionalne poklicne kvalifikacije

Kranj – Kmetje, ki nimajo ustrezne kmetijske ali s kmetijstvom povezane izobrazbe, a je ta na razpisih za ukrepe iz programa razvoja podeželja eden izmed pogojev za pridobitev finančne podpore, lahko pridobijo nacionalno poklicno kvalifikacijo (NPK). Kmetijsko gozdarska zbornica je registrirana za postopke preverjanja in potrjevanja nacionalne poklicne kvalifikacije za živinorejca, poljedelca, sadjarja, zelenjadarja, vinogradnika, predelovalca mleka, mesa in sadja na tradicionalni način ter izdelovalca kruha, potice, peciva in testenin na tradicionalni način. Za kandidate, ki želijo pridobiti NPK še pred jesenjo, je 8. julij zadnji rok za oddajo zbirnih map na zbornico. Informacije o tem dajejo svetovalko Milena Črv (tel. št. 04/280 46 28), Vanja Bajd Frelih (04/511 27 01) in Ana Beden (04/535 36 17).

Podobna letina žit kot lani

Pridelovalci žit pričakujejo podobno letino kot lani. Letos za razliko od preteklih let niso občutili suše.

CVETO ZAPLOTNIK

Žabnica – Oddelek za kmetijsko svetovanje pri Kmetijsko-gozdarskem zavodu Kranj je v tork pripravil na njivi kmetije Šifrer v Ledinah na Žabniškem polju srečanje pridelovalcev žit in ogled poskusnega nasada s štirimi sortami ozimne tritikale, šestimi sortami ozimnega ječmena in osmimi sortami ozimne pšenice, za katerega so seme prispevale semenarske hiše Semenarna Ljubljana, Agrosaat in Saatbau Linz. Kot je povedala Marija Kalan, specialistka za rastlinsko pridelavo v kranjskem kmetijsko-gozdarskem zavodu, žita zasedajo v setvenem kolobarju na Gorenjskem približno 30 odstotkov njiv, kar po podatkih iz zbirnih vlog za kmetijska plačila predstavlja okrog 2400 hektarjev. Večina kmetijskih gospodarstev prideluje žita za krmo, to je za potrebe živinoreje, vse več pa je tudi pridelave krušnih sort pšenice, katerih moko porabijo za peko kruha ali za prodajo moke na lokalnem trgu.

Pogoji za pridelovanje žit so bili letos dokaj ugodni. Setev ozimnih žit je potekala v dveh delih – nekaj že konec

Marija Kalan je kmete opozorila tudi na portal Fito-info, informacijski sistem za varstvo rastlin, kjer lahko dobijo koristne informacije o pojavu bolezni in škodljivcev in tudi o tem, kako jih zatirati.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – V okviru priprav na 54. mednarodni kmetijsko živilski sejem Agra, ki bo na Pomurskem sejmu v Gornji Radgoni od 20. do 25. avgusta, so bila že ocenjevanja mesnih izdelkov pa 33 izdelovalcev iz Slovenije, Hrvaške ter Bosne in Hercegovine s skupno 172 izdelki. Na ocenjevanje so dali izdelke tudi gorenjski mesno-predelovalni obrati. Mesarstvo Čadež z Visokega pri Kranju bo prejelo zlate medalje za jetno pašeto, telečjo hrenovko v naravnem ovoju, kranjsko klobaso,



Marjeta Zemljič iz Kmetijskega inštituta Slovenije je pridelovalcem predstavila aktualne bolezni žit.

septembra, večina pa v drugi polovici oktobra, ko se je deževno obdobje zaključilo. Kalitev je potekala brez posebnosti, ozimni ječmen, ki so ga kmetje posejali bolj pozno, po 20. oktobru, pa se je slabše razraščal. »Če je vreme hladno, lahko razraščanje traja od dveh do treh mesecev. V primeru, da je jeseni in pozimi bolj toplo, se čas razraščanja skrajša in žita spomladi hitreje začnejo z rastjo, zato je treba pravočasno poskrbeti za prvo dognojevanje,« je pojasnila Kalanova in dodala, da so žita letos začela z rastjo že konec februarja, tako da jih je bilo prvič treba dognojiti vsaj na začetku marca. Prepozno prvo dognojevanje z dušikom je poleg vremenskih razmer v času setve vplivalo na to, da je letos pri vseh ozimnih žitih sklop posevkov

nekoliko redkejši kot običajno. Od 15 do 20 centimetrov debela snežna odeja, ki je 27. aprila prekrila žita, ni povzročila večje škode, žita so sicer polegla, vendar so se vsa dobro pobrala. Padavine ob koncu aprila so povzročile močan izbruh glivičnih bolezni. Na ječmenu se je pojavila listna progavost, pri pšenici septoria, na bolj občutljivih sortah tritikale pa rumena rja in ponekod tudi septoria. Sredi maja so nastali ugodni pogoji za razvoj ramularijske pegavosti pri ječmenu. »Bolezen je nova in zelo agresivna, le malo pripravkov jo uspešno zatire. Za zatiranje je zelo pomembna izbira pravega časa. Najprimernejši čas je tedaj, ko ječmen iz listne nožice poriva prve rese; zatiranje pa je prepozno, ko je ječmen že v klasu,« je dejala Marija Kalan

in poudarila, da ramularijska pegavost ob močni okužbi lahko zmanjša pridelek do 30 odstotkov.

Za dobro rast žit je poleg rastlinskih hranil potrebna tudi vlaga, te je bilo letos dovolj, saj je bilo padavin v primerjavi z lani še enkrat več, tako da žita letos za razliko od prejšnjih let tudi niso občutila suše. Žita na celotnem območju Gorenjske že dozorevajo. Če se bo nestanovitno vreme nadaljevalo, bo zorenje lahko trajalo dlje kot običajno. Žetev ječmena se bo verjetno začela okrog 10. julija, žetev pšenice in tritikale pa po 25. juliju. Pridelovalci lahko glede na trenutno stanje posevkov pričakujejo podobno letino kot lani, ko je povprečni pridelek ječmena znašal 5,5 tone na hektar, tritikale okrog 6 ton in pšenice od 5,5 do 6 ton.

Priznanja kmetijam in podjetjem

Na Pomurskem sejmu v Gornji Radgoni so že ocenili meso, mesne in mlečne izdelke ter sokove, brezalkoholne pijače in embalarane vode.

CVETO ZAPLOTNIK

kmetija Malenšek iz Žlebov pri Medvodah, ki bo na sejmu za enega od izdelkov prejela bronasto medaljo. Ocenjevanja mesa se je udeležilo osem podjetij iz Slovenije in Hrvaške z 32 izdelki, ocenjevanja mesnih izdelkov pa 33 izdelovalcev iz Slovenije, Hrvaške ter Bosne in Hercegovine s skupno 172 izdelki. Na ocenjevanje so dali izdelke tudi gorenjski mesno-predelovalni obrati. Mesarstvo Čadež z Visokega pri Kranju bo prejelo zlate medalje za jetno pašeto, telečjo hrenovko v naravnem ovoju, kranjsko klobaso,

bernske hrenovke in za suhi svinjski hrbet – laks kare, poleg tega pa še devet srebrnih in dve bronasti medalji. Mesarstvo Oblak iz Žirov bo dobilo zlate medalje za gorenjsko zaseko, posebnico, suhe ocvirke, kuhan pršut in domačo budjolo ter še osem srebrnih in eno bronasto medaljo. Mesarija Mlinarič iz Lesc bo dobila sedem srebrnih medalj in eno bronasto medaljo, kmetija Hribar iz Predoselj pa dve srebrni medalji. Na ocenjevanju sokov, brezalkoholnih pijač in embalaranih vod je sodelovalo 21 podjetij iz Slovenije,

Hrvaške, Avstrije in Češke s skupno 95 izdelki. Podjetje ARC-Kranj bo prejelo veliko zlato medaljo za 100-odstotni ananasov sok in zlati medalji za 100-odstotni pomarančni sok ter za pijačo iz goste višnje oz. jabolk ter še po eno srebrno in bronasto medaljo, kmetija Princ s Hudega pri Trziču veliko zlato medaljo za domači sok črnega ribeza in jabolka ter še šest srebrnih in osem bronastih medalj, podjetje Plasstenka iz Radomelj zlato medaljo za naravno mineralno vodo Kaplja, podjetje VD iz Tunjic pa srebrno medaljo.

V Žireh kreativni center

V nekdanjih prostorih M Sore na Dobračevi so pretekli teden tudi uradno odprli kreativni center Mizarnica, v katerem že deluje sedem mladih, ki so se podali na samostojno podjetniško pot oziroma to še nameravajo storiti.

MATEJA RANT

Žiri – »Prostor daje možnost uporabnikom, da razvijajo svoje podjetniške ideje v kreativnem okolju, ki si ga med seboj delijo. Prostori se oddajajo uporabnikom v najem mesečno, in sicer kot najem mize. Tako je najem cenejši, uporabniki pa pridobijo možnost mreženja, spoznavanja in skupnih projektov,« je bistvo novega coworking centra predstavil gonilna sila tega projekta Matej Kalan. Idejo coworking centra je lani avgusta predstavil pristojnim na občini, ko se je pripravljala na pisanje magistrske naloge iz arhitekture. »Ob tem sem razmišljal, kako bi ljudi opozoril na svoje delo, saj arhitekti težko pokažemo in ljudem razložimo, kaj sploh delamo,« je pojasnil.

Na občini so idejo sprejeli z navdušenjem. Na voljo so dobili okrog sto kvadratnih metrov velike prostore v zapuščenem objektu na Dobračevi, ki so bili zelo zane-marjeni. »Potrebovali smo



Foto: Darjan Kacin

Ob odprtju kreativnega centra Mizarnica je zbrane nagovoril tudi župan Janez Žakelj.

dobra dva meseca, da smo vse izpraznili, podrli stene in prebelili,« je razložil Kalan. Pri obnovi je sodelovalo deset mladih, kar je bila po Kalanovih besedah pozitivna spodbuda za začetno združevanje in razvijanje ideje coworking centra. Največjo sobo so opremili in prilagodili tako, da jo lahko uporabljajo za predavanja oziroma

za sestanke. Ta čas si prosto-re deli sedem mladih, ki si želijo, da bi se jim v prihodnje pridružilo še več uporabnikov. Tako lahko opozorijo nase in se povežejo z okoliškimi obrtniki, s katerimi bi lahko vsak na svojem področju sodelovali. Ta čas namreč uporabniki prihajajo iz zelo različnih panog. Dva sta že utečena podjetnika, drugi

se na samostojno podjetniško pot šele podajajo. »Ker smo Žirovci znani po podjetnosti, nam priložnosti ne manjka,« je samozavesten Matej Kalan, ki verjame, da bodo uporabniki v centru deležni večje pozornosti javnosti in bodo tako imeli priložnost za vzpostavitev poslovnih kontaktov in nadaljnji podjetniški razvoj.

Bistveno zdravstveno zavarovanje

V zvezi potrošnikov opozarjajo, da je pri potovanju v tujino najpomembnejše zdravstveno zavarovanje.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Začenja se čas dopustov, s tem pa tudi čas, ko potrošniki razmišljajo o tem, kako bi se za dopust primerno zavarovali pred različnimi tveganji, in se sprašujejo, je morda za pot v tujino dovolj že Evropska kartica zdravstvenega zavarovanja. »Evropska kartica ne zagotavlja nikakršnega varstva, če potujete v večino držav zunaj Evropske unije; tudi v državah, kjer je možno uveljavljati pravice na podlagi kartice, pa so omejene na nujne in potrebne zdravstvene storitve, v nekaterih državah celo samo na nujne storitve,« pravi Mojca Štruel iz Zveze potrošnikov Slovenije in dodaja, da Evropska kartica ni nadomestilo za turistično zdravstveno zavarovanje, saj npr. ne krije stroškov vrnitve domov za primer, če bi na potovanju resno zboleli ali doživeli hudo nesrečo. »Priporočljivo je, da imate Evropsko kartico, a naj vas ne odvrne od sklenitve turističnega zavarovanja, ki lahko krije bistveno več zavarovalnih



Da bi bil dopust bolj brezskrben, je smiselno skleniti turistično zavarovanje, ob tem pa v zvezi potrošnikov opozarjajo potrošnike, da naj se osredotočijo predvsem na zdravstveno zavarovanje.

primerov,« svetujejo v zvezi potrošnikov in dodajajo, da turistično zavarovanje poleg zdravstvenega zavarovanja vsebuje še druga dodatna kritija – proti nezgodam, tatvinam ali kraji, izgubi prtljage, odgovornosti, prekinitvi ali prisilnemu podaljšanju potovanja. »Zavarovalnice ponujajo številne pakete z različnim obsegom zavarovanih nevarnosti in z različnimi zavarovalnimi vsotami, vendar

tudi na prvi pogled primerljiva zavarovanja lahko vsebujejo v splošnih pogojih različna vsebinska določila, ki so lahko odločilna pri uveljavitvi zavarovanja,« pravi Mojca Štruel in dodaja: »Dejstvo je tudi, da boste v paketu dobili (in plačali) kritija, ki jih ne želite ali pa bodo morda tako omejena, da vam bodo v praksi le malo koristila.«

V zvezi potrošnikov svetujejo potrošnikom, da pred

odločitvijo za sklenitev turističnega zavarovanja preverijo obstoječa zavarovanja, saj ni smiselno, da se za enake nevarnosti večkrat zavarujejo, ob tem pa naj dobro premislijo, kakšno zavarovanje potrebujejo. Osredotočijo naj se na zdravstveno zavarovanje, saj izkušnje kažejo, da prav nepredvidene zdravstvene težave v tujini lahko povzročijo največ neprijetnosti in velike stroške. Za tiste, ki potujejo bolj redko, je smiselno, da se zavaruje le za časovno obdobje, ko so na poti. Pri primerjavi različnih ponudb naj bodo pozorni predvsem na višino zavarovalne vsote ter na razne omejitve in izključitve kritij. »Ko sklenete zavarovanje, skrbno shranite vso pogodbeno dokumentacijo, ki ste jo dobili, predvsem pa podatke o tem, s kom se povežate, če gre kaj narobe. Preberite tudi določila o načinu in rokih uveljavljanja zavarovanja, da ne boste kasneje našli na težave, če ne boste upoštevali predpisanega postopka,« še opozarjajo v zvezi potrošnikov.

Pomoč mladim kmetom

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je pred nedavnim objavilo javni razpis, na podlagi katerega bo med mlade kmete razdelilo dvanajst milijonov evrov finančne pomoči za zagon dejavnosti na kmetijah. Do podpore so upravičeni mladi kmetje, stari od osemnajst do štirideset let, ki so ustrezno izobraženi in usposobljeni in prvič vzpostavljajo kmetijo. Če je upravičenec zaposlen na kmetiji ali se bo zaposlil, bo podpora znašala 45.000 evrov; v primeru, da ni zaposlen in da tega tudi ne predvideva s poslovnim načrtom, pa 18.600 evrov. Podpora se

bo izplačala v dveh obrokih – prvi v višini 70 odstotkov dodeljenega zneska in drugi v višini 30 odstotkov. Pogoj je, da ima mladi kmet v upravljanju najmanj šest in največ 80 hektarjev primerljivih kmetijskih površin oz. najmanj 15 in največ 160 glav velike živine istovrstnih rejnih živali ali najmanj 60 in največ 120 čebeljih družin. Pomembno je tudi, da je lastnik kmetije postal z medgeneracijskim prenosom ali nakupom. K vlogi mora predložiti tudi poslovni načrt, v katerem predvidi gospodarski razvoj kmetije za obdobje treh let. Vlagatelji morajo vložiti vlogo v elektronski sistem v času od 11. julija do 17. avgusta.

Abanka prodaja hčerinski družbi Aleasing in Afaktor

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Abanka je začela iskati strateškega investitorja za nakup 100-odstotnega lastniškega deleža hčerinskih družb Aleasing in Afaktor ter njunih celotnih kreditnih izpostav.

Družba Aleasing je univerzalna lizinska hiša, v kateri tržijo storitve finančnega in operativnega lizinga. Lani je sklenila 1771 novih pogodb v vrednosti 26,22 milijona evrov, pri tem pa je 84 odstotkov vrednosti novih naložb predstavljalo financiranje vozil, 15

odstotkov stroji in oprema ter en odstotek nepremičnine.

Afaktor je univerzalna faktoring hiša. Njene storitve omogočajo podjetjem, prodajalcem blaga, kratkoročno financiranje njihovih nezapadlih terjatev, ki jih imajo do kupcev doma in v tujini; kot članica največjega mednarodnega združenja faktorjev – FCI pa nudi izvoznikom tudi faktoring izvoznih terjatev do kupcev v tujini. Lani je družba dosegla 37,4 milijona evrov prometa, od tega 30 odstotkov v mednarodnem faktoringu.

Naprodaj tudi kompleks na Kolodvorski cesti

SIMON ŠUBIC

Kranj – Stečajna upraviteljica Merkurja Simona Gorjup je prejšnji mesec preko spletne strani Ajpes razpisala več javnih dražb oz. zbiranje ponudb za prodajo nepremičnin nakelske družbe v stečaju. Med drugim je prvič naprodaj tudi najpomembnejša Merkurjeva nepremičnina – poslovno-skladiščni kompleks na Kolodvorski cesti ob železniški

postaji v Kranju. Prodaja poteka do 15. septembra na podlagi javnega zbiranja zavezujočih ponudb z izhodiščno ceno 4,3 milijona evrov. Vnovič je naprodaj tudi počitniški objekt na Krvavcu po nižini izključni ceni 258 tisoč evrov. Objekt bodo skušali prodati na javni dražbi, ki bo potekala z zniževanjem izključne cene, in sicer za tisoč evrov v vsakem koraku. Javna dražba bo potekala 19. septembra v Ljubljani.

Senzorje namestiti do konca leta

Kranj – Z ministrstva za okolje in prostor so opozorili, da je do konca leta še čas za namestitev senzorjev ogljikovega monoksida v prostor s kurilno napravo brez zunanega zračenja. To določa pravilnik o zahtevah za vgradnjo kurilnih naprav, ki velja že od leta 2013, po katerem se lahko na novo v bivalne prostore vgradijo le kurilne naprave na tekoča ali plinasta goriva, ki obratujejo neodvisno od zraka v prostoru, pri novih kurilnih napravah na trdna goriva pa je treba vgraditi še detektor ogljikovega monoksida. V zaprte prostore se tudi ne smejo več vgraditi grelniki, ki nimajo urejenega odvoda dimnih plinov neposredno skozi dimovodne naprave.

Vinjena povzročila nesreči

SIMON ŠUBIC

Kranj, Tržič – Gorenjski policisti so v sredo zvečer obravnavali dve prometni nesreči, ki sta ju povzročila vinjena voznika. Tržiški policisti so tako okoli 20. ure na cesti Bistrica pri Tržiču–Ljubelj ustavili in kontrolirali voznico osebnega avtomobila, sicer avstrijsko državljanke, ki je malo pred tem v Lescah povzročila prometno nesrečo z materialno škodo in nato s kraja odpeljala. Ker so ugotovili, da je vozila pod

vplivom alkohola, so jo pridržali do stregnitve.

Približno uro kasneje se je na Kidričevi cesti v Kranju zgodila prometna nesreča med voznikom motornega kolesa in voznico osebnega avtomobila. Motorist je zaradi vožnje z neprilagojeno hitrostjo trčil v avtomobil in se pri tem lažje poškodoval. Preizkus alkoholiziranosti je pokazal, da je vozil pod vplivom alkohola. Policisti ga obravnavajo zaradi suma storitve kaznivega dejanja zoper varnost javnega prometa.

Po nesreči pobegnil

SIMON ŠUBIC

Domžale – V Domžalah je v torek popoldne voznik tovornega vozila s priklopnikom trčil v voznika kolesa s pomožnim motorjem, po nesreči pa je voznik tovornjaka, ki je povzročil trčenje, pobegnil. Policisti so pri ogledu kraja nesreče ugotovili, da je takrat še neznan voznik tovornega vozila s pripetim priklopnim vozilom vozil iz smeri čistilne naprave na Študi in v

križišču z lokalno cesto zavijal desno v smeri Štude, pri tem pa izsilil prednost 61-letnemu vozniku kolesa s pomožnim motorjem. Vanj je trčil s sprednjim levim delom vozila. Po trčenju je 61-letnik padel po tleh in se hudo poškodoval, medtem ko je voznik tovornega vozila s kraja odpeljal. Z zbranimi obvestili so policisti kmalu po nesreči izsledili 25-letnega voznika tovornega vozila, zoper katerega bodo ustrezno ukrepali.

Ukradli gorivo, denar, klopici ...

Kranjska Gora – Gorenjski policisti so v sredo obravnavali štiri kazniva dejanja s področja premoženjske kriminalitete. V Kranjski Gori je neznan storilec vломil v gostinski lokal in odnesel okoli 600 evrov gotovine, v Škofji Loki je nekdo ukradel gorivo iz parkiranega gradbenega stroja, v Radovljici so neznanec odnesel dele kovane ograje, na Spodnjem Jezerškem pa je neznanec s počivališča za kolesarje odpeljal dve leseni klopi.

Po ponesrečenca prileteli s helikopterjem

Žiri – V torek dopoldne sta na cesti pri naselju Račeva v Žireh trčila traktor in osebno vozilo. Pri trčenju sta se dve osebi poškodovali. Gasilci iz gasilskih društev Škofja Loka in Dobračeva so s tehničnim posegom voznika rešili iz vozila, zavarovali so tudi kraj nesreče in kraj pristanka policijskega helikopterja z dežurno ekipo Helikopterske nujne medicinske pomoči, vozilo pa postavili nazaj na cestišče. Pomagali so tudi pri oskrbi in prenosu poškodovanih oseb; enega udeleženca so v ljubljanski klinični center prepeljali s helikopterjem, drugega pa z reševalnim vozilom.

Z avtomobilom med drevesa

Želodnik – V sredo okoli 22.40 je na cesti Lukovica–Domžale pred naseljem Želodnik v občini Domžale osebni avto zapeljal s ceste in se zagodzil med drevesi. Posredovali so domžalski poklicni gasilci, ki so popolnoma uničene ostanke vozila zvelikli do vlečnega vozila. Lažje poškodovanega voznika, ki se mu je uspelo iz razbitine samemu izvleči, so policisti in gasilci našli petdeset metrov od kraja nesreče.

Kolesarki izsilil prednost

Škofja Loka – V Škofji Loki so policisti v sredo obravnavali prometno nesrečo, v kateri sta bila udeležena voznik tovornega avtomobila in kolesarka. Do nesreče, v kateri se je kolesarka lažje poškodovala, je prišlo zaradi izsiljevanja prednosti voznika tovornega vozila, ki je zato prejel plačilni nalog.

V stanovanju počil velik akvarij

Radovljica – Radovljiške gasilce so v sredo zaprosili, da pomagajo v poplavljenem stanovanju posesati vodo. V stanovanju je namreč počil dvestolitrski akvarij. Vodo, ki je še ostala v njem, so gasilci prav tako izčrpali.

Praznovala tudi policija

Slovenska policija oziroma tedanja milica je stabilnost, dobro organiziranost, enotnost in visoko motiviranost izkazovala že med osamosvajanjem države, je poudaril generalni direktor policije Marjan Fank.

SIMON ŠUBIC

Brdo pri Kranju – Slovenska policija je v ponedeljek v spomin na 27. junij 1991, ko so se policisti, tedaj še miličniki, na prvi dan osamosvojitvene vojne spopadli z JLA na mejnem prehodu Holmec, praznovala dan policije. Tako kot država tako tudi policija letos praznuje 25-letnico. Ob tej priložnosti sta na osrednji slovesnosti na Brdu pri Kranju, ki je potekala pod naslovom Slovenska policija, vedno za ljudi, generalni direktor policije Marjan Fank in notranja ministrica Vesna Györkös Žnidar podelila najvišja priznanja policije, proslavo pa je spremljalo še kup vzporednih dogodkov. Policista – vrhunski športnik Peter Prevc (smučarski skoki) in Benjamin Savšek (kanu) sta prejela srebrni ščit policije, vodja Oddelka za splošne policijske naloge na Policijski upravi Ljubljana Nermir Isić zlati ščit, pomočnik direktorja Uprave kriminalistične policije Slavko Koroš in vodja Sektorja gospodarske kriminalitete v Upravi kriminalistične policije Dušan Florjančič veliki ščit policije z bronasto zvezdo, Matjaž Sinkovec iz Službe generalnega direktorja policije Generalne policijske uprave pa je prejel veliki ščit policije z zlato zvezdo.

»Zgodovina in tradicija slovenske policije ne izvirata



Največ zanimanja obiskovalcev so pritegnili policijski »starodobniki« na štirih kolesih in dveh nogah. / Foto: Policija

iz zadnjega četrta stoletja. Že v samem času osamosvojitve in procesih pred njo je policija oz. takratna milica veljala za stabilno, dobro organizirano, predvsem pa enotno in visoko motivirano institucijo. In ta zgodovina, ki traja že desetletja, od nastankov narodne zaščite, milice in kasneje do razvoja policije, vsak kamenček je pripomogel k mozaiku, s katerim se lahko pohvalimo danes,« je zbranim povedal generalni direktor policije Marjan Fank.

Cenjen partner Europol

Ministrica Györkös Žnidarjeva je v svojem govoru

poudarila, da je njen cilj postaviti slovensko policijo na vrh sodobnih evropskih policij, kamor tudi spada. »Vaša pot ni bila vselej lahka, prav tako ni bila vedno ravna in gladka, vendar ste znali delovati kot celota, usklajeno in homogeno. Ponosno lahko rečem, da se je policija vseskozi odlikovala po svoji profesionalnosti in odlični hierarhični organiziranosti ter strokovnem in zakonitem delu svojih zaposlenih,« je dejala.

Spregovoril je tudi direktor Europolu Rob Wainwright in poudaril odlično sodelovanje Europolu s slovensko policijo. »Države se same ne zmorejo spopadati

s kompleksnimi kriminalnimi in terorističnimi grožnjami. Slovenija se tega zaveda in se vedno pogosteje obrača na nas. Pri tem je zelo aktivna in zato naš cenjen partner,« je poudaril. Europolu, v katerega se je Slovenija včlanila leta 2004, so sicer podelili srebrni znak policije za sodelovanje.

Od orožnika do policista

V preddverju kongresnega centra so si udeleženci ob tej priložnosti lahko ogledali prvo razstavo o zgodovini slovenske policije od njenih začetkov na slovenskih tleh leta 1850 naprej. Razstava Od orožnika do policista je bila pripravljena v Muzeju slovenske policije, obogatila pa so jo makete policijskih vozil, ki jih je izdelal upokojeni policist Štefan Abraham.

Na zunanji ploščadi pred kongresnim centrom pa so razstavili policijska vozila, ki so jih uporabljali skozi celotno obdobje, ob policijskih »starodobnikih«, ki so pritegnila največ pozornosti, in ob sodobnih specialnih vozilih policije pa so stali policisti v pripadajočih uniformah. Predstavili so tudi različne policijske enote in njihovo opremo ter službene živali.



Slovenski policisti praznujejo na dan, ko so se spopadli z jugoslovanskimi vojaki na mejnem prehodu Holmec. / Foto: Policija

Dvkrat gasili

Radovljica, Kranj – V sredo popoldne je zagorelo v prostorih arhiva podjetja Sportina na Jalnovi cesti v Radovljici. Posredovali so gasilci prostovoljnih gasilskih društev Radovljica, Begunje in Lesce, ki so požar lokalizirali in na koncu tudi pogasili. Vzrok požara pristojne službe še ugotavljajo. Ob podobnem času je zagorelo tudi v kletnih prostorih stanovanjske hiše na Finžgarjevi ulici v Kranju. Kranjski poklicni gasilci in prostovoljni gasilci iz Bitenj in Stražišča so požar pogasili in prezračili prostoro. Na prosto so iznesli ožgane predmete in gorljiv material.

Lastniki na dopustu, v hiši pa vlomilci

Bled, Tržič – Na Bledu in v Tržiču so neznan storilec v ponedeljek vlomil v stanovanjski hiši, v Škofji Loki pa v brunarico. V vseh primerih so nepridipravi izkoristili odsotnost lastnikov, ki so odšli na dopust. Ker priložnost dela tatu, ki bo raje vlomil v objekt, ki že od daleč izdaja, da so lastniki odsotni, poskrbite za primerno zaščito svojega premoženja. V notranjost pospravite tudi vse vrtnarsko orodje, zaboje in lestve, s katerimi si storilec lahko olajša vlamljanje v objekt. Okna naj bodo zaprta.

GG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLLED

Ponosen je, da je sodeloval pri osamosvajanju

»Vredno je bilo. Imamo svojo državo in ponosen sem, da sem bil del te zgodbe,« o osamosvojitveni vojni po petindvajsetih letih pravi Aleš Ašič, v Trzinu ranjeni miličnik, ki ga je s častnim znakom svobode Republike Slovenije pred dnevi odlikoval predsednik republike Borut Pahor.

ALEŠ SENOŽETNIK

Slovenska osamosvojitvena vojna se je začela 27. junija 1991 in velja za prvi oboroženi spopad v Evropi po drugi svetovni vojni. Dogodki so se začeli zaostrovati že kmalu po polnoči in so popoldne istega dne eskalirali v bitko pri Trzinu, v kateri je življenje izgubilo pet vojakov, med njimi pripadnik Teritorialne obrambe Edvard Peperko.

Naj bom vsaj sit, če že umrem

Aleš Ašič, takratni miličnik na motorju pri ljubljanski prometni policiji, se tega junjskega dneva dobro spominja. »Zjutraj sem prišel v službo, prevzel motor in avtomatsko puško z enim okvirjem nabojev ter torbico s še dodatnimi štirimi okvirji. Več kot v normalnih razmerah, kar je razumljivo glede na dogodke v tistih dneh,« pravi sogovornik, ki se je nato odpravil na ustaljeno patroljno pot proti Vranskemu in spotoma pozajtrkoval v Podmilju.

»Ustavil sem se pri starejši domačinki, kjer smo se policisti počutili kot doma. Rekel sem ji – tega ne bom nikoli pozabil – lepo prosim, daj mi jesti, da bom vsaj sit, če že umrem,« pripoveduje Ašič, ki se takrat še ni zavedal, kako blizu resnice je

»Ko smo prišli v bližino radijskega oddajnika v Domžalah, sem zagledal desantne helikopterje in prišlo je do streljanja. Med vožnjo sem začutil, da me je nekaj zadelo, vendar zaradi adrenalina in strahu sprva nisem čutil bolečine.«

bil njegov mimogrede narvrženi stavek. Ženica mu je postregla s štirimi jajci z ocvirki in dvema kosoma kruha iz krušne peči.

Od tod dalje se je dan za takrat 22-letnega Ašiča nadaljeval brez posebnosti, dokler čez nekaj ur ni dobil naloge, naj spremlja vozilo z varovano osebo – menda naj bi šlo za visokega predstavnika takratne jugoslovanske politike – na poti od Celja proti Ljubljani.

Z velikohitrostjo so drveli po cesti čez Trojane proti Domžalam in Trzinu. Ker je bila zaradi nasledlega konvoja jugoslovanske vojske cesta v Trzinu neprevozna in so se razmere začele vse bolj zaostrovati, se je Ašič odločil, da zavijejo proti Šentjakobu. »Ko smo prišli v bližino radijskega oddajnika v Domžalah, sem zagledal desantne helikopterje in prišlo je do streljanja. Med vožnjo sem začutil, da me je nekaj

zadelo, vendar zaradi adrenalina in strahu sprva nisem čutil bolečine. Šele ko sem hotel zavirati, sem videl, da ne morem stisniti zavore in da imam roko povsem krvavo,« se spominja Ašič, ki je kljub poškodbi vožnjo nadaljeval do Celovške ceste v Ljubljani, se tam ločil od vozila in zapeljal na Prometno policijo Brdo, kjer je nezavesten obležal na dvorišču.

Prepeljali so ga v klinični center, kjer je kmalu okreval in se živ in zdrav vrnil v rodno Zasavje, kjer z ženo in osemletno hčerjo živi še danes. Še vedno opravlja delo policista. Vmes je doštudiral in je od leta 2000 zaposlen na Operativno-komunikacijskem centru v Ljubljani. Posledic poškodbe, ki mu jo je najverjetneje zadal zablodeli kos šrapnela – v rani namreč niso našli nobe-nega izstrelka – ne čuti.

Veliki so poskrbeli zase, ostali so le še majhni

»Kot 22-letni otrok sem naredil, kar sem v tistem trenutku lahko. Vredno je bilo. Imamo svojo državo, eno izmed najvarnejših na svetu. Smo svobodni. Imamo morje in gore. Ponosen sem, da sem bil del zgodbe o osamosvajanju,« je prepričan danes 47-letni policist, ki je v soboto kot eden izmed šestnajstere ranjenih miličnikov v vojni za Slovenijo v predsedniški



Aleš Ašič, v osamosvojitveni vojni ranjen policist, je za zasluge pri osamosvajanju prejel častni znak svobode Republike Slovenije. / Foto: Aleš Senožetnik

palači prijel častni znak svobode Republike Slovenije za izjemne zasluge pri uveljavljanju in obrambi samostojnosti države. »Lepo je, da vidiš, da se nekdo v tej državi še

spomni nate, čeprav je minilo 25 let,« pravi Ašič.

Kot veterana in dolgoletnega policista pa ga moti današnji odnos nekaterih do osamosvajanja naše države. »Mislim,

da ni dovolj zavedanja o tem, kar se je dogajalo v tistem času. Tisti, ki danes pravijo, da desetdnevna vojna ni bila nič, ne vedo, kaj govorijo,« pravi Aleš Ašič in z nekoliko grenkim priokusom zaključuje, »te pa boli, ko vidiš, kako si nekateri prisvajajo zasluge, in takrat se vprašaš o smiselnosti vsega. Veliki so že poskrbeli zase, mi majhni smo pa ostali.«

»Mislim, da ni dovolj zavedanja o tem, kar se je dogajalo v tistem času. Tisti, ki danes pravijo, da desetdnevna vojna ni bila nič, ne vedo, kaj govorijo.«

Aktualno

V nedeljo bo v Predosljah daroval novo mašo 25-letni domačin Bernard Rožman. Stran 18



Pogovor

Jasmin B. Frelj iz Žabnice je dobil nagrado Evropske unije za književnost. Stran 19



MultiKulti

Slovensko-angleška družina Stevens ne pozdravlja izstopa Velike Britanije iz EU. Stran 20



Od petka do petka



Premier Miro Cerar se čudi špekulacijam, da namerava vlada Luko Koper, ki je v državni lasti, lastniti. / Foto: Tina Dokl



Predsednik republike Borut Pahor je ob dnevu državnosti odlikoval tudi miličnike, ranjene v osamosvojitveni vojni, in pripadnike kasnejše 1. specialne brigade Moris.



Vsak deseti otrok v Sloveniji je lani živel v dolgotrajni revščini, skoraj vsak dvajseti pa je vedno ali pogosto občutil lakoto. / Foto: arhiv GG

Praznovali smo državnost

Za nami je dan državnosti, ki je minil v znamenju 25. obletnice osamosvojitve. Ob tej priložnosti sta v Ljubljani zopet potekali dve proslavi.

SIMON ŠUBIC

Protest v Kopru

Pred današnjo skupščino Luke Koper, na kateri naj bi na predlog SDH zamenjali tri člane nadzornega sveta na čelu s prvo nadzornico Alenko Žnidaršič Kranjc, se je v torek v Kopru na javnem shodu Vstala Primorska – vstani Slovenija, ki ga je organizirala Civilna fronta Vstala Primorska – Vstani Slovenija, zbralo okoli tri tisoč ljudi, ki so nasprotovali morebitni prodaji Luke. Po besedah predsednika Konfederacije sindikatov 90 Petra Majcna je bilo glavno sporočilo shoda to, da je »skrajni čas, da se reče konec pleniskemu, elitističnemu delovanju določenih krogov, ki vidijo v našem gospodarstvu le svoj interesni kotiček, kjer naj si ustvarjajo svoje osebno bogastvo«. Protestniki so zahtevali ureditev novega vhoda v pristanišče, razširitev državnega prostorskega načrta kopskega pristanišča, sprejem programa razvoja Luke Koper do leta 2020 ter takojšnjo razrešitev odgovornih za nastalo situacijo v Luki. Premier Miro Cerar je v odzivu dejal, da ne razume, od kod »špekulacije in informacije, ki gredo v popolnoma nasprotno smer«, saj je vlada Luko opredelila kot strateško naložbo, ki ostaja v državni lasti in torej ni naprodaj. Ob tem je Luko in

SDH pozval, naj se vzdržita vseh ravnanj, ki bi lahko škodili Luki, ki je izjemnega pomena za celotno Slovenijo.

Na obeh proslavah poudarjali enotnost

Za nami je dan državnosti, ki je minil v znamenju 25. obletnice osamosvojitve. Ob tej priložnosti sta v Ljubljani zopet potekali dve proslavi. Na osrednji državni proslavi je v petek slavnostni govornik predsednik republike Borut Pahor poudaril, da je bila lepota osamosvojitve v tem, da je ljudi vključevala, ne izključevala, kar je bistveno in velja tudi za naše prihodnje izzive. Enotnost ni nastala čez noč, ampak je bila čudovit rezultat dialoga, sodelovanja in zaupanja, je še dejal Pahor, ki se je zavzel tudi za federalno ureditev EU. Proslave so se udeležili tudi predsedniki vseh sosednjih držav. Sobotno proslavo z naslovom Za mojo Slovenijo je organiziralo Združenje za vrednote slovenske osamosvojitve, na njej pa je prisotno nožico nagovoril tudi prvak SDS Janez Janša, ki je poudaril, da sta enotnost naroda in pogum njegovega oboroženega dela skovala zmago v osamosvojitveni vojni, med katero je ves svet občudoval pogum Slovencev. Proslava je povzročila tudi nesoglasja med desnimi strankami,

saj sta se NSi in SLS tik pred zdajci premislili in odstopili od sodelovanja pri njeni organizaciji, načrtovana govornika Ivan Oman in Lojze Peterle sta se odrekla nagovoru, poleg njiju in predsednice NSi Ljudmile Novak pa je na proslavi manjkal tudi ljubljanski nadškof metropolit Stanislav Zore, ki naj bi sicer na njej zmolil molitev za domovino. Predsednik republike je sicer ob dnevu državnosti vročil tudi več državnih odlikovanj, med drugim je častni znak svobode podelil 16 miličnikom, ranjenim v osamosvojitveni vojni, in pripadnikom 2. izvidniškega voda 30. razvojne skupine Teritorialne obrambe, ki mu je poveleval podpolkovnik Tone Krkovič, in se je kasneje preimenoval v 1. specialno brigado Moris.

Otrokom bodo omogočili letovanje

Iz Zveze prijateljev mladine Slovenije (ZPMS) so sporočili, da bodo letos skušali letovanje na morju zagotoviti več kot 10 tisoč otrokom, med njimi tudi otrokom s posebnimi potrebami. Za slednje so v okviru akcije Pomežik soncu zbrali že okoli 120 tisoč evrov in tako 391 otrokom s posebnimi potrebami omogočili brezplačno letovanje. Da bi zbrali še več denarja, so

preko Pošte Slovenije začeli prodajati naravne kuhinjske gobaste krpe, od prodaje katerih bo del sredstev namenjen za letovanje otrok. Stekla je tudi humanitarna akcija Poštar Pavli polni šolske torbe, s katero so lani zbrali 15 tisoč različnih šolskih potrebščin in 6000 evrov za nakup delovnih zvezkov. Predsednica ZPMS Darja Groznik je ob tej priložnosti predstavila tudi pobudo vladi za ustanovitev sveta za otroke, saj so življenjske razmere nekaterih otrok skrb vzbujajoče. Svet bi deloval kot obvezno posvetovalno telo za vprašanja politik za otroke. Lani je tako po podatkih statističnega urada v dolgotrajni revščini živelo 10,5 odstotka otrok, kar 4,5 odstotka otrok je vedno ali pogosto občutilo lakoto. Po podatkih Unicefa se je Slovenija najslabše odrezala pri porazdelitvi dohodka, saj imajo starši najrevnejših otrok za pol manj denarja, je opozorila Groznikova. Naj še dodamo, da bo v okviru projekta Pričarajmo nasmeš podjetje Tuš v sodelovanju z Rdečim križem Slovenije in drugimi partnerji omogočilo 500 otrokom iz socialno ogroženih družin enotedensko letovanje na Debelem rtiču. Nekateri otroci poleg težke ekonomske situacije občutijo tudi socialno izključenost, opozarjajo v Rdečem križu.

Brexit ali začetek konca

BRANKO GRIMS, SDS

moj pogled



Kalif Ali se je hvalil z balkona: »V mojih časih ni bilo kuge!« Iz množice se je zasiljalo: »Dobri Bog je tako milosten, da nam ni poslal tebe in še kugo hkrati!«

Evropske unije, takšne, v kakršno smo se včlanili 1. maja 2004, ni več. Velika Britanija je na referendumu izglasovala izstop iz Evropske unije – Brexit. Velika Britanija je bila največja vojaška sila in drugo najmočnejše gospodarstvo Evropske unije, ki se zato sooča z največjo krizo od svoje ustanovitve. Za zgodovino bi 24. junij 2016 lahko parafrazirali: Včeraj so bile še dovoljene evropske sanje, danes pa je nov dan ...

Tisti, ki so meje EU nezakonito odprli za migrante – s Cerarjevo vlado vred –, so odgovorni za krizo in bi

morali vsi odstopiti. Brexit nikoli ne bi uspel, če ne bi bilo migrantske krize. Velika Britanija je pred leti enak referendum o obstanku v EU že imela, pa je tedaj za obstanek v EU glasovalo več kot dve tretjini Britancev. Toda strah je najmočnejše gibalno in ko gre za temeljne vrednote, je šale konec. Noben denar ne odtehta varnosti in drugih temeljnih vrednot. Mnogo mesecev sem svaril pred takim scenarijem in opozarjal, da bodo v primeru, če Evropa ne bo odločno zaščitila zunanjih meja in prečistila med migranti z dosledno uporabo zakonodaje, začele rasti ograje znotraj Evropske unije. Danes okoli Slovenije rastejo ograje in na meji z Avstrijo je znova obmejna kontrola, Velika

Britanija pa je vase zagledanim bruseljskim institucijam preprosto pokazala sredinec in odšla.

Prav smešno je te dni poslušati nakladanje posameznih funkcionarjev, da bo vse skupaj Evropsko unijo le še bolj povežalo in okrepi. Levi del slovenske politike v Bruslju celo predstavlja osnutek nove ustave, ki bi naredil iz EU eno državo – federacijo. To je imelo z realnostjo toliko, kot da so padli z lune – in to na glavo.

Načrtno umetno povzročena migrantska kriza, ta največji socialni inženiring po propadu troedinega zla nacizma, komunizma in fašizma, je v resnici povzročila hud odpor proti institucijam EU v vseh državah Evropske unije. Deset držav že tekmuje, katera

bo prva izvedla naslednji referendum o izstopu iz EU. Tudi če teh izstopov ne bo, prihaja obdobje daljše politične in gospodarske nestabilnosti v Evropi.

Slovenija nima sreče iz uvodne anekdote. Migrantsko krizo, Brexit, daljše obdobje gospodarske nestabilnosti in levičarsko vlado ima hkrati. Zato seveda ne sme biti nihče presenečen, če se vse gospodarske napovedi poslabšujejo, za migrante se namenja desetine milijonov evrov, slovensko podjetništvo pa zaradi preobremenjenosti izgublja konkurenčnost. Vlado sem pred Brexitem spraševal, katere ukrepe ima pripravljene za razbremenitev slovenskega podjetništva v nestabilnih razmerah poslovanja. Uganili ste: nobenih.

Samo nove davke pripravljajo, ker pač levičarji drugega ne znajo. Tudi zunanje ministrstvo je »presenečeno«. Pa je v resnici tako preprosto: potrebujemo več varnosti, čim tesneje povezovanje z Višegrajsko skupino (vstop) in obsežne razbremenitve podjetništva in državljanov in kriznem obdobju. Denar lahko za začetek privarčujemo pri migrantih in na desetine milijonov evrov še pri raznih levičarskih »mirovnih institutih« in vseh drugih pijavkah, ki visijo na denarju davkoplačevalcev, rezultat njihovega dela je pa kvečjemu vse manj varnosti in blagostanja ljudi. In da bodo edina stvar, ki bo še presenetila Cerarjevo vlado in koalicijo – končno nove volitve!

Po svetu

Kam gre Hrvaška?

Hrvaška seveda ne gre nikamor. Ostaja, kjer je, slovenski turisti jo bomo gotovo tudi to poletje množično obiskovali. Dogajajo pa se pomenljivi premiki v hrvaški politiki, ta gre vse bolj v desno, oživilja ustaštvo ...

MIHA NAGLIČ

Med tradicijo in modernostjo

Hrvaški novinar in teolog Drago Pilsel (1962) je osebnost, ki hrvaške metamorfoze pozna iz osebne izkušnje. Prehodil je enkratno pot od ustaša do antifašista, od frančiškana do aktivista, od novinarja do kritičnega spogledovalca s politiko. Rodil se je hrvaškim emigrantom v Argentini, bil vzgajan v ustaškem duhu, po vrnitvi v domovino svojih staršev je postal protifašist. Je priznan publicist, soustanovitelj hrvaškega Helsinškega monitorja, bil je svetovalec nekdanjega hrvaškega predsednika Iva Josipovića. Skratka: pravi človek za odgovore na hrvaška vprašanja. Kako pojasni fenomen oživiljanja ustaštva? »To je proces nostalgije tako med povprečnimi prebivalci Hrvaške kot med elito. Ustaška nostalgija je na Hrvaškem dejstvo, spomnimo se samo pevca Thompsona, ki v eni izmed pesmi uporablja ustaški pozdrav 'Za dom spremni'. Tako kot v Srbiji obstajajo težnje po rehabilitaciji četništva, so na Hrvaškem pobude za rehabilitacijo ustaštva. No, tudi v Sloveniji imate zagotovo nostalgicne privržence skrajne desnice, a ti niso tako številni kot pri nas in v Srbiji. Hrvaška

nima ustrezne zakonodaje, ki bi kaznovala simbole fašizma in nacizma – v Nemčiji na primer ne morete vzklitati 'Sieg Heil!' in uporabljati svastike. Na Hrvaškem je drugače, grbi iz časa NDH-ja so nekaj običajnega. Povsod najdete različna znamenja podpore ustaštvu, nič nenavadnega ni, če po stadioniških skandirajo 'Ubij Srbina' ... Sovražni govor je na Hrvaškem nekaj čisto običajnega, zato ni čudno, da je bila pred časom aktualna pobuda, da bi v tukajšnje vojsko znova uvedli pozdrav 'Za dom spremni', podpisala sta jo celo dva škofa.« Pojasni tudi svoje odraščanje v ustaškem duhu. »Moj oče je v Argentini srečal mojo mamo, ki je iz Zagreba emigrirala leta 1955. Očetova družina je najprej živela na Kosovu in v Sarajevu, kjer je moj ded poslovno sodeloval z nacisti. Tik preden so zbežali v Argentino, so se v Avstriji srečali s Pavelićem in mu pomagali pri skrivanju. Pozneje so se njihove poti znova križale v Buenos Airesu, Pavelić je redno zahajal v našo hišo. Sam sem se sicer rodil po Pavelićevi smrti, a bil sem vzgajan v strogem ustaškem duhu. Imeli smo sliko Anteja Pavelića, ki je visela nad mojo posteljo. Pri štirinajstih, petnajstih letih sem bil popolnoma prevzet z idejo Hitlerjugenda, udeleževal

sem se srečal ob rojstnih dneh nacističnih zločincev... Iz te nacionalistične norosti sem se začel počasi reševati – neki argentinski duhovnik, kolega zdajšnjega papeža Frančiška, me je vprašal, kako sem lahko med tednom humanitarac Amnesty International, konec tedna pa fašist!? Takrat nisem povsem razumel očitka, med študijem pa mi je postalo jasno, da človek ne more biti hkrati katoličan in fašist. Ko sem v brazilskem Sao Paulu delal za argentinsko ambasado, sem sprejel odločitev, da bom vstopil v frančiškanski red. Vrnil sem se v Buenos Aires in se zaobljubil duhovnemu poklicu, v katerem sem spoznal tudi zdajšnjega papeža Frančiška.« In kako se spominja moža, ki je zdaj papež? »To, kar vidite zdaj – to je on! Takrat je bil seveda mlajši. Veljal je za ostrega in strogega, vendar hkrati tudi za pravičnega in simpatičnega. Njegova kariera se je v poznejših letih strmo vzpenjala, vse do vrhov argentinske cerkve. Ves čas je živel skromno v majhnem stanovanju, sam si je kupal, se vozil z javnim prevozom... Duhovnike je pošiljal v favele / predmestna naselja revežev, op. M. N./ In takšen je prišel v Rim, z eno torbo in ponošenimi čevlji. S tem, ko si je izbral ime Frančišek, je

dal jasno sporočilo, da želi v Cerкви uveljaviti model preprostosti in sočutja. Tako zdajšnji papež v resnici živi in kot takšnega se ga spominjam tudi sam iz časa, ko je bil moj ravnatelj...« Ob koncu pogovora, v katerem je povedal, da je kot otrok spal pod sliko ustaškega Poglavnika, je na novinarjevo vprašanje, če ima nad posteljo tudi zdaj kako sliko, ki ga varuje, odgovoril: »Da. Imam razpelo Jezusa Kristusa.« (Vir: MMC RTV SLO) Ni kaj dodati.

Predsednica se izmika

»Neodvisna država Hrvaška (NDH) nikakor ni bila neodvisna in nikakor ni varovala interesov hrvaškega naroda. Ustaški režim pa je bil zločinski režim. Protifašizem je v temelju hrvaške ustave.« To je izjava hrvaške predsednice Kolinde Grabar Kitarović pred letošnjo komemoracijo v Jasenovcu. Prej ni bila tako odločna, a so jo baje iz ZDA, kjer je močan judovski lobi, prijazno opozorili, kdo je zmagal v drugi svetovni vojni ...

Še enkrat na volitve

Sicer pa se bo hrvaški sabor 15. julija sam razpustil, bratje Hrvatje pa pojdejo septembra spet na volitve.



Tudi nogomet ima veliko vlogo v krepitvi hrvaškega nacionalizma. Na sliki Ivan Rakitić v dvoboju z Brazilcem Neymarjem. / Foto: Wikipedija



Spomin in opomin: hrvaška predsednica Kolinda Grabar Kitarović na poti k spomeniku Kameni cvet v Jasenovcu, 2016 / Foto: Spletni vir



Banski dvori v Zagrebu, sedež Vlade Republike Hrvaške. Kdo bo njihov naslednji rezident? / Foto: Wikipedija

Slovenci v zamejstvu (514)

Gluhi za šepet mrtvih

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi



Pri Peršmanu v Podpeci/Koprein-Petzen na koncu doline Lepene nad Železno Kaplo je že nekaj let zadnje junjsko nedeljo srečanje v spomin na tragedijo Peršmanove in Kogojeve družine, ko so nemški vojaki in policisti konec aprila leta 1945 pobili 11 članov družin. Obnovljena Peršmanova domačija je sedaj edini muzej protinacističnega upora na Koroškem.

Letošnja spominska svečanost je bila v nedeljo. Nekaj sto ljudi je prišlo v kraj pod Peco, čeprav je še opoldne lilo iz neba in so morali začetek proslave prestaviti za pol ure. Predsednik Zveze koroških partizanov Milan Wutte je gostom iz Koroške in Slovenije izrekel

dobrodošlico. Župan občine Železna Kapla - Bela Franc Jožef Smrtnik je poudaril ponos na prednike, ker so se uprli ljudem, ki so želeli drugim slabo. Desničarji danes znova dvigajo glavo in tudi njim je treba reči ne. Udeležence srečanja je v svojem imenu in v imenu deželnega glavarja nagovorila zvezna svetnica Ana Blatnik. Rektorica dunajske akademije

upodabljajočih umetnosti mag. Eva Blimlinger je v govoru dejala, da je Peršmanov muzej tudi kraj mednarodnega pomena, ki simbolizira boj koroških partizanov in partizank v času nacizma in tudi drugačno vedenje in življenje Slovencev, kot je bilo tisti čas značilno za večino Avstrijk in Avstrijcev. »Če bi se ljudje res učili iz zgodovine, bi danes živeli v

V kleti Peršmanove hiše bo do konca julija na ogled razstava del arhitektke in slikarke Tanje Prušnik, vnukinje znanega koroškega partizana in borca za pravice Slovencev na Koroškem Karla Prušnika - Gašperja. Slike so nastale med oblikovanjem ovitka za ponatis njegove knjige Gamsi na plazu. Gašper, rojen leta 1910 v Lepeni, je umrl leta 1980.



Mešani pevski zbor Danica je sklenil svečanost pri Peršmanu s himno koroških Slovencev Rož, Podjuna, Zila ...

mirnem svetu, v katerem ne bi bilo nič takega, kar človeku škoduje. Žal veljajo besede Marca Blocha, francoskega zgodovinarja iz 20. stoletja, ki je dejal, da mrtvi šepetajo, živi pa jim samo napol prisluhnejo. Zato slišijo komaj kaj več, kot so voljni slišati,« je povedala. Danes ni dovolj, da mladina le obiskuje kraje medvojnih zločinov in razstave ter se o tem uči v šoli. Te dogodke je zato treba povezati s sedanostjo.

Nedavna vpada radikalcev na dunajsko in celovško univerzo nista le burka, ampak ju je treba vzeti resno. Da so se Slovenci prvi v Avstriji uprli nacizmu, je v govoru poudaril tudi predsednik Zveze združenj borcev za vrednote NOB Tit Turnšek. Program svečanosti je povezovala dr. Mirjam Zwitter - Šlemic, pel pa je mešani pevski zbor Danica iz Šentprijoža/St. Primus pod vodstvom Stanka Polzerja.

FESTIVAL BLEED

1.7. - 16.7. 2016

FESTIVAL BLEED
1.7. - 16.7. 2016



PROGRAM

1. 7., 20.30 Festivalna dvorana
Gala otvoritveni koncert: **MLADI LEVI** in otvoritev slikarske razstave: **VINKO BOGATAJ**

2. 7., 20.30 Cerkev sv. Martina
DUO OSKAR LONGYKA in **SEBASTIAN BERTONCELJ**,
KVARTET ACADEMIA in memoriam Tomaž Lorenz

3. 7., 20.30 Blejski grad, Viteška dvorana
ZALA VIDIC, violončelo, **HERMINA HUDNIK**, klavir

4. 7., 20.30 Festivalna dvorana
BRIGHTON & HOVE YOUTH BIG BAND BRIGHTON YOUTH ORCHESTRA

6. 7., 20.30 Grand hotel Toplice
THE OLD REFRAIN, Michael Frischenschlager s študenti

7. 7., 20.30 Belvedere
Jadranka Juras (vokal), **Janez Gabrič** (bobni), **Milan Stanislavjevič** (klavir), **Igor Matkovič** (trobenta), **Jani Moder** (kitara), **Robert Jukič** (bas)

8. 7., 18.00 Festivalna dvorana
Otvoritev slikarske razstave **KUNSTVEREIN VELDEN**
Lužiškosrbska folklorna plesna skupina Schmerlitz

20.30 Grand hotel Toplice
KONCERT udeležencev jazz in etno delavnice

11. 7., 20.30 Grand hotel Toplice
LE SALON DE MUSIQUE, Marianne Piketty s študenti

12. 7., 20.30 Belvedere
ORIYON, večer francoskih šansonov

13. 7., 20.30 Grand hotel Toplice
RISING STARS, Robert Szreder, Piotr Jasiurkovsky in Patrycja Grecka s študenti

14. 7., 20.30 Blejski grad, Viteška dvorana
KOREAN VIRTUOSES, Saewon Suh s študenti

16. 7., 20.30 Cerkev Sv. Martina
Cello attacca! VIVA VIVALDI!

www.festivalbled.com



ZAVOD
ZAKLJUČNO BLEJ
GORENJSKI GLAS

Gorenjski Glas

Od klasike do džezza pa še rok

Danes zvečer se bo s koncertom Mladih levov začel enaindvajseti Festival Bled, ki se bo po šestnajstih dneh zaključil z nastopom ansambla Cello attacca!, v katerem igrajo mladi violončelisti pod umetniškim vodstvom profesorice Karmen Pečar.

IGOR KAVČIČ

Festival Bled bo z današnjim Gala otvoritvenim koncertom skupine Mladi levi že enaindvajsetič po vrsti odprl blejsko festivalsko poletje. Prvič v svoji zgodovini v ritmih roka in bluesa, tokrat tudi v čast petdesetletnice te legendarne glasbene skupine, ki je svojo ledino začela orati sredi šestdesetih let prejšnjega stoletja. Za nekaj več kot pol let manj je – kljub zrelosti v organizacijskem smislu – v svojem programskem ustroju še vedno mlad Festival Bled. Njegovi začetki segajo v leto 1994, ko se je blejski turizem po osamosvojitvi ponovno postavljal na noge, prav tako se je v svetu morala dokazovati tudi Slovenija, ki ni bila več Jugoslavija niti Slovaška, ampak čudovita dežela na sončni strani Alp, vredna obiska. Odličen violinist na začetku svoje profesionalne poti, Jernej Brence,

ki se je takrat že vrnil z magistrskega študija na Dunaju, je k sodelovanju povabil svoje dunajske sošolce in prijatelje in nadarjeni mladi violinisti so bili pripravljani za prvi festival. Kot rad pove Brence, je pri izvedbi prvega festivala pomagal njihov profesor Michael Frischenschlager, ki vsako leto pride na festival in tudi letos ne bo manjkal.

Izvedba festivala je bila na začetku udarniška, danes je to dobro pripravljen glasbeni dogodek, ki v prvi polovici julija z različnimi zvrstmi glasbe plemeniti blejske večere. Hkrati pa vsa ta leta festivalski programski ustroj v svojih nedrjih združuje mojstrstvo izkušenih glasbenikov na eni in prekipevajočo glasbeno slo mladih talentov klasične in džez glasbe na drugi strani. Tudi letos lahko pričakujemo zanimive in energetsko bogate odmerke glasbe na koncertnih večerih, hkrati pa se bodo v

okviru festivala odvijali tudi mojstrski tečaji in delavnice za mlade glasbenike. V dvajsetih letih se je na mojstrskih tečajih festivala izpopolnjevalo skoraj dva tisoč mladih glasbenikov.

Trinajst vrhunskih koncertov različnih glasbenih žanrov od klasike do džezza in letos tudi roka, na katerih bo nastopilo skoraj tristo glasbenikov, bi v enem stavku opisali program letošnjega 21. Festivala Bled, ki se bo med 1. in 16. julijem razširil v čudovita glasbena doživetja. Blejska koncertna prizorišča bodo tudi letos že tradicionalna – muziciralo se bo v cerkvi sv. Martina, v Festivalni dvorani, v Grand hotelu Toplice, v Viteški dvorani na Blejskem gradu in na Belvederu.

Festivalni program se bo v soboto nadaljeval z duom, ki ga sestavljata violinist Oskar Longyka in violončelist Sebastian Bertoncej, v uvodu pa bo nastopil še

Kvartet Accademia, večer pa so posvetili letos preminulemu violinistu in pedagogu Tomažu Lorenzu. Sledil bo samostojni koncert mlade violončelistke Zale Vidic, letošnje slovenske predstavnice tako imenovane klasične Eurovizije. Z otoka v evropsko skupnost prihajata dva sestava: mladinski big band in simfonični orkester iz mesta Brighton. Po nekaj predaha se bomo prihodnji četrtek predali vrhunskim slovenskim džezovskim izvajalcem z vokalistko Jadranko Juras. Glasbena skupina Oriyon se bo predstavila z zanimivim programom francoskega šansona, za zaključni koncert pa bo tudi letos poskrbel ansambl Cello Attacca!, ki je pred leti prvo priložnost za nastop dobil prav na Festivalu Bled. Letos bodo igrali Vivaldija. Glasbo za vse letne čase, mar ne? Več o koncertnem programu seveda na www.festivalbled.com.



Bled je pripravljen na goste, izvajalce in obiskovalce 21. Festivala Bled.

Izvedba festivala je bila na začetku udarniška, danes je to dobro pripravljen glasbeni dogodek, ki v prvi polovici julija z različnimi zvrstmi glasbe plemeniti blejske večere. Hkrati pa vsa ta leta festivalski programski ustroj v svojih nedrjih združuje mojstrstvo izkušenih glasbenikov na eni in prekipevajočo glasbeno slo mladih talentov klasične in džezovske glasbe na drugi strani.

FESTIVAL BLED

Mladi levi ponovno mladi

Festivalna dvorana, 1. julija ob 20.30

IGOR KAVČIČ

Legendarna glasbena skupina Mladi levi, ki je pred več kot štirimi desetletji igrala rok, beat, ritem in blues, soul, funk in eksperimentalni džez ter kot ena izmed prvih električnih zasedb polnila Halo Tivoli in navduševala žirije številnih

glasbenih, tudi džezovskih festivalov po Jugoslaviji in tujini, po lanskih razprodanih koncertih tokrat prihaja na Bled. Mladi levi bodo v Festivalni dvorani predstavili osvežen in predelan repertoar ter vsem ljubiteljem njihove glasbe postregli z glasbo, ki je še vedno mlada. Mladi levi so sicer delovali med

letoma 1966 in 1975, v razširjeni postavi pa so ponovno nastopili za silvestrovo 2014. Tokrat bo v razširjeni sestavi od ustanovnih članov nastopil bobnar Matjaž Deu, iz njihove zadnje najširše postave izpred štiridesetih let pa še Dušan Kajzer (basovska kitara) in Vasko Repinc (klaviature), in v nadaljevanju še



Foto: arhiv skupine Mladi levi

občasni levi Aleš Strajnar (kitara), Marko Misjak (trobenta) in Jernej Jung (vokal). V bend pa so povabili še nekaj

mladih moči, med katerimi so Primož Fleischman (saksofon), Igor Matković (trobenta) in Boris Gložančev

(pozavna). Tu pa je še velik ljubitelj glasbe Mladih levov, novodobni bluesovski pevec Matevž Šalehar - Hamo.

Velikani džeza, klasika in še kaj

Festivalna dvorana, 4. julija ob 20.30

IGOR KAVČIČ

Mladinski big band iz Brightona in Hova (Brighton & Hove Youth Big Band) je vsestranska zasedba, ki jo sestavljajo nadarjeni mladi glasbeniki iz Brightona, mesta na južni obali Anglije. V njihovem repertoarju se skladbe velikani džeza, kot so Count Basie, Duke Ellington in Charlie Mingus, prepletajo s priljubljenimi aranžmaji Michela Bublēja, Marka Ronsona in 'hišnega' aranžerja zasedbe, Owna Eastwoda. Brighton & Hove Youth Big Band navdušujejo



Foto: arhiv Mladinskega big banda iz Brightona

s svojimi nastopi tako na lokalnih odrih (Brighton Dome, Old Market-Hove, Brighton Centre), na nacionalnem glasbenem festivalu za mlade (Music for Youth National Festival) v Birminghamu kot tudi onkraj meja Velike Britanije, npr. svetovno znanem festivalu džezovske glasbe v Montreuxu.

Brightonski mladinski orkester (Brighton Youth Orchestra – BYO) je bil ustanovljen maja 1949 in je danes eden najstarejših evropskih mladinskih orkestrorov. BYO, ki ga sestavljajo učenci šol iz mest Brighton in Hove, je uradni orkester

glasbenih in umetniških šol istoimenskega okrožja. Orkester izvaja repertoar simfoničnih del, od katerih so bila nekatera napisana prav zanj. Skladatelj sir John Tavener je za orkester napisal skladbo Exstasis, Howard Goodall Sewing Schools in Peter Copley Midnight Skaters. BYO je znan tudi po svojem inovativnem pristopu k oblikovanju programa. V preteklih letih je sodeloval z zbori, igralci, umetniki, grafitarji, plesalci sodobnega plesa in afriških plesov, v svoje nastope pa vključujejo tudi instrumente etno glasbe, kot so kitajski dizi in avstralski didžeridu.

Glasbenica, ki obeta

Blejski grad, Viteška dvorana, 3. julija ob 20.30

IGOR KAVČIČ

Tretji dan festivala bo nastopila violončelistka Zala Vidic od spremljavi pianistke Hermine Hudnik. Mlada osemnajstletna glasbenica Zala Vidic je svojo glasbeno pot začela pri šestih letih na Glasbeni šoli Marjana Kozine v Novem mestu pri profesorici violončela Ani Arh. Ves čas šolanja svoje znanje redno izpopolnjuje na seminarjih in poletnih šolah pri priznanih profesorjih (Giovanni Gnocchi in Reinhard Latzko). Svoje šolanje, potem ko je v letu 2013 uspešno



Foto: arhiv Zale Vidic

opravila preizkus glasbene nadarjenosti na Konservatoriju za glasbo in balet Ljubljana, nadaljuje pri prof. Karmen Pečar Koritnik.

Doslej je na različnih tekmovanjih prejela že lepo število nagrad, od leta 2009 pa redno koncertira po Sloveniji. S pianistko Hermine Hudnik je tako lani pod okriljem GML izvedla recital v sklopu koncertov Zvoki mladih v Unionu ter celovečerni koncert v abonmajskem ciklusu Matice Hrvatske v Zagrebu, kjer je očarala poslušalce in glasbene kritike. V mesecu januarju letos pa se je uvrstila v finale evrovizijskega tekmovanja mladih glasbenikov, kjer jo je strokovna žirija izbrala za predstavnico Slovenije v Kölnu septembra letos.

Čelisti z Vivaldijem

Cerkev sv. Martina, 16. julija ob 20.30

IGOR KAVČIČ

Zaključni koncert letošnjega Festivala Bled bo tako kot lani v znamenju odličnega ansambla violončelistov Cello attacca! Ansambel sestavljajo nekdanji in zdajšnji dijaki slovenske violončelistke Karmen Pečar, ki je tudi vodja skupine. Ker je sama odrasla v okolju druženja in skupnega muziciranja s kolegi violončelisti, je to izkušnjo želela deliti tudi s svojimi učenci. Bila je dolgoletna koncertna mojstrica ansambla Cellomania, ki ga je ustanovil in vodil hrvaški violončelist in

pedagog Valter Dešpalj. Dragocene izkušnje kvalitetnega poslušanja in komornega muziciranja imajo najboljši vpliv na razvoj mladih violončelistov. Prvo priložnost je ansamblu Cello attacca! ponudil prav Festival Bled in

njegov umetniški vodja Jernej Brence. Od takrat ansambel širi svoj repertoar in zasedbo, v letošnjem letu pa je dobil tudi prva povabila na koncertne odre po Sloveniji. Na letošnjem koncertu nam bodo predstavili Vivaldija.



Foto: arhiv Festivala Bled

Aktualno

Še jaslic nočem postavljati sam

V nedeljo bo v Predosljah daroval novo mašo 25-letni domačin Bernard Rožman, nekdanji kolesar, ki še sedaj rad zagriže v klanec.

JOŽE KOŠNJEK

Gospod novomašnik. Domnevam, da so dnevi pred jutrišnjim posvečenjem v ljubljanski stolnici (pogovor je potekal v torek – op. J. K.) in nedeljsko novo mašo v domači župniji napeti. Kako jih prenašate?

»Dnevi so naporni, pa tudi prijetni. Veliko se srečujem z ljudmi. Povedo mi veliko spodbudnih stvari, čestitajo mi in pomagajo. V soboto sem bil v Novem mestu na mašniškem posvečenju, v nedeljo pa v Ajdovcu pri Žužemberku na prijateljevi novi maši, da sem od blizu videl, kako

poteka nova maša in na kaj moram biti pozoren na svoji. Pred jutrišnjo posvetitvijo je normalno nekaj živčnosti. Kot pred poroko. Novomašniki imamo že nekaj izkušenj z diakonskim posvečenjem, ki je pomemben korak k duhovniškemu poklicu. Sicer se pa na ta trenutek duhovniki pripravljamo šest let. Počasi si nabiraš izkušnje in tudi osebnostno zoriš in rasteš, tako da je ta korak lažji.«

Pogovarjal sem se že z mnogimi novomašniki in vsi so mi povedali, da so pri izbiri poklica samo poslušali in sledili božjemu klicu in da

odločitev pravzaprav ni bila težka. Kako je bilo z vami?

»Ko sem se odločil za duhovniški poklic, sem imel v sebi zelo prijeten, enkratni občutek. To je bilo v četrtem letniku srednje šole, ko sem zaradi težav z matematiko šele avgusta delal maturo. Prepričan sem bil, da sem izbral pravo pot. Pred tem sem bil ministrant. Rad sem pomagal v cerkvi in v župnišču in ob zgledih duhovnikov in redovnikov bistril svojo odločitev. Prepričan sem, da je bila prava.«

Kako so domači sprejeli vašo odločitev za duhovniški poklic?

»Zelo lepo, zelo pozitivno. Vsi me podpirajo. Domači, sorodniki, znanci. Pomagajo mi. Tudi če je treba zlesti na hlev in pritrčiti transparent. Človek dobi pozitiven občutek ob spoznanju, da te imajo ljudje radi.«

Vaš poklic je zahteven. Duhovnike čakajo številne preizkušnje. Marsikdo pod njihovo težo omaga.



Bernard Rožman

»Duhovništvo je zahteven, pa tudi lep poklic. Moliti je treba, da bo preizkušenj

čim manj, če pa do njih pride, se je treba z njimi soočiti. Mlajši duhovniki imamo

tudi duhovne spremljevalce. To so starejši, izkušeni duhovniki in redovniki, s katerimi se v trenutkih dvoma ali preizkušnje lahko pogovorijo. Oni ti znajo svetovati in te ustaviti, če si morda preveč zaletav ali nepremišljen. Njim lahko zaupaš. V oporo so ti starši, domači, prijatelji.«

Kakšen duhovnik bo Bernard Rožman?

»Želim delovati tako, kot naroča papež Francišek, da mora biti duhovnik blizu ljudem, da se mora povezovati z njimi in se ne zapirati za štiri stene. Za dobre stvari je treba sodelovati in seveda živeti tako, kot se od duhovnika pričakuje, v kar smo se zaobljubili. Veseli me delo na župniji. Naša vera je lepa in je treba gledati nanjo s pozitivne strani in jo deliti z verniki. Kako veliko cerkev ima posamezna župnija, sploh ni pomembno. Verjemite mi, da mi bo zelo težko, če bom moral jaslice postavljati sam ali sam iskati mah za nje.«

Novomašnik Bernard Rožman je bil rojen 29. junija leta 1991 in prav 29. junij je bil dan, ko je bil posvečen v duhovnika. Poleg mame Ane in očeta Janeza ima tri brate in dve sestre. V mladosti je bil obetaven kolesar in še danes rad sede na kolo in s prijatelji vrtil pedale po gorenjskih cestah in poklepeta ob kozarčku piva. Upa, da bo imel kot duhovnik tudi čas za to sprostitve. Rad se zagriže v klanec, ki je najboljšo zdravilo proti jezi.

'Otroške bolezni' v sodobni izdaji

Pregleden priročnik za starše Otroške bolezni, kako jih hitro prepoznamo in učinkovito zdravimo, je napisala nemška otroška zdravnica Ursula Keicher. V slovenski jezik ga je prevedel in njegovo vsebino prilagodil slovenskim pediatričnim smernicam Kranjčan Jurij Kurillo, dr. med, specialist pediater.

SUZANA P. KOVAČIČ

»Kot zdravnik s pediatrično prakso v klinični, še več pa v dolgoletni dispanzerski službi sem se razveselil ponudbe uveljavljene slovenske založbe Narava, da prevedem knjigo o otroških boleznih dr. Ursule Keicher. Delo, ki ga je izdala ugledna

nemška založba Grafe und Unzer Verlag, je bilo prodano že v več kot 130 tisoč izvodih in je dobilo posebno priznanje garancija kvalitete,« je povedal prevajalec knjige Jurij Kurillo, dr. med., specialist pediater. Poudaril je, da je to priročnik za starše, in ne učbenik in je prva orientacija za starše, da ugotovijo, ali

otroku lahko pomagajo sami ali pa naj se po pomoč obrnejo na zdravnika. Ob tem je poudaril, da je zaradi prevoda pa tudi zaradi siceršnje zanimivosti v rubriki 'Kaj lahko storite sami?' ohranil posamezne priprave domačih zdravil, čeprav se bodo nekateri slovenskemu bralcu morda zdeli malce nenavadni.

»V veliko pomoč so pregledne razpredelnice, ki vas vodijo skozi otrokove bolezenske znake ob določenih stanjih, npr. vročini, izpuščaju, bruhanju, in vas na koncu privedejo do orientacijske diagnoze, kar se mi zdi velika prednost te knjige,« je povedal Kurillo. V poglavjih Bolezni dojenčka in Bolezni otroka so predstavljene najpogostejše bolezenske težave, kakšni so njihovi vzroki in kako potekajo, kakšno je zdravniško zdravljenje in kako lahko pomagata sami pri lažjih obolenjih. »V prevodu sem dodal sodelovanje slovenskih pediaterov s specialisti iz drugih področij, kar sem v izvorniku pogrešal. Slovenski pediatri veliko sodelujemo z nevrologi, okulistami, dermatologi, otorinolaringologi, psihologi, defektologi, medicinskimi sestrami, fizioterapevti. Otroški zdravnik namreč ne more vsega pozdraviti sam; otrok z gnojnim vnetjem ušesa mora k otologu,« je povedal prevajalec, ki

je k poimenovanju vseh bolezni vnesel strokovna latinska imena. To se mu je zdelo pomembno zato, da bi starši pri prebiranju zdravniških izvidov tudi nekaj razumeli. Opisane so tudi bolezni, ki jih v priročnikih starejšega datuma ne boste našli, npr. Lyme bolezni, klopni meningoencefalitis, celiakija, alergije vseh vrst. »Okrog leta 1960, ko sem začel delati kot zdravnik, so se še pojavljale epidemije otroških nalezljivih bolezni. Ob epidemiji ošpic smo zdravniki cele noči hodili okrog bolnih otrok in jih poskušali zdraviti. Ošpice so puščale tudi hujše posledice, encefalitis npr. Da ne govorim o otroški paralizi. Ko sem bil stažist, so bile na infekcijski kliniki sobe polne otrok z otroško paralizo, zlasti s paralizo na nogah. Nekateri otroci so umrli. Danes otroci ne zbolijo več za ošpicami in otroško paralizo, ker so proti temu cepljeni. Tudi preventivni del s cepljenji je v prevodu prilagojen slovenski pediatrični praksi,« je izpostavil pediater.

Priročnik ima pomembno poglavje Prva pomoč v nujnih primerih, napotke nudenja prve pomoči pa je Jurij Kurillo vnesel po smernicah Kliničnega oddelka za otroško kirurgijo in intenzivno terapijo UKC Ljubljana. V zadnjem, t. i. svetovalnem delu priročnika so avtoričina precej obsežna in koristna pojasnila k temam: Naš otrok je vedno tako blede, Naš otrok še ne govori dobro, Naš otrok slabo je ... Navedeni so še preventivni pregledi, prilagojeni slovenskemu sistemu, pa nasvet, kako urediti hišno lekarno in poskrbeti za zdravje na potovanju. Sledita še slovarček in koristni naslovi, seveda za slovensko območje. »Delo je bilo prevedeno z željo, da prispeva vsaj majhen delež k dobremu duševnemu, telesnemu in socialnemu počutju naših mladih generacij, kar pa je pravzaprav uradna definicija za zdravje Svetovne zdravstvene organizacije,« je sklenil Jurij Kurillo.



Jurij Kurillo z aktualnim priročnikom / Foto: Gorazd Kavčič

Pogovor

Pisal je poln energije in zanosa

Jasmin
B. Frelih

»Nesi Andreju na Cankarjevo,« je Jasminu B. Frelihu po tem, ko je prebral njegov roman Na/pol, svetoval profesor na oddelku primerjalne književnosti Filozofske fakultete v Ljubljani Tomo Virk. In ga je nesel, svoj romaneskni prvenec, uredniku Andreju Blatniku na Cankarjevo založbo. V treh letih od izida je roman navdušil tako literarne kritike kot bralce, dobil nagrado Slovenskega knjižnega sejma za prvenec, uvrstil se je v finale kresnika, zastopal Slovenijo na budimpeškem festivalu prvencev, letos pomladi pa je dobil še nagrado Evropske unije za književnost. Jasmin B. Frelih, mladenič iz Žabnice, nikoli ne piše napol.

IGOR KAVČIČ

Kakšne občutke ste prinesli iz Bruslja, kjer ste pred dnevi prejeli nagrado Evropske unije za književnost – je šlo zgolj za formalnost prejema listine o nagradi s čekom za pet tisoč evrov?

»V Bruslju sem bil prvič in moram reči, da me je mesto navdušilo. Predstavljal sem si ga sicer nekoliko drugače, spoznal pa, da je Bruselj kar velika reč z ljudmi različnih narodov z vsega sveta, kar je meni super. Nagrajenci iz dvanajstih evropskih držav smo bili lepo sprejeti, najpomembnejši pri tem pa so mi bili pogovori z drugimi avtorji, saj so ti s seboj prinesli izkušnje iz svojih kulturnih okolij. Navezal sem tudi nekaj kontaktov z založniki. Bila je mešanica kreativnih pogovorov in družabnega navezovanja stikov.«

Dve leti in pol po izidu romana Na/pol še vedno odgovarjate na vprašanja v povezavi z njim, saj vas z nagradami, ki jih prejimate zanj, in pozornostjo javnosti ta vedno znova postavlja v ospredje. Kdaj v avtorja zleze občutek, da je zanj roman že preteklost? Čeprav ste ta trenutek mentalno bržkone v drugem svetu, kot tedaj, ko ste pisali, ali se še zgodi, da vas napisano ponovno 'zgrabi'?

»Niti ne. To je sicer odvisno od psihe in od tega, kje si trenutno mentalno. Dolgo časa sem prebil s tem romanom. Najprej seveda med pisanjem, ko sem ga končal, pa je še nekaj časa trajalo, da sem nekako prišel ven iz celotne zgodbe. Ko sem sčasoma dobil distanco do tega dela, nisem čutil nobene obremenitve več, ne glede na to, kaj se je kasneje z romanom dogajalo. Zdaj mi je predvsem prijetno ob misli na roman, še zlasti če dobim nagrado zanj. Ali ob misli, da bo pri eni od založb v Londonu sledil prevod v angleški jezik. Pisati je bilo zahtevno, zdaj se le še veselim.«

V romanu gre za tri med seboj na prvi pogled nepovezane zgodbe, ki v mnogočem delujejo futuristično in nam mogoče tudi nakazujejo bližnjo prihodnost. V njem ne manjka besednega artizma, uporabljate krajše, tudi nedokončane stavke. Včasih je potrebnega precej truda, da najdeš pravo misel

... Menite, da pisec v današnjem času predvsem z aktualnostjo in družbeno angažiranostjo lahko pride do prepoznavnosti?

»To je bil moj prvi roman in nisem imel nobene izkušnje, kako je pisati roman. Tako sem vanj ves čas vlagal ogromno energije, predvsem pa sem skušal narediti nekaj novega. Močna izkušnja, predvsem za nas iz mlajše generacije, je način zaznave, ki nam jo ponuja internet. Ta ima specifičen narativen lok. Vsakič, jaz temu rečem 'sešn', ko sedeš za računalnik in greš 'surfati', si mnoge povsem raznorodne stvari na enem mestu sledijo ena za drugo. Zdaj vidim, da je verjetno prav ta kratek pozornostni lok in vse, kar sodi zraven, tisti, ki zadeva nove generacije in je najbrž del novega glasu. To se mi zdi pomembno, ne vem pa, ali je to ravno družbeni angažma, ki je potreben, da je avtor prepoznan. Zagotovo se od avtorjev, ki vstopajo na prizorišče, pričakuje nekaj novega. Vsak, ki piše svoj prvi roman, nima ravno namena, da bi samo pogledal, kaj se je že zgodilo pred njim, in to čim bolj posnemal. Seveda se tudi učiš, ampak vendarle moraš prinesiti nekaj novega. Zdi se mi, da je to ključ do tega, da bralci rečejo, to je pa zanimivo, tega pa še nismo brali.«

Za povprečnega bralca je roman dokaj zaprt in zahteva širše bralsko znanje. Ali pisatelj med pisanjem razmišlja, za koga piše?

»Veliko berem zahtevno literaturo, zato vem, da so tudi bralci lahko zelo zahtevni. Bralcev ne moreš napljahtati, nekaj napisati in pričakovati, da bo dobro samo zato, ker ne razumejo. Seveda sem se zavedal, da ne pišem nečesa, kar bi imelo možnost postati velika prodajna uspešnica, nekaj, kar bi zanimalo kar najširši krog bralstva. Sam imam rad zahtevno literaturo, veliko sem že prebral, zato sem začel pisati poln energije in zanosa. Želel sem pokazati vse, kar na tej točki znam. Hkrati pa je tudi pisanje proces učenja in ne vem, kakšen bo moj naslednji roman.«

Občutek imam, da v Na/pol ne ponujate ravno optimističnega pogleda na svet in da nobenemu od vaših



Foto: Tina Dekl

Jasmin B. Frelih konec junija v Mestni knjižnici Kranj

junakov ne uspeva najbolje. Pojavlja se duh brezizhodnosti. Sam sicer vidim močno mlado generacijo, ki ve kaj in kako ...

»Roman niti ni toliko zasnovan na moji izkušnji. Mogoče je ravno obratno. To je pogled s stališča človeka, ki je močno vezan na vsakodnevno branje medijskih vsebin, na to, kaj počnejo prijatelji s facebooka, hkrati pa se sprašujem, kje je prostor za literaturo. Zanimalo me je, kaj pa, če ne bi bilo tako, in kaj bomo, če v prihodnosti res ne bo. To sem povezal z eksistencialno dilemo, saj je ne glede na to, da smo neprestano povezani, obstoj človeka še vedno zelo nenavadna reč. Mogoče je naš obstoj le iluzija, s katero se moramo vedno znova soočiti. Kar se moje generacije tiče, tudi sam menim, da bomo zmogli. Super smo in ogromno vemo, samo ne nam vsakih deset let sesuvati sveta.«

V pisanju nas popeljete v urbano okolje velemesta, medtem ko sami živite na podeželju, nakar preberem, da vsako leto odhajate tudi za nekaj časa v New York, kjer živi vaš oče. Ali vaše poti v eno največjih urbanih središč na svetu vplivajo na vaš miseljski in pisateljski svet bolj, kot bi želeli?

»Seveda vpliva. Gre predvsem za izkušnjo, ki odpira prostor v mišljenju. Sam nikoli nisem imel nobenih težav s to množico

najrazličnejših ljudi in kultur na enem mestu. Potovanja so pomembna tudi na simbolni in predstavnici ravni, kako razumeš svet, če hodiš naokoli. Več ko potuješ, bolj na široko vidiš, kaj vse se dogaja in kaj vse je mogoče. Saj me internet lahko povede kamorkoli po svetu, ampak če bi tičal samo v Žabnici, to ni dovolj, saj ne bi imel žive izkušnje. Potovati je tako za človeka kot za pisatelja zelo pomembna stvar.«

Vas New York privlači?

»Imam najboljše od obeh svetov. Doma imam mir za ustvarjanje, in ko se pričnem dolgočasiti, grem tja na ono stran Atlantika. Ne predstavljam pa si, da bi v New Yorku živel, saj je življenje tam zelo hitro in od človeka zahteva veliko več in ti pobere več energije kot pa življenje tukaj.«

Kdaj pišete? Šteje red ali inspiracija? Menda ima nobelovec Mario Vargas Llosa delavnik, kot bi bil v službi, od sedmih do treh ...

»Odvizno od tega, kje v ustvarjalnem procesu sem. Ko se lotiš pisanja, moraš imeti neki red in se ne gre zanášati na inspiracijo. Če hočeš, da je napisano v nekem dodelnem času, je treba sedeti in delati in v takem primeru urnik zelo pomaga, saj se z njim tudi misli navadijo nekega ritma. Nasprotno pa se pri kratkih zgodbah dostikrat lahko zaneseš na navdih. Imaš to avtonomijo, ko

ideja pride in ko jo moraš nujno razdelati in razložiti. To lahko traja dva dni in si povsem noter. Pri romanu je to nemogoče.«

Kratka zgodba torej omogoča marsikaj, česar roman ne more ...

»Na vsak način. Ko imaš v glavi roman, si spleteš ogromno mrežo in jo počasi, nit za nitjo pleteš dalje vse do konca. Pri kratki zgodbi pa k računalniku prideš našopirjen in moraš takoj narediti. Vsaj pri meni je v glavnem tako. Seveda obstajajo tudi drugačni pristopi in so lahko kratke zgodbe tudi sad počasnega pretanjenega dela.«

Ali je v Sloveniji dovolj prostora za mlade avtorje?

»Mi smo si ga do neke mere ustvarili kar sami. Na Filozofski fakulteti smo ustanovili revijo Idiot, kjer objavlja skoraj cela generacija. Prostora je sicer neskončno, saj vsak lahko piše in objavlja na računalniku. Kako ohranjati zavedanje o takem kulturnem ali literarnem krogu, pa je odvisno od vseh avtorjev, ki pri taki reviji sodelujejo. Seveda je to pogled nekoga, ki je bil objavljen tudi v uveljavljenih revijah, mogoče bi bil v drugačnem primeru bolj črnogled.«

Lani novembra ste izdali knjigo kratkih zgodb Ideologije, ki je pregled vašega proznega pisanja zadnjih desetih let. Imate že v načrtu nov roman? Mar avtor lahko takoj suveren v svoji ideji za zgodbo sede za računalnik?

»Jaz raje čakam, da se načrpa vedno več motivov, znanja, vednosti, kar mora prekipeti, da potem lahko počasi prazniš. Literatura je na dolgi rok. Zato moram sam imeti dovolj časa, da stvari naredim tako, kot je prav.«

Tema je?

»Tem imam za nekaj romanov naprej. Najbolj hvaležen del našega poklica je, ko fantaziraš, kako boš kaj napisal, ko izbiraš motive, v glavi rešuješ dramaturške loke, postavljaš strukturo. Drugače je, ko je treba sestiti in začeti delati in pisati super stavke, enega za drugim, kar pa že zahteva veliko več energije. Razmišljati o tem, kaj bo, je čista igra domišljije in je nekaj, kar se pri meni vse skozi odvija.«

»Veliko berem zahtevno literaturo, zato vem, da so tudi bralci lahko zelo zahtevni. Bralcev ne moreš napljahtati, nekaj napisati in pričakovati, da bo dobro samo zato, ker ne razumejo.«

Prilagoditi se moraš kulturi

Košarkar Brane Savič iz Škofje Loke že deset let živi in igra v mestu Nyíregyháza na vzhodu Madžarske, kjer si je ustvaril družino in drugi dom. »Kamorkoli greš, povsod se moraš prilagoditi tamkajšnji kulturi,« pravi šestintridesetletnik, ki bo tudi po košarkarski upokojitvi ostal na Madžarskem.

ALEŠ SENOŽETNIK

Dobiva se v Škofji Loki, kamor se Brane Savič vsako leto vrača na poletni oddih in počitek pred naslednjo sezono. »Vsako jutro tečem in grem v fitness, igram tenis ali plavam. Košarkarsko žogo pa znova primem šele konec poletja, ko se vrnem na priprave na Madžarsko,« pravi Brane, ki kot prost igralec, v teh dneh išče nov klub. »Igral bom, dokler me bodo noge nesle,« je odločen.

Košarko je začel trenirati v prvem razredu osnovne šole in igral za vse mladinske reprezentančne selekcije, skupaj z Lakovičem, Brezcem, Nachbarjem in Smodišem, ki so tudi kasneje krojili vrh slovenske košarke. »V pubertetniških letih nisem bil ravno idealen, bil sem nekakšen enfant terrible takratne generacije. Včasih mi kdo reče, da bi lahko še več dosegel, ampak danes življenja, ki ga imam z ženo in dvema otrokoma, ne bi zamenjal za milijonske pogodbe.«



Brane Savič tudi po koncu kariere namerava ostati na Madžarskem. / Foto: Aleš Senožetnik

Brane se je najprej preizkusil v takratnem domačem prvoligašu Loka kava, nato pa ga je pot preko Slovana in Krke vodila na Madžarsko, kjer je preživel večino kariere, le za dve sezoni je bivanje v naši severovzhodni

sosedi, zamenjal za Francijo.

»Kot tujec moraš pokazati, da si eno stopničko boljši kot domačini, sicer te konkurenca poje. Na trgu je milijon igralcev, ki čakajo, da zasedejo tvoje mesto.«

Madžarska veliko vpliva v razvoj športa, pravi sogovornik. Precej je tujih investicij, gradijo dvorane in stadione, izboljšuje se kakovost ekipnih športov, kar ni vidno le po uvrstitvi Madžarov na evropsko nogometno prvenstvo, temveč tudi v kakovostnem državnem košarkarskem prvenstvu.

Na Madžarskem si je ustvaril dom

To pa je le eden od razlogov, da se je Brane ustalil na Madžarskem. Tam je namreč spoznal tudi ženo Bernadett, nekdanjo vrhunsko odbojkarico, danes pa učiteljico matematike in madžarščine na osnovni šoli. V Nyíregyházi, mestu s 120 tisoč prebivalci, sta si zgradila hišo in ustvarila družino. Hčerka Lea šteje osem, sin Noa pa šest let.

V tamkajšnje okolje se je Brane v desetih letih dodobra vključil. Tekoče se sporazumeva v madžarščini, spoznal je veliko dobrih prijateljev,

čeprav so se mu sprva zdele nekatere njihove navade nekoliko nenavadne. »Vsi praznujejo god, tako kot svoj rojstni dan. Ko sva bila z ženo povabljeni na neko praznovanje, me je žena vprašala, kaj bom pil, da bi šla kupit v trgovino. Tam je namreč navada, da gostje na zabavo prinesejo nekaj hrane in pijače.« Za druženje pa ni potrebno, da kdo praznuje god ali rojstni dan. Prijatelji se vsak konec tedna dobivajo na domovih. Kuhajo bograč, kaj spečijo in se poveselejo. »Radi tudi kaj spijejo. Ko sem nekoč prinesel domačo 'rakijo', so navdušeno komentirali, kako dobra in blaga pijača je to. Njihovo žganje, palinka, ima namreč kar 60 odstotkov alkohola,« pripoveduje Brane o pivskih navadah Madžarov.

Stereotipi so daleč od realnosti

Brane Savič si je poleg slovenskega pridobil tudi madžarsko državljanstvo in se privadil tamkajšnjemu

načinu življenja. »Včasih, ko sem po televiziji gledal oddajo Hidak, se mi je zdelo madžarščina smešna, v glavi pa sem imel predstavo o tipičnem Madžaru z brki, obutem v natikače in bele nogavice. Nato pa sem na lastni koži spoznal, da so kakršni koli predsodki in stereotipi popolnoma neutemeljeni,« priznava sogovornik, ki se tudi po zaključku kariere ne namerava vrniti v Slovenijo. »V Škofji Loki sem preživel mladost, tega ne morem izbrisati. Zato bo Slovenija vedno ostala moj dom. A tudi na Madžarskem sem si ustvaril dom. Tam imam družino in novo življenje. Po končani karieri bi rad delal z mladimi na kakšni izmed košarkarskih akademij.«

A kljub zadovoljstvu nad življenjem v Nyíregyházi poleg domačih in prijateljev, vendarle nekaj pogreša: »Na Madžarskem je sama ravnina, ki me včasih spravlja ob živce. Ko prestopim slovensko mejo, se najbolj razveselim hribov!«

Mladi Angleži v negotovo prihodnost

Slovensko-angleška družina Stevens iz Spodnjih Pirnič ne pozdravlja odločitve dobre polovice državljanov Velike Britanije za razhod z Evropsko unijo. Oče Andrew John v Sloveniji živi več kot petindvajset let in zase pravi, da je Evropejec, ki služi svojo plačo v evrih. »Angleži, ki imajo radi počitnice v tujini, pa bodo žalostni, ko bo za njihov funt postalo vse dražje,« je prepričan.

SUZANA P. KOVAČIČ

Martin Adam Stevens ima skoraj osemnajst let. Je sin Angleža in Slovenke, družina si je dom ustvarila v Spodnjih Pirničah. O tem, da so državljani Velike Britanije na nedavnem referendumu odločili, da zapustijo Evropsko unijo (EU), Martin pogleda skozi svoje oči: »Počutim se, kot da bi bila polovica mene odtrgana. Razdalja med mano in mojim sorodstvom v Angliji je kratka, vendar se zdaj počutim, kot da bi bili drug od drugega oddaljeni milijon kilometrov. Počutim se, kot da je prihodnost mojih britanskih sovrstnikov ogrožena. Anglijo sem vedno videl kot močno in stabilno državo, a zdaj jo vidim kot avto, ki se brez zavor z veliko hitrostjo pelje proti prepadu. Sram me je, ko gledam začetek padca njihovega finančnega statusa. Počutim se, kot da ne spadam več tja, a če bi bil tam, ne bi spadal

v Slovenijo. Kot sin Angleža in Slovenke se nikoli nisem počutil, kot da imam dve narodnosti.« In primerja situacijo v Veliki Britaniji z gmenjem pred nevihto ...

Tudi Martinov oče, Andrew John, ne skriva žalosti, da se je dobra polovica volivcev odločila za razhod z evropsko družino. »Spomnim se še dobro sedemdesetih let, tik preden smo se pridružili EU. Na otoku nismo imeli dobrih pogojev za življenje, imeli smo inflacijo in na lastni koži smo občutili, kako je padel funt. Spomnim se, kako sem delal domačo nalogo ob svečah, ker je zmanjkalo električne energije zaradi stavke rudarjev. V letih članstva v EU je bilo opaziti velik napredek in imam občutek, da so predvsem starejše generacije malo pozabile pri glasovanju, kako je bilo pred pridružitvijo EU. Za mlade Angleže pa je to katastrofa, ker bodo imeli negotovo prihodnost. Je pa res, da je bil

referendum za veliko ljudi z nižjim standardom, ki so glasovali za odcepitev, oblika protesta. Ampak problem bo, da bodo z odcepitvijo imeli še slabše pogoje. Tudi strah pred tujci igra tu vlogo; večina tujcev dela in plačuje davke, kar je v redu, ampak očitno so pripravljene delati za nižjo plačo kot Angleži.«

Andrew John v Sloveniji živi več kot 25 let in suase pravi, da je Evropejec, ki služi svojo plačo v evrih. »Angleži, ki imajo radi počitnice v tujini, pa bodo žalostni, ko bo za njihov funt postalo vse dražje,« je prepričan. Njegova sinova in soproga Nena so spoznali Anglijo z obiski sorodnikov pa prek športnih tekmovanj ... Trenutno sta s soprogo Neno, oba sta baletnika, na angleškem otoku Jersey, ki leži med Veliko Britanijo in Francijo, s 24 plesalci iz njune Baletne šole Stevens na uglednem mednarodnem tekmovanju, na



Nena in Andrew John sta izid referenduma komentirala z angleškega otoka Jersey, kjer sta bila na tekmovanju s plesalci iz svoje Baletne šole Stevens. / Foto: osebni arhiv

katerem sodeluje več kot 35 držav. »Na Jerseyju komentariji na odcepitev niso pozitivni. Domačini pravijo,

da lahko pričakujejo marsikaj,« je sporočila Nena. Vrhovec Stevens in vendarle za konec dodala še zelo

prijetno novico, Baletna šola Stevens se s tekmovanja vrača z najmanj eno zlato in eno srebrno medaljo.

Na robu

Veseličica, 1. del

Poskočni dedek

MILENA MIKLAVČIČ

usode



Na enem od srečanj ljubiteljev pisane besede sem lansko leto naletela tudi na Zdenko. Beseda je dala besedo in potem mi je povedala, da namerava v bližnji prihodnosti, ko bo imela več časa, o svojem dedu Jakobu napisati knjigo. Legend, ki so o njem med starejšimi ljudmi še zmeraj zelo žive, je ničkoliko. Kar nekaj jih je že zapisala, ljudje pa jo še kar naprej vabijo, da jim prisluhne.

»Rodil se je daljnega leta 1890. Bil je sicer zakonski otrok, a so mi povedali, da ga je mama spočela

pred poroko z nekim drugim moškim. Bila je pevka na koro, v vasi zelo priljubljena. Potem pa se je zgodilo, da je župnik povabil k sebi prijatelja, prav tako duhovnika iz študentskih let. Ta prijatelj je bil vešč ravnarja z orglami. Ne le da jih je uglašil, vsako nedeljo je potem nanje tudi igral. Jakobova mama Milka mu je hitro padla v oči, lovilo jo je s pogledi, in četudi talarja ni nikoli slekel, ga to ni oviralo, da navinemu dekletu ne bi dal vedeti, da mu je všeč. Na skrivaj sta se začela sestajati na koro, dokler ju ni zalotil mežnar in Milki zagrozil, da bo vse povedal njenemu ženinu. Poskočnega duhovnika so iz župnišča čez noč odslovili, ne da bi faranom povedali, zakaj. A je bila Milka že noseča, ko je šla k poroki, pa tega še ni vedela. Ljudje so začeli opravljati po tem, ko je postajal Jakob vedno bolj podoben očetu. Govorice niso potihnile, četudi sta bila Milka in njen mož zelo vzoren in ljubeč par. Žal so čenče zasejale v Milkino dušo globoke dvome, zato prvorojenca ni nikoli marala. Nič ni imela proti, ko se je šel učiti za čevljarja. Menda se ji je prav oddahnilo, ker ga ni imela dan za dnem pred očmi. Preostali bratje in sestre, kar šestnajst jih je bilo, so starejšega brata zelo pogrešali. Jakob je bil vesel fant, vse mu je bilo 'ravno', nikoli se

ni zaradi nobene stvari sekiral, če ni šlo po levi, je krenil po desni. Sam se je naučil igrati na orgle pa tudi na orglice in harmoniko. Že pri osemnajstih letih se je poročil z več kot deset let starejšo Hildo. Domači so prišli na poroko, a so se zelo rezervirano obnašali. Po takratnih navadah in postavah so mu dali ustrezno doto, ki jo je hitro pretopil v denar, da sta z ženo Hildo lahko popravila streho in v hišo napeljala vodo, kar je bilo za tiste čase, na začetku 20. stoletja, pravo razkošje. Drug za drugim se mu je rodilo devet sinov in šele na tem mestu se pravzaprav začne njegova zgodba, ki se mi zdi vedno zanimivejša, »se med pripovedovanjem skrivnostno smehljala moja sogovornica.

Po prvi svetovni vojni so mnogi možje prišli s fronte utrujeni, celo na smrt izmučeni. Žal so prenekateri prinesli s seboj tudi različne spolne bolezni, zato so se marsikje zaman trudili, da bi se dokopali do moškega naslednika, ki bi potem podedoval kmetijo in zagospodaril na njej.

»Moj ded Jakob je bil takrat v najlepših letih. Bil je vedno bolj radoživ, hodil je od hiše do hiše, krpal čevlje, sem in tja naredil tudi nov par. Najbolj pa je bil vesel, če je lahko igral na veseličah ali na porokah. Vsi so ga občudovali, kajti imeti devet

sinov brez ene same deklice vmes, je bil velik 'dosežek'. Danes se niti ne zavedamo, kako je bilo nekoč pomembno, da so bili na kmetiji otroci, predvsem pa dečki! Ženska, ki je bila jalova, ni bila čisto nič vredna. Četudi je bil moški tisti, ki ni mogel zaploditi potomcev, je breme krivde zmeraj padlo na žensko. Tako je nanesele doma 'težave', praktično razmišljati. Dejali so si: 'Pet minut z Jakobom mi lahko prinese srečo, zlasti če zato ne bo nihče izvedel.' Tako se je menda začelo dogajati, da je Jakob vzel svoje poslanstvo nekakšnega 'plemenskega bika' zares. O tem, koliko žensk je osrečil in koliko potomcev je zaplodil, ljudski glas ne ve točno, bilo pa jih je menda precej. A na svetu je že tako, da za vsako rit raste palica. Ko je srečal svojo mamo, to se je zgodilo januarja 1930. leta, se je nesmrtno zaljubil. Sodeč po pismih, ki ji jih je pisal, bi zapustil tudi svojo družino, če bi ga moja mama Nežka le marala. Pa ga ni. Bila je zelo razvajena edinka, pretirano navezana na oba starša. Žal pa je starši niso pripravili na posledice, ki se rodijo iz preveč igračkanja med moškimi in žensko. Moj oče je bil na tem področju zelo izkušen mož, mama pa pri svojih sedemnajstih letih ni imela niti najmanjšega pojma, kaj se bo zgodilo. Takrat je obiskovala dekliško šolo za trgovsko dejavnost. Učiteljica telovadbe je bila prva, ki je opazila, da je nekaj narobe. Mama je hčerko v solzah odpeljala k zdravniku, ki je potrdil neizbežno. Družina se

je znašla v težkem položaju. Imeti edino hčer nosečo – in to sredi šolskega leta – je bila sramota, ki se je še dolgo niso znebili. Pravzaprav nikoli. Nežiko so zaprli v hišo ter ji prepovedali, da bi se kazala radovednim očem. Sredi oktobra leta 1930 sem se rodila jaz. Mama je na porodu skoraj izkpravela, saj ni bilo nikogar, ki bi ji pomagal. Ker grozljivi kriki, ki so prihajali iz kamre, niso pojejnili, sta starša vseeno poklicala prijatelja zdravnika. Če ga ne bi bilo, bi obe z mamo umrli. Dokler sta bila starša živa, sta imela svojo mamo pod ključem. Nikamor ji nista dovolila iti. A v njunih prepovedih ni bilo nobene potrebe. Mama je bila do zadnjega diha nesmrtno zaljubljena v očeta. Ostala mu je zvesta tako v srcu kot telesno. Včasih me je pričakal pred šolo in mi stisnil v dlan pisemce, ki sem ga potem odnesla mami. Spoznala sem ga, ko je bil že zelo star mož. V njegovih letih so bili ljudje po navadi škrbati, on pa je imel še zmeraj svoje, zelo bele in zelo lepe zobe. Ko me je zagledal, je zmeraj razširil roki, da sem mu stekla v objem. Potem pa me je podrgnil z brado po licu in mi nešteto krat zagotovil, da sem njegov najljubši otrok. Neizmerno me je ljubil, kot je neizmerno ljubil svojo mamo. Kakšno leto pred smrtjo je navkljub protestom starih staršev začel tudi javno obiskovati svojo mamo in seveda tudi mene. Bil je že zelo betežen, tudi vode ni več zadrževal, saj je ves čas neznožno smrdel po urinu. Mama ga je zmeraj oprala in mu zašila oblačila,

nahranila ga je in umila. On pa se je samo smehljaj in ji govoril 'moja rožica'. Ko je bil očečen, kot se spodobilo, sta se usedla na klop pred hišo, držal jo je za roko in njuni srca sta se pogovarjali brez odvečnih besed. Umrl je, ko sem bila v srednji šoli. Bila sem v drugem letniku, ko je sredi ure biologije potrkala na vrata tajnica in me poklicala v pisarno. Tam mi je povedala, kar so ji sporočili po telefonu. Planila sem v jok, tako me je prizadela žalostna novica. Oče je umrl v maminem naročju. Žal pa ga je potem morala izročiti njegovim sinovom, ki so mrki in slabe volje prišli ponj. Meni so se zdeli starci, četudi je bil najstarejši med njimi od svojega očeta mlajši komaj dobrih osemnajst let. Zabičali so, da bodo poklicali miličnike, če naju bodo videli na pogrebu. Mamo je bilo preveč strah, da bi jih ne ubogala. Je bila pa ona tista, ki je kasneje, do svoje prezgodnje smrti, vzorno skrbelo za njegov grob. Ob očetovi smrti so ga začeli tisti, ki so ga poznali, še bolj opravljati. Vsi od blizu in daleč, ki so igrali na harmoniko, so jim postali sumljivi. Le za enega med temi nezakonskimi otroki lahko dam roko v ogenj, da ga je spočel moj oče. Prav tako kot jaz je imel na levem ušesu rdeče znamenje. Že v zrelih letih je ustanovil narodno-zabavni ansambel, izdali so tudi nekaj plošč in vsakič, ko sem ga videla na kakšnem plakatu, sem bila na svoj način ponosna nanj, »se spominja Zdenka.

(Konec prihodnjič)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Ignacij Borštnik, največji slovenski igralec

PETER COLNAR



Ko je bil slovenski gledališki igralec in režiser, utemeljitelj umetniškega gledališča na Slovenskem, Ignacij Borštnik še fantiček, je mati vsak dan zanj molila: »Ljubi Bog, ne daj, da bi Nace postal soldat ali celo komedijant!« Ljubi Bog pa ni uslišal Borštnikove mame. Njej v čast in slovenskemu gledališču v ponos je postal največji slovenski igralec. V spominu je med drugim ostal tudi po stavku o ženski lepoti: »Pustimo lepe ženske moškimi, ki nimajo fantazije.«

Rodil se je 1. julija 1858 v Cerkljah na Gorenjskem. Danes se po njem imenujejo vsakoletna srečanja slovenskih gledaliških delavcev v Mariboru. Na njih podeljujejo Borštnikov prstan, ki ga od leta 1970 podeli

neodvisna žirija kot najprestižnejšo slovensko nagrado za igralske dosežke.

Po nekaj razredih srednje šole in vojaški službi je Ignacij Borštnik več let delal kot bančni uradnik, od 10. decembra 1882 pa je redno nastopal v ljubljanskem gledališču. V letih 1885 in 1886 se je kot štipendist Dramatičnega društva izpopolnjeval na dunajskem konservatoriju. Po vrnitvi je postal prvi igralec, režiser in umetniški vodja slovenskega gledališča ter vzgojitelj mladih talentov. Leta 1892 je sodeloval pri odprtju novega Deželnega gledališča in priredil za ta namen Veroniko Deseniško Josipa Jurčiča, jo režiral in nastopil v njej. Kot igralec tudi v izražanju največjega afekta ni poznal. Vedno

je bil umirjen. Stavke je govoril hitro, s sijajno dihalno tehniko. Rad je zamahnil s trpko, odsekano gesto in napravil nekaj korakov z upognjenimi koleno. Glasu je znal dati v treh neposredno sledečih si stavkih trojen docela različen zvok. Bil je mojster v varčevanju z zunanji sredstvi in v poglabljanju značaja. Bil je splošno priznan največji slovenski igralec, kot človek pa malobeseden, samotni in poštenjak.

V sezoni 1893/94 je dvakrat gostoval v Zagrebu, naslednje leto sta z ženo Zofijo sprejela povabilo za redno igranje v zagrebški Drami. Tam je ostal skoraj do smrti in bil med najpomembnejšimi dramskimi umetniki. Večkrat je gostoval v Ljubljani in se tudi dogovarjal

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- V Kamniku se je 27. 6. 1881 rodil slovenski kemik Maks Samec.
- V Kranju se je 28. 6. 1841 rodil slovenski politik in ljubljanski župan vitez Peter Grasselli.
- V Kropi se je 28. 6. 1874 rodil slikar Peter Žmitek.
- V Trziču se je 29. 6. 1812 rodil pisatelj, zgodovinar pisec in duhovnik Peter Hitcinger. Leta 1850 je po naročilu Slovenskega društva sestavil prvi zemljevid v slovenščini.
- V Kranju se je 29. 6. 1895 rodil rodnostni telovadec Peter Šumi. V letih 1922 in 1926 je postal dvakratni zaporedni svetovni prvak v mnogoboju.
- V Breznici blizu Radovljice se je rodil slikar Lovro Janša, član slovite slikarske družine.
- V Poljanah nad Škofjo Loko se je 3. 7. 1868 rodil slovenski filozof in teolog Aleš Ušeničnik.

za vrnitev. Ljubljanske dramske predstave je vodil v krizni sezoni 1913/14, tik pred smrtjo pa se je jeseni

leta 1919 vrnil v Ljubljano kot član obnovljenega gledališča in profesor na novem konservatoriju.

Istra sredi Lendave

ALENKA BOLE VRABEC

*mizica,
pogrni se*



Lendava je že nekaj let na kulturnem zemljevidu mene in mojega Izbranega zaradi razstav in gradu, ki kot nadvse elegantna bela koklja bdi nad mestom, da o valoviti lepoti Lendavskih gor in rujne kapljice ne govorim. Tokrat nisva bila sama, ampak z veselo družbo. Bil je zares vroč poletni dan. V preddverju kulturnega doma nas preseneti razstava pokojnega slikarja Apolonija Zvesta, poeta Istre, barv in očarujočega vzdušja, osupljiv kaleidoskop božanskega zamaha. Dvorani kulturnega doma, ki so jo gradili v letih 1995–2003 s finančnimi sredstvi občine, ministrstva za kulturo in madžarske

države, daje osupljiv pečat organska arhitektura Imreja Miklavca (1935–2011), znanega madžarskega arhitekta, ki zbudi polemiko med navdušenim ZA in precej manj PROTI. Izjemno akustična dvorana s 444 sedeži je dosledno tehnično opremljena za vse vrste uprizoritvenih umetnosti. Mora biti užitek igrati na tistem odru!!! Večina jih hiti na grad, midva ubereva pot proti NLB gledat razstavo osnutkov prvega slovenskega denarja – lipe, ki potem ni bil sprejet, in se vračava čez razžarjen park. Seveda me »matra firbec«, kaj je vklesano na treh granitnih kvadrilih ... Postavljeni so na čast bograču, saj je Lendava prestolnica te slastne jedi, ki bo v starem delu mesta zadišala ob koncu avgusta, na bogračfestu! Lučaj stran od dvorane je stara obnovljena sinagoga, ki so jo začeli graditi 1866, zdaj pa je v njej zelo lep prostor za kulturne dogodke. Lendava je bila kraj, kjer je v Prekmurju živelo največ judov, ki so dali mestu neizbrisani pečat. Skoraj vsi so postali žrtve holokavsta ... Seveda ne izpustimo Vinariuma, kamor vodi 240 stopnic. Nekaj jih prisopiha navzgor, drugi se predamo udobju dvigala. Razgled na štiri države je čudovit, čeprav zrak od vročine malce drhti. Nekateri si privoščijo še skok v terme. Za ogled edinega neokrnjenega in vzdrževanega judovskega pokopališča na Slovenskem nam zmanjka časa. Vtisi?

Lendava, kmalu na svidenje! Recept za bograč? Saj jih kar mrgoli. Naj bo za spremembo eden iz judovske kuhinje.

Šakšuka

Pečena paprika s paradizniki in jajci (po receptu Sherry Ansky, znane izraelske avtorice kuharskih knjig in kolumnistke)

Za 4 osebe potrebujemo: 4 žlice oljčnega olja, 1 sesekljano čebulo, 2–3 narezane pekoče zelene paprike, 3–4 stroke strtega česna, 4–5 majhnih narezanih paradiznikov, sol po okusu, 1–2 žlički sladke ali pekoče paprike, lahko tudi pol-pol, 4 jajca, drobno narezano baziliko ali peteršilj po želji.

Na srednje močnem ognju prepražimo čebulo, dodamo narezano papriko, paradiznik in česen. Temperatura malce zvišamo, dokler se paradiznik ne razpusti. Posolimo. Mešamo, da tekočina malo izpari. Čez približno osem minut dodamo ostro ali sladko papriko in pražimo še dve minuti.

Jajca posamič ubijemo v skodelico in jih previdno drugo za drugim zlijemo na omako. Z žlico potisnemo beljake v omako in pazimo, da ne razlijemo rumenjakov. Ko rumenjaki zakrknejo, a so še vedno mehki, je jed gotova. Ponudimo jo z bageto.

V drugih receptih so dodane različne začimbe. Seveda je eksperimentiranje dovoljeno.

Pa dober tek!

Vaš razgled



Medtem ko so se odrasli v torek na Žabniškem polju pogovarjali o tem, kakšne bolezni in škodljivci so napadli žita in kakšno letino lahko pričakujejo letos, sta se bratca Jakob in Lovro s Šifererjeve kmetije v Žabnici zabavala po svoje in se pred svetom odraslih »skrila« v ozimni ječmen. Tudi bodikave ječmenove rese ju niso motile. C.Z.



Gorski oči Triglav z znamenitim Aljaževim stolpom predstavlja enega izmed največjih in nezamenljivih simbolov slovenstva ter že dolga stoletja vez med 'zemljo, nebom in ljudmi'. Najbolj poznana je fotografska podoba zastave na vrhu Triglava ob osamosvojitvi Slovenije avtorja Joca Žnidaršiča, četrto stoletja kasneje pa je vrh iz ptičje perspektive takole ujel fotograf Primož Pičulin. S. L.

Nove knjige (336)

Slovenija v objemu

MIHA NAGLIČ

»Dobrih 140 let je tega, kar je bil videti izlet na Učko tako: popoldne z brzovlakom iz Ljubljane v Matulje, nato po 6 urah vožnje ob polnoči peš – s krepčilnim postankom ob bokalu vina – proti vasi Vela Učka, kjer poleg najzgodnejšega jutra v lokandi (krčmi) pozdravi bokal vina; ob njem je za zajtrk še slanina in kruh iz nahrbtnika. Nato, 'precej napeto brez steza ob 8. uri na vrh 4444 čevljev visoke Učke.' Dopoldne – 'Solnce je jelo jako pripekati, nebo se oblačiti, grom se zasliši, dež se ulije;' – v vas Opatijo in na Reko. Po krepčilnih postankih na več bokalov 'hrvata' in po nočnem počitku ob petih jutraj na vlak

in 'ob eni popoldne smo zopet v Ljubljani.' (France Kadilnik, Izlet na Učko, iz potovanjskih pisem, povzetih v knjigi Jos. C. Oblaka Golica in Kadilnikova koč, 1905.) / Več kot 60 let je tega, kar je bil videti izlet na Učko tako: 4 ure vožnje po železnici do Matuljev, nato 'brusiti pete' še skoraj 4 ure po cesti do Poklona in uro in pol na vrh. Ne glede na to 'je slovita Vela Učka na z. kraju Kvarnera nad Opatijo gotovo prva in svojevrstna turistična posebnost, ki bi jo moral vsak Slovenec poznati, saj nam je tudi najbližja, prav na j. kraju slovenske jezikovne meje pa vsakomur lahko pristopna.' (Rudolf Badjura, Izbrani izleti, 1953.) / Zdaj je izlet na Učko videti tako: pod goro se od kjer koli

pripeljemo z avtom, na Poklon pa iz Matuljev ali iz Vranja. Naprej gremo peš. Vsekakor pridemo še kdaj. Že zato, ker je vedno tako lepo. Smo dobrih 5 kilometrov zračne črte od morja in skoraj okroglih 1400 metrov visoko ...« (Str. 74)

Ste že bili na Učki? Sam sem bil prvič šele ob koncu lanskega leta, v tistih dneh med božičem in novim letom. Taka burja, da nas je kar premikalo in prepihalo do kosti, razgled pa za vikat, tako proti vzhodu na Kvarner in Velebit kot proti zahodu v notranost Istre, pa na sever proti Sloveniji. Res lepo! Tudi ime Dario Cortese vam je gotovo že poznano, hud popotnik in alternativec, o teh rečeh tudi piše, več knjig ima, od Divje

hrane do te, iz katere so gornji odlomki. Kako se je hodiло na Učko nekoč in danes ... Izletniški vodnik, v njem 36 izbranih izletov. Z njimi Slovenijo dobesedno objame, večina vodi v kraje, ki so tam nekje na slovenskih jezikovnih mejah, sicer pa dostikrat že onstran državne meje. Izbira tudi kraje, ki so tako ali drugače povezani z vodo; izbral je celo moj rojstni kraj in dal opisu naslov Okoli žirovskega jezera. In mi dopove, da sem bil doma na jezerskem dnu ...

Da Cortese, Slovenija v objemu, Mladinska knjiga, Ljubljana, 2016, 160 strani, 24,94 evra, www.emka.si





razpredrilo GG

ODLIKUJETA GA DELAVNOST IN NATANČNOST

Primož Gnidovec je nadarjen petnajstletni harmonikar iz Pivke pri Naklem, ki je na letošnjem 25. Gorenjskem prvenstvu harmonikarjev v Besnici v začetku junija navdušil pričujoče in osvojil vsa možna odličja.

Nastja Bojič

Primož, ki se je predstavil s francosko polko Georgea Hamla Perles de Cristal, je zmagal v svoji starostni skupini, strokovna komisija mu je med vsemi tekmovalci podelila največ točk, prejel je nagrado občinstva zlato voščenko Turističnega društva Besnica, osvojil pokal Kranja, se uvrstil v nadaljnji izbor za 36. Zlato harmoniko Ljubecne ter postal absolutni prvak 25. Gorenjskega prvenstva harmonikarjev. Bodoči dijak Šolskega centra Kranj se je tekmovanju redno začel

udeleževati lani, ko je v Besnici prvič postal gorenjski prvak.

Harmoniko je začel igrati pri sedmih letih. Že od nekdaj je rad spremljal narodno-zabavne oddaje, poleg tega pa je bil njegov pradedek prav tako harmonikar, in sicer samouk. Primožu so najbližje Avsenikove skladbe, za katere pravi, da v sebi nosijo dušo, njegov vzornik pa je učitelj Janez Fabijan, ki nam je zaupal, da njegovega učenca odlikujeta predvsem delavnost in natančnost: »Vedno upošteva moja priporočila in naredi, kar je treba in tako, kot mora biti narejeno. Potrebne bo še veliko dela, saj je treba ohranjati



Primož z učiteljem Janezom Fabijanom na junijskem prvenstvu v Besnici / Foto: Tina Dokl

zdajšnji nivo, zagotovo pa je Primož sposoben seči še višje, tako na državni kot tudi na svetovni ravni.« Mladi harmonikar se dobro zaveda, da zmage ne padajo z neba, temveč je zanje potrebno ogromno vloženega dela, truda in vaje. Povprečno vadi tudi štiri ure dnevno, a ne zgolj zaradi ohranjanja stika z močno konkurenco, ampak predvsem zato, ker ga igranje harmonike sprošča in v njem uživa. Igranje pred množico, ki ga spodbuja s ploskanjem, je enkratno, uspešni nastopi na tekmovanjih pa so zanj nepozabna doživetja.

»Vsak človek ima nekaj rad in to je ena stvar, ki jo imam rad jaz. Narodno-zabavno

glasbo moramo ohranjati, saj je tukaj doma in je del naše kulture. Naprej me ženeta trud in dobra volja, vsi, ki tekmujejo, pa so zmagovalci, saj skupaj z mentorji ogromno svojega časa in truda vložijo v vajo. Rad bi jim samo rekel, naj gredo naprej, se ne ustavijo, naj še naprej vztrajajo, in potem se lahko zgodi to, kar se je na letošnjem prvenstvu v Besnici,« pravi Primož, ki verjame, da lahko doseže še veliko uspehov, o katerih bo nekoč z veseljem pripovedoval svojim vnukom. Kljub osvojenim odličjem pa nadarjeni harmonikar ostaja preprost mladenič, ki svoj prosti čas posveča družini, prijateljem in igranju košarke.



Francoska polka Perles de Cristal je bila Primožu všeč, že ko jo je slišal prvič. / Foto: Tina Dokl

NASMEJANI OTROŠKI OBRAZI

Konec tedna je Bohinj gostil 9. B.O.FEJST, Tušev dobrodelni projekt pa v tem poletju že štirinajstič zapored čara nasmeha na obraze petstotih otrok.

Alenka Brun

Tudi tokrat je bil B.O.FEJST pester, barvit in dobrodelen. Kljub izjemno simpatičnem programu festival tokrat ni doživel pravega obiska. Bogat srečelov za Luka Kovačiča, skoki na Mini Planici, priljubljeni otroški televizijski Minimax s svojim pravljicnim svetom in nastopajoči plesalci in plesalke, pevke in pevci ... Kogar je zanimal oder, si je lahko ogledal dve krasni predstavi: Kdo

zvrstile še štiri skupine iz vse Slovenije. Letos bodo poleg športnih in izobraževalnih aktivnosti poseben poudarek namenili vodnim in prva skupina je že obiskala štiri delavnice na temo Ohranimo naše vode čiste, ob koncu pa z gusarjem in Piko zapela gusarsko himno in odkrila zaklad na dnu morja.

V slikarski delavnici so tako skozi sliko otroci sami pojasnili, kako bi poskrbeli za ohranjanje čistih voda. Izdelki so bili polni morskih živali, rek, jezer in morij, vsak otrok je izrazil svoj pogled na ohran-



Čarjanje poletnih nasmehov na otroške obraze gre Tušu in njegovim partnerjem dobro od rok. / Foto: arhiv dogodka

je Vidku napravil srajčico in Zbudi se, ribica.

Poletni otroški festival v Bohinju je sedaj do jeseni zaprl svoja vrata, kravica Fejstika pa je odšla na zaslužene počitnice.

Že 14. leto zapored pa Tuš v okviru dobrodelnega projekta Pričarajmo nasmeh s svojimi partnerji in kupci omogoča petsto otrokom iz socialno ogroženih družin enotedensko letovanje na Debelem rtiču. Prvih 120 otrok je že prispelo na letovanje, skozi vse poletje pa se bodo

janje čistih voda. V eko ustvarjalnici so iz odpadne embalaže izdelali vodne živali in tako spoznavali pomen čistih voda za življenje v njih. Pripravili so tudi vodne igre brez meja, na koncu pa tekmovali v pokanju velikanskih milnih mehurčkov. Zadnja delavnica je bila na temo varovanja vodnih virov, saj so otroci izdelali ladvice, nanje napisali in nalepili misli o pomenu ohranjanja čistih voda. Ladvice so simbolično spustili v vodo in tako misli in želje zaupali vsem prisotnim in jih ponesli v svet.



Bohinjski festival, namenjen otrokom, nikoli ne razočara. Njegov program vsebuje različne dejavnosti, od plesa do poslikav in odrskih predstav. / Foto: arhiv B.O.FEJST (Gregor Škobrnje)

JAKA



HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki Gorenjskega glasa izkoristite popust v višini 10%. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: 040 514 975

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA IN MARICA



Oven (21. 3.–21. 4.)

Cel teden boste uživali v manjših in večjih zmagoslavjih. Naporno delo se vam bo obrestovalo in zopet boste sposobni videti pred sabo svetlo prihodnost. Kar se tiče čustev, pa boste še vedno iskali nove razloge za in proti.

Bik (22. 4.–20. 5.)

Lotili se boste reševanja zapletenih razmer. Možnosti boste imeli več, odločili pa se boste za najlažjo pot – in to je seveda diplomacija za vsako ceno. Naj vas čustva ne zanesejo v pristranskost, saj bi se vam to lahko nekoč maščevalo.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

Zavest bo tista, ki vam bo dala jasen pogled in odgovor na marsikatero vprašanje. Sebe boste začeli postavljati na prvo mesto. To, da boste malo sebični, vam ne bo škodovalo, prej koristilo. Ob koncu tedna boste zelo dobre volje.

Rak (22. 6.–22. 7.)

Imeli boste dobre ideje, a vseeno jih boste za nekaj časa prepustili času, da bodo dozorele. Zaradi izboljšanja financ boste zelo navdušeni in boste s tem dobre volje. Uresniči se vam stara želja. Domače okolje vas preseneti.

Lev (23. 7.–23. 8.)

Nekdo, ki ga boste v kratkem spoznali, vam bo s svojim razmišljanjem razširil obzorje. Stvari in dogodki, ki so vam bili do sedaj nejasni, bodo dobili čisto novo obliko in smisel. V krogu družine se pripravite na odkrite pogovore.

Devica (24. 8.–23. 9.)

Pred vami je več nizov presenečenj. Vsaka zmaga bo slajša od prejšnje. Imeli boste več kot le pet ljubezenskih minut ljubezenskih. Končno boste zaživel tako, kot ste si vedno želeli. S službenimi zadevami ne boste čisto nič obremenjeni.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)

Pred vami bo dobro obdobje – in to na vseh področjih, ki vam kaj pomenijo. Dobro boste rešili stanje na račun ljubezni pa tudi poslovno boste zelo zadovoljni in drugi z vami. Obeta se vam potovanje. Celu sebe boste presenetili.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)

Preveč očitno boste pokazali, da hočete, da obvelja vaš prav. Nekomu to ne bo preveč všeč in na vsak način bo hotel izbiti vašo trmo. K sreči se bo vpletla tretja oseba in rešila spor. Pred vami je daljša pot. Pripravite se na akcijo.

Strelec (23. 11.–21. 12.)

Prihajate v obdobje, ko vam bo še bolj kot sicer resnica pomenila največ. Med tem ko boste skušali reševati stare zadeve, se vam bo nekdo približal, vi pa ne boste vedeli, kaj narediti. Na koncu boste le stopili korak naprej.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)

Zaradi majhne pozornosti boste dobili val energije. Močnejši ste, kot si mislite, a vseeno tudi vi vsake toliko časa potrebujete potrditev ali spodbudo. Čustvena negotovost vam bo minila in kmalu boste našli to, kar si želite in iščete.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)

Z dobro voljo in pozitivno energijo boste obvladovali razpoloženje, ki vam bo v tem tednu nihalo iz dneva v dan. Delovne obveznosti vas bodo precej izčrpale, a kljub temu boste imeli uspešne dni. Proste trenutke boste posvetili sebi.

Ribi (20. 2.–20. 3.)

Delovno okolje in vse, kar se vam vrti okoli denarja, boste uspešno rešili. Ne bo vam pa škodovalo, če se boste tu in tam posvetovali z ljudmi, ki so strokovnjaki na svojih področjih. V tem tednu bodite še pozornejši do ljubljene osebe.



TA JE DOBRA

Blondinka redi piščance

Blondinka je podedovala kmetijo in se odločila, da bo redila piščance. Ni vedela, kako začeti, pa ji je dobri sosed za začetek dal sto komaj izvaljenih piščančkov, da bi lažje začela. Čez nekaj dni jo vpraša, kako ji gre, in ona pove: »Žal mi je že prvi dan vseh sto piščančkov poginilo.« Sosed: »Evo, dal ti bom še sto piščančkov.« Čez nekaj dni ona spet pove: »Spet so vsi poginili.« »Ne razumem, kako to,« pravi sosed. »Jaz tudi ne,« pravi ona. »Verjetno sem jih posadila preblizu skupaj ali pa pregloboko.«

Podražil se je sladkor

Micka in Fata se pogovarjata, koliko doma seksata. Fata: »Jaz kakih dva- do trikrat krat na dan.« Micka: »Super! Kako ti to uspeva?« Fata: »Muj rečem na primer, da se je podražil sladkor, in on reče: »Jebe se mi.« Jaz rečem, da se meni tudi jebe in potem 'zrihtava'.« Zvečer poskusi Micka pri Janezu: »A veš, da se bo podražil kruh!« Janez: »Dol mi visi.«

Alkohol

Kirurg si pred operacijo umiva roke in reče svojemu asistentu: »Alkohol, prosim!« Nato se s prestrašenim glasom oglasi pacient, ki že leži na operacijski mizi: »Gospod doktor, z operacijo sem se strinjal, ampak, lepo bi vas prosil, ali lahko alkohol pustite pri miru, dokler operacija ne bo končana.«

LAŽJI SUDOKU

7		1	8		
6	4			7	
	3		4		1 5
	9	4	7		
4	5			1	6
		5	6	8	
4	7	3		9	
	6			4	1
		4	5		3

Rešitev:

6	7	9	1	8	5
1	7	6	8	7	3
8	6	9	2	7	1
8	1	7	5	2	6
4	5	2	6	9	8
2	5	7	8	6	9
5	2	7	4	9	8
8	1	6	5	7	9
9	7	6	8	1	2

TEŽJI SUDOKU

8		4			2
	9	6		2	5
		7			9
	6			4	5
	2				3
7	9				6
	1			2	
	8		9	7	5
4				1	9

Rešitev:

6	7	1	8	9	5
1	7	6	8	7	3
8	6	9	2	7	1
8	1	7	5	2	6
4	5	2	6	9	8
5	2	7	4	9	8
8	1	6	5	7	9
9	7	6	8	1	2

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravila P. F.



NAGRADNA KRIŽANKA

Letno gledališče **Khislstein Kranj**

Petek **1. julij** **OLIVER DRAGOJEVIĆ & Dupini**

Petek **8. julij** **TRI DIVE POLETNE NOČI**
Darja Švajger, Nuša Derenda in Alenka Godec z **BIG BAND RTVSLO**

Nedelja **10. julij** **JM JAZZ WORLD ORCHESTRA & LOIS BONILLA**

Sobota **16. julij** **KARAVANA DOMAČIH PIVOVARN**
Na Vovkovem vrtu od 17.00 do 24.00



PRODAJA VSTOPNIC NA PRODAJNIH MESTIH EVENTIM

poletni **UTRIP KRANJA**

www.visitkranj.si



ZAVOD ZA TURIZEM IN KULTURO **KRANJ**

Gorenjski Glas



SESTAVIL: F. KALAN	NAŠ VIOLINIST (VLADIMIR)	PANELNA PLOŠČA (ŽARG.)	GLAVNO MESTO JORDANIJE	ITAL. PEVEC	GIZDALIN	PREDHODNIK CD PLOŠČE	JADRANSKI POLOTOK	BEN TAUPIN	STARA ENOTA ZA DELO	TRAVNIK, LIVADA	DELOVNA VNEMA	VJSLICE (ŽARG.)	GORENJSKI GLAS	SVEČAN VOJAŠKI SPREVOD	ALUMINIJ	365 DNI	BIVŠA EVROPSKA VALUTA, ECU	KONICA	MESTO V ITALIJI	FINSKO JEZERO, ENARE	TOMAŽ DOMICELJ	DRŽAVA OB IRANU	JED IZ OLUŠČENEGA PROSA		
GRM Z DIŠEČIMI CVETOV	8												STAREJŠA KAMENA DOBA												
ŠESTROSTRANIČEN KREMEN										12			KNJIŽEVNICA KOČMUT										10		
POPOLNA SLIČNOST								POVELJNIK						3	SL. SLIKAR (KLAVDIJ)						ANDREJ ŠTREMPELJ				
EVROPSKA PLOVNA REKA				ČEBELJA PAŠA				RIMSKI HIŠNI BOG	BIVŠI SL. NOGOMETAŠ (ROBERT) SNEŽNI ZAMET								BIVŠI TV VODITELJ TREFALT	EVRO. OTOČNA DRŽAVA			ŠPORTNE HLAČKE				
LADO LESKOVAR		11	POKRAJINA V AVSTRIJI	SLIKARKA POLANEC	OSTANEK KART PO DELITVI	VOJAŠKA SKUPINA					PEVKA VILER					SL. DIRIGENT (MARKO)			13			KIPAR IN SLIKAR PIRNAT	MESTO V BOSNI		
ČISTO PREMOZENJE						2	EGIPČANSKI SVETI BIK					ZDRAVILNA VEŠČINA											JAPONSKO SLIKARKA (YOKO)		
GLAVNO MESTO EGIPTA					ZMAJEVO DREVO										IGRA NA SREČO								RIMSKA BOGINJA JEZE	GL. MESTO ITALIJE	
ALLIA LATINA NAMUR SHORTS SKERLAK	REKA V FRANCIJI	PAZNIK, KI SKRBI ZA RED	ZASLON					JAPONSKO ŽGANJE			14		ŠALJIVKA			7								BIVŠA TENISAČICA (MONIKA)	
ŠAHIST MAZI					NAŠ PISEC (GVIDO)	NAŠ BIVŠI HOKEJIST (RUDI)				STARO-GRŠKA SRAJCA								OČE						DELOVNO PODROČJE	
DRŽAVA V ZDA								VRAČ																	ŠPANSKI TENISAČ (RAFAEL)
UMETNOST				IMAMOV URAD									MANE-KENKA CAMPBELL	TLAKA, GARANJE NIZOZEMSKI DRSALEČ SCHENK										HRVAŠKA IGRALKA (NINA)	
SIGNALNI IZSTRELEK	5						SOL URANSKE KISLINE								RVAČ, PRETEPAČ										GOZDNA PTICA
VIET-NAMEC								RIMAČ			9			KALCIJ											



IZPODRIV																										
PEVEC KORES																										
OLIVNO-ZELEN ŽELEZOV SILIKAT																									BANJA	
TOM JONES																									6	
TRANS																										
IGRALEC BIZOVIČAR											15															ANŽEJ DEŽAN

Nagrade:
3-krat dve vstopnici za koncert Tri dive poletne noči
Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 6. julija 2016, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

ZAVOD ZA TURIZEM IN KULTURO
KRANJ

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	

DRUŽABNA KRONIKA

OKUSNA KULTURA

Predstavitve knjig in novih albumov priljubljenih imen iz sveta slavni in glasbe se v zadnjih štirinajstih dneh kar vrstijo. Kulturno zakusko pa pogosto pospremi tudi tista za brbončice. Tako uživajo tako ušesa kot želodčki.

Alenka Brun

Včeraj je na škofjeloškem gradu dišalo po s sveže pečenih sardelcah, okušali smo lahko ribji brodet, si privoščili kozarček Plavca. Točno to, kar se poda k dalmatinskemu večeru pod zvezdami. Nastopili so Tomislav Bralič in Klapa Intrader klapa Mali grad. V sredo zvečer pa je v klubskem salonu Maxija v Ljubljani svojo predstavitev doživela knjiga, o kateri se je govorilo že pred časom in pripravljeno je zgodbo o danes

46-letni Melanii Trump – Gola resnica. Kako iz Sevnice do Bele hiše v Washingtonu, neavtorizirana biografija izpod peresa novinarja Bojana Požarja (soavtor 2. in 3. poglavja je Igor Omerza), je v bistvu biografija o Melaniji Knavs, o dekletu iz manjšega kraja v Sloveniji. In vendar lahko Sevnici postane prva dama Združenih držav in žena po položaju najmočnejšega politika na svetu – predsednika ZDA. Predstavitve knjige so tudi tu pospremili okusni, polnovredni in sezonski prigrizki, ki so jih v restavraciji Maxim pripravili po

receptih Tereze Poljanič, ki smo jo lahko spremljali v oddaji Zdravo, Tereza!

Tereza Kesovija pa se zadnje čase precej zadržuje v Sloveniji. Znana 77-letna hrvaška diva je namreč najprej v Ljubljani predstavila najnovejši album Oči duše, potem pa na vrtu Vile Podvin v Mošnjah še avtobiografijo Tereza – to sem jaz. Dogodek je bil zanimiv tudi zaradi vinske spremljave dveh briškega vinarja Valterja Sirka: belega in rdečega z imenom Tereza. Domači chef Uroš Štefelin je pripravil okusen meni, seveda ni manjkala njegova znamenita čokoladna kroglja.

Terezina knjiga je kar obsežno branje, opisuje čas otroštva, začetkov njenega glasbene kariere do vrhunca – opiše javno in zasebno življenje. Konec tedna je Tereza nastopila tudi v blejski Festivalni dvorani, 8. julija pa ji lahko prisluhnete na gradu Tuštanj pri Moravčah.

Še en hrvaški predstavnik, ki ga predvsem Slovenke neizmerno radi poslušajo, pa bo danes zvečer ob 21. uri nastopil v Kranju: večni romantik Oliver Dragojevič se bo prvič predstavil v Letnem gledališču Khislstein, predstavil pa bo svoj novi album, ki sta ga naredila skupaj z legendarnim Gibonijem.



Tereza je na predstavitvi avtobiografije prisotnemu občinstvu tudi prebrala odlomek iz knjige. / Foto: Matic Zorman



Kdor je želel, se mu je v knjigo podpisala. Na fotografiji v družbi znane Škofjeločanke Dore Plestenjak. / Foto: Matic Zorman



Natakarja Črt in Urban, šefica Vile Podvin Marcela Klofutar in vinar Valter Sirk / Foto: Matic Zorman



Znano ime, novinar Bojan Požar (desni) in njegova Barbra Drnač / Foto: Zaklop



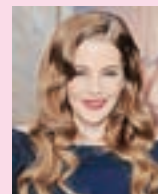
Predstavitve knjige o Melanii sta se udeležila tudi Jerca Legan Cvikel in Milan M. Cvikel. / Foto: Zaklop



Prvi julijski petkov večer Kranj gosti romantičnega hrvaškega osvajača ženskih src Oliverja Dragojeviča.

VRTIMO GLOBUS

Lisa Marie Presley se spet ločuje



Osemindvajsetletna hčerka pokojnega kralja rokenrola Elvisa Presleyja Lisa Marie Presley se že četrty ločuje. TMZ poroča, da je Presleyjeva kot razlog razveze navedla nepremostljive razlike. Pevka od moža Michaela Lockwooda ne zahteva nobene preživnine, niti za njuni sedemletni dvojčici. Par se je poročil leta 2006, pred tem pa je bila poročena z Dannyjem Keoughom, Michaelom Jacksonom in Nicolasom Cageom.

Samokritična Adele pesem zapela še enkrat



Osemindvajsetletna britanska pevka Adele je na Glastonbury Festivalu sredi pesmi River Lea nenadoma utihnila. »Se opravičujem, morala bom ponovno zapeti, saj sem nekoliko brez sape,« je povedala pevka, ki ni bila zadovoljna s svojo interpretacijo. Kasneje pa je še malce začinila festival. Na oder je povabila oboževalko iz Braziliije in Adele se ji je nehote spahnilo v obraz. »Ups, pravkar sem rignila, ker sem pred nastopom pojedla masten burger,« je pojasnila v smehu in oboževalki rekla, da se vidita kasneje.

Zaradi kletvic v zapor



Raper 50 Cent (40) je bil na St. Kitts festivalu aretiran zaradi uporabe nespodobnega jezika, saj je na Karibih z zakonom prepovedana javna raba kletvic. Raper je, kljub opozorilu, med pesmijo P.I.M.P. večkrat uporabil psovke vpricho štirideset tisoč poslušalcev, zato so ga pridržali. Njegov predstavnik je potrdil, da je zadeva že rešena in da je zvezdnik že na poti v Ameriko.

Jill Scott skrivaj skočila v zakonski jarem



Z grammyjem nagrajena pevka R&B Jill Scott (44) je dahnila usodni da Miku Dobsonu. DJ Mars, ki je bil v vlogi ženineve priče, je na Instagramu delil nekaj poročnih fotografij in dodal, da je bil tudi sam presenečen, saj do zadnjega ni vedel, da je nevesta Jill Scott. Na poroki je kot presenečenje nevesti nastopil Big Daddy Kane. To je za pevko, ki je bila šest let poročena z Lyzelom Williamsom, drugi zakon.



Nova miss universe Slovenije 2016 je postala 24-letna Lucija Potočnik iz Mislinje in tako lepo zaokrožila zmagovalne stopničke, saj so letos tako z zmagovalko vred med najlepšimi slavile Štajerke. / Foto: arhiv dogodka (Samo Mervar)

Medvoški lovci praznujejo

Lovska družina Medvode je obeležila sedemdesetletnico delovanja.

MAJA BERTONCELJ

Medvode – Lovska družina Medvode je bila ustanovljena 27. julija 1946 in po veljavni koncesiji upravlja lovišče na območju občine Medvode, ki se razteza od Zbilj, Zg. Senice, Sore, Osolnika, Topola - Grmade, Golega Brda, Seničice do reke Save. Letos praznujejo 70-letnico delovanja. Obeležili so jo sredi junija, najprej s slavnostno prireditvijo, nato pa še s tradicionalno tekmo streljanja na glinaste golobe za pokal občine Medvode.

Lovska družina Medvode šteje 44 članov, najmlajši je star 26 let, najstarejši pa 88 let. Predsednik družine je Rafael Bizant, ki je v svojem govoru med drugim povedal: »Ko praznujemo 70-letnico, smo še toliko bolj ponosni na vso prehojeno pot, še zlasti ko se ozremo na svoj lovski dom v Preski. To je največje

priznanje za dosedanje delo našim lovskim tovarišem, ki jih danes ni več med nami. Hodimo po njihovi poti in skrbimo za ugled lovske družine.« Člani Lovske družine Medvode so sedanji dom v Preski začeli graditi leta 1984. »Z njim smo pridobili ustrezne gospodarske prostore, hladilnico in prostore za sestanke in druge dejavnosti. Svoj delež so prispevali tudi gozdarji in s tem pridobili delno lastništvo lovskega doma. Pred tem je bil dom lovcev najprej v Bregajncih, kjer so leta 1955 postavili kočico, nato pa od leta 1961 na Osolniku,« je dodal Bizant. Medvoški lovci so uspešni tudi na tekmovanjih, kar dokazuje, da je usposabljanje članstva na področju strelstva in kinologije na visoki ravni. To so potrdili tudi na tradicionalni tekmi za pokal občine Medvode, ki poteka med njimi in sosedi iz Lovske



Lovski družini Medvode (na sliki levo predsednik Rafael Bizant) je ob jubileju čestital tudi Lado Bradač, predsednik Lovske zveze Slovenije. / Foto: Primož Pičulin

družine Šmarna gora. Uspešnejši so bili Medvoščani, iz njihovih vrst pa prihaja tudi Tomaž Tratnik, najboljši posameznik tekmovanja.

V programu slavnostne prireditve so nastopili Lovski pevski zbor Medvode in Žužemberški rogisti, med povabljenimi pa so bili

tudi predsednik Lovske zveze Slovenije, mag. Lado Bradač, župan Medvod Nejc Smole in podžupanja Darinka Verovšek. Zaslužnim članom in organizacijam so se ob tej priložnosti zahvalili z odlikovanji Lovske zveze Slovenije in in plaketami Lovske družine Medvode.

Gorenjski revmatiki na gradu Strmol

JANEZ KUCHAR

Dvorje – Člani gorenjske podružnice Društva revmatikov Slovenije so si v torek, 28. junija, ogledali grad Strmol, druženje pa so sklenili Pod Jenkovo lipo v Dvorjah. Društvo je bilo ustanovljeno maja 1983. leta, gorenjska podružnica pa januarja 1987. leta in bo prihodnje leto praznovala tridesetletnico delovanja. Združuje člane iz vseh gorenjskih občin. Na ustanovni skupščini

je bil za vodjo gorenjske podružnice imenovan Albert Murn, uspešno jo je vodil do leta 2001, po njegovi smrti pa je predsednica Ana Ribič. V podružnici organizirajo družinska srečanja s predavanji, strokovne ekskurzije po Sloveniji in tujini ter kopanje v termah, udeležujejo pa se tudi pohodov v organizaciji drugih podružnic. Društvo ima v trinajstih podružnicah 1400 članov, gorenjska podružnica pa šteje 125 članov.



Revmatiki so si ogledali grad Strmol.

Na Primskovem so se srečali invalidi

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – Okoli dvesto invalidov, članov Medobčinskega društva invalidov Kranj, se je konec tedna udeležilo srečanja na Primskovem. Pozdravil jih je predsednik Marjan Murko, ki je spregovoril tudi o delu društva. Veliko pozornosti namenjajo druženju, izletom in rekreaciji, njihovi člani so celo gorenjski prvaki v balinanju. Na letnem srečanju so jih zabavale plesalke kankana iz Šenčurja in pevec Stane Vidmar, oboji so se po Murkovih besedah odpovedali plačilu, za kar jim je iskreno hvaležen. Žal mu je bilo le, da se srečanja ni udeležil nobeden od povabljenih županov občin, od koder so doma njihovi člani.



Invalide so na srečanju zabavale plesalke kankana iz Šenčurja. / Foto: Primož Pičulin



Na vrtu Justa Danilovič hortenzija še nikoli ni imela toliko cvetov, kot jih ima letos.

Justina hortenzija z več kot tisoč cvetovi

JANEZ KUCHAR

Zgornji Brnik – Od junija naprej hortenzije poživljajo vrtove s svojimi velikimi cvetovi. Tako je tudi na Zgornjem Brniku, kjer vrt pred hišo Justa Danilovič krasi hortenzija z okoli 1350 cvetovi. Posadili so jo pred 42 leti, ko so se z družino preselili v novo hišo. Doslej je

imela največ cvetov pred petnajstimi leti, letos pa jih je še veliko več kot takrat. Kot pravi Justa, hortenzija potrebuje malo pozornosti, zato je tudi zelo priljubljena grmovnica; zanesljivo pa cveti vsako leto. Barvo cvetov spreminja glede na razmere v tleh; v kislih tleh so cvetovi modri, v nekisljih (bazičnih) pa rožnati.

Prikaz ročne košnje

Snovik – Pred apartmajskim naseljem Term Snovik bodo danes ob 18. uri pripravili prikaz tradicionalne ročne košnje. Ob tej priložnosti bo na terasi term na ogled orodje za delo, ki so ga nekdanj in ga še danes uporabljajo pri košnji. Obiskovalci se bodo na prireditvi lahko v košnji preizkusili tudi sami.



Karitas
www.karitas.si

**OTROCI NAS
POTREBUJEJO**

Zbiramo šolske potrebščine za 12.000 otrok v stiski. Darujete lahko s poslanim SMS sporočilom s ključno besedo **ZVEZEK** ali **ZVEZEKS** na **1919** in darovali boste 1 ali 5 EUR.

Prispevajo lahko uporabniki Telekom Slovenije, Si.mobil, Tušmobil, Debitela, Izmobil in T-2.

HUMANITARNA AKCIJA - POMAGAM ANI!

Sem ANA, radovedna in družabna najstnica. A imam cerebralno paralizo in potrebujem tvojo pomoč.

Pomagaj Ani!

Za nakup rabljenega kombija pošlji SMS na 1919 s pripisom ANA5 in prispevali boste 5 € za nakup rabljenega kombija za Ano.

Rdeči križ Slovenije, Območno združenje Kranj organizira humanitarno akcijo – POMAGAM ANI. Poleg SMS-sporočil lahko donirate tudi z nakazilom na transakcijski račun RKS, Območno združenje Kranj, št. 07000-0000100776 s sklicem 00 05-2016 in pripisom POMAGAM ANI.

Prispevajo lahko uporabniki mobilnih storitev Telekom Slovenije, Izmobil, Debitela, Telemacha in SiMobil. Pravila in pogoji za sodelovanje pri storitvi SMS-donacija so objavljeni na spletni strani www.kranj.ozrk.si.

Rikljev pohod na Stražo

Bled – V nedeljo se lahko udeležite tradicionalnega, že 18. pohoda po Rikljevih poteh na Stražo, ki ga pripravljajo Zdravstveni dom Bled, blejska občina in Turizem Bled. Zbor bo ob 7. uri pred Hotelom Golf na Bledu, od koder se bodo udeleženci odpravili na zračne, sončne in vodne kopeli, kot ji je priporočal in gojil Arnold Rikli, začetnik zdravstvenega turizma na Bledu, privoščili pa si bodo lahko tudi kulinariko po njegovih priporočilih.

KINOSPORED**KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)**

Sobota, 2. 7., in nedelja, 3. 7.
20.30 VELIKI DOBRODUŠNI VELIKAN
14.00, 16.10, 18.20 VELIKI DOBRODUŠNI VELIKAN, sinhro.
21.00 OČIŠČENJE: VOLITVE
21.20 PANAMA
18.50 DAN NEODVISNOSTI: NOVA GROŽNJA
19.20 OB TEBI
13.20, 15.10, 17.00 ISKANJE POZABLJIVE DORY, sinhro.
15.00 ANGRY BIRDS, sinhro.
13.15 HOUSTON, IMAMO PROBLEM!
16.50 PLANET SAMSKIH

CINEPLEXX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 2. 7.
14.10, 16.30, 18.45 VELIKI DOBRODUŠNI VELIKAN
15.45, 17.40 VELIKI DOBRODUŠNI VELIKAN, 3D
18.00, 20.10, 22.20 OČIŠČENJE: VOLITVE
18.30 DAN NEODVISNOSTI: NOVA GROŽNJA
20.50 DAN NEODVISNOSTI: NOVA GROŽNJA, 3D
18.10, 20.20, 22.35 OB TEBI

14.20, 16.25 ISKANJE POZABLJIVE DORY
13.30, 15.30 ISKANJE POZABLJIVE DORY, 3D
20.00, 22.30 MOJSTRI ILUZIJ 2
16.00, 21.00 OBVEŠČEVALNA
13.50 ANGRY BIRDS, sinhro.

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 1. 7., sobota, 2. 7., in nedelja, 3. 7.
18.30 VELIKI DOBRODUŠNI VELIKAN, 3D
20.30 JANIS JOPLIN: OTOŽNO DEKLE

MESTNI KINO DOMŽALE

Petek, 1. 7.
10.00 ISKANJE POZABLJIVE DORY, sinhro.
19.00 VELIKI DOBRODUŠNI VELIKAN
21.00 OB TEBI

Sobota, 2. 7.
19.00 VELIKI DOBRODUŠNI VELIKAN
21.00 PLANET SAMSKIH

Nedelja, 3. 7.
19.00 ISKANJE POZABLJIVE DORY, sinhro.
21.00 OB TEBI

Organizatorji filmskih predstav si pridružijo pravico do spremembe programa.

Kamnik zgodovinsko mesto

Kamniški svetniki so na junijski seji soglašali z vključitvijo Občine Kamnik v Združenje zgodovinskih mest Slovenije.

JASNA PALADIN

Kamnik – Združenje zgodovinskih mest Slovenije, ki so ga junija leta 2001 z namenom organiziranega sodelovanja pri izvajanju prenovalnih pri izvajanju prenovalnih starih mestnih jeder ustanovile občine Piran, Ptuj in Škofja Loka (tu je tudi sedež združenja) in danes združuje že dvanajst slovenskih mest, je zdaj bogatejša še

za eno članico – Občino Kamnik.

Kot je občinskim svetnikom pred glasovanjem predstavila višja svetovalka za razvojne projekte na občinskem oddelku za razvoj in investicije Barbara Strajnar, se zgodovinska mesta soočajo s podobnimi priložnostmi in problemi, zato bi bilo za občino Kamnik zelo dobro, da se

pridruži združenju, ki je zadnja leta zelo aktivno.

»Zgodovinska mesta imajo težave predvsem pri oživiljanju starih mestnih jeder, kjer življenje zamira. Vlaganja v prenovalnih mestnih jeder so majhna, zato so objekti v zelo slabem stanju. Slabo urejeni so javni prostori – ulice, trgi, zelene in pešpoti. Infrastruktura je zastarela.

Velik problem predstavlja tudi promet oz. mobilnost,« je naštel le nekaj težav, ki jih mesta znotraj združenja lahko rešujejo skupaj. Predvsem lahko enotno nastopajo v dialogu z državo, skupaj pa lahko kandidirajo tudi na različnih razpisih.

Občina bo za letno članarino v združenje plačala 1500 evrov.

Urhov semenj v Begunjah

MARJANA AHAČIČ

Begunje – V nedeljo, pred praznikom župnijskega zavetnika sv. Urha, bodo v Begunjah obudili Urhov semenj. Dogajanje se bo začelo ob 9. uri s slovesno mašo v župnijski cerkvi in ob 10.15 z blagoslovom obnovljene kapelice sv. Florjana

nasproti nekdanjega gasilskega doma. V središču Begunj bo ob 10.30 pogostitev in nato kulturni program, v katerem bodo sodelovali nastopajoči iz Glasbene šole Avsenik, Folklorna skupina KPD Lesce ter Pihalni orkester Lesce. Ves dan bo za zabavo med drugimi aktivnostmi skrbel

Duo 2 s pevko. Na ogled bo tudi razstava na prostem prvih barvnih fotografij domačega kraja, dogajanje pa bodo zaokrožile stojnice z dobrotami in izdelki domače obrti. Ob 10.30 bo pred informacijsko točko začetek Begunjske avanture, družabne aktivnosti za posameznike,

skupine in družine, ob 15. uri pa se bodo na nogometnem igrišču začele vaške igre. Na semanji dan bodo za obiskovalce pripravili prav poseben meni, povezan z legendo župnijskega zavetnika, zato bo kulinarika begunjskega semanja sestavljena predvsem iz ribe in piščanca.

Vedno in povsod kjerkoli že boste na dopustu

RADIO GORENC
www.radiogorenc.si

Zaščitene že sto dvajset let

Te dni mineva sto dvajset let od zaščite planike, ki je konec 19. stoletja postala prva rastlinska vrsta, zavarovana na Slovenskem. Čeprav ni več zelo ogrožena, je še vedno zaščitena in njeno trganje v naravi je prepovedano.

JASNA PALADIN

Kranj – Pred 120 leti so simbol Alp sprva zavarovali na Goriškem in Gradiščanskem, dve leti kasneje pa še na Štajerskem in Kranjskem. Zakon je na predlog deželne zbornice poknežene grofije Goriške in Gradiške 26. maja 1896 podpisal cesar Franc Jožef, v veljavo pa je stopil z objavo 18. junija 1896. Šlo je za spontan odziv na množično nabiranje in prodajanje planik v Alpah, zakon pa šteje tudi kot formalni začetek varstva rastlinskih vrst pri nas.

»Planiko jenekončanjenih naravnih rastiščih ogrožalo predvsem nabiranje iz komercialnih razlogov – zaradi uporabe v zdravilstvu in zaradi množične izdelave z gorskimi turizmom povezanih

spominkov, razglednic, okrasov in podobnih izdelkov. S pojavom množičnega planinstva je postalo pereče tudi trganje za lastno zbiranje. Res je grozilo, da jo bodo nabirali popolnoma iztrebili. Predpisi o zavarovanju so na naših tleh delovali deloma – nabiranje se je preselilo v ilegalo, a se je med obema svetovnjima vojnama nadaljevalo predvsem zaradi odkupa v lekarnah in za potrebe farmacije. Poleg prepovedi je delovalo tudi vzgojno delo, ne le v planinski organizaciji, tudi širše. Večina obiskovalcev gora je dandanes dovolj ozaveščena, da gorske rožice raje fotografirajo, kot da bi jih trgali. Seveda se še najde kdo, ki kako planiko tudi odtrga, čeprav je to prepovedano,« pravi predana naravovarstvenica Marjeta Keršič Svetel in

dodaja, da je planika vpisana na rdeči seznam ogroženih vrst, a označena kot rastlina z majhno stopnjo ogroženosti. Kljub temu je trganje na večini območij naravnih rastišč prepovedano.

Planike, ki cvetijo od julija do septembra, so rastline visokogorskih travnišč; najraje imajo skalne jase od pasu ruševja navzgor, vse tja do 2500 metrov visoko. Malce nenavadno rastišče v Sloveniji pa je soteska Save pri Kranju, kjer so mikroklimatske razmere take, da ustrezajo rožici, ki je sicer bolj doma v visokogorju. Njena naravna rastišča vse bolj ogrožajo podnebne spremembe in planika deli usodo z mnogimi gorskimi rastlinami, ki zaradi podnebnih sprememb izgubljajo svoj življenjski



Planika ali očnica je zavarovana v mnogih državah, že sto dvajset let tudi pri nas. / Foto: Gorazd Kavčič

prostor. Ogroža pa jih še nekaj. »Bolj kot planinci so problematični občasni obiskovalci gora in v zadnjem času nabiranci 'čajčkov', ki pogosto mislijo, da je zdravilno kar vse, kar raste po hribih, in se ne zavedajo, da je med našimi gorskimi lepoticami kar nekaj takih, ki so pošteno strupene! Težava so tudi radovedneži in preveč zagnani fotografi, ki bi za vsako ceno radi fotografirali redke rastline, pri tem pa marsikaj potepajo in uničijo,« še opozarja Marjeta Keršič Svetel.

Kot nam je povedala Špela Novak iz Prirodoslovnega muzeja Slovenije, so od vrst, ki uspevajo v gorah na Gorenjskem, poleg planike zavarovane npr. tudi narcise, alpska možina, arnika, klasnati pelin, planika, Zoisoova zvončica, šopasti repušnik, vse vrste klinčkov, zimzeleni gornik, kratkodlakava popkoresa, Kochov, Clusijev, Froelichov in panonski svišč, košutnik, alpska mastnica, vse vrste lilij, perunik in kukavičevk (orhidej), avrikelj, ciklama, črni teloh ... Številne zavarovane, redke in

endemične rastlinske vrste si lahko ogledamo tudi v Alpskem botaničnem vrtu Juliana v Trenti, kjer letos praznujejo že 90-letnico. V Prirodoslovnem muzeju Slovenije so nedavno izdali štampiljko s planiko in pripravili akcijo v sodelovanju s Planinskim vestnikom, ki omogoča brezplačen vstop v botanični vrt. Razstavo o planiki so pripravili tudi v Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani. Vrečico s semeni gojene planike pa za en evro lahko kupite denimo tudi v prostorih TIC Kranjska Gora.

Kaktus z več kot sto cvetovi

Naklo – Magda Štilec je potaknjenec kaktusa dobila od svoje mame pred mnogimi leti in zrasel je v mogočno rastlino. Ampak toliko živopisnih cvetov, kot jih ima letos, kaktus še ni imel. Magda Štilec jih je naštel že čez sto, potem pa je cvetove nehala šteti, ker jih je preprosto še mnogo več. Kakšne posebne skrbi ta kaktus ne zahteva, prezimi v garaži in pozimi ga lastnica tudi bolj kot ne pusti na miru, le redko zalije, spomladi pa malo pognoji. Zadnja tri leta ga tudi ni presadila. Kaktus zares pritegne občudujoče poglede in je več kot vreden tudi tega posnetka ...



Magda Štilec se še sama kar ne more načuditi, koliko cvetov se je razvilo na kaktusu.

Kravca s Krvavca bo to nedeljo

Krvavec – Prireditve Kravca s Krvavca Fest, ki sta jo pašni skupnosti Jezerca in Kriška planina minulo nedeljo zaradi slabega vremena odpovedali, bo na Krvavcu potekala to nedeljo od 10. ure dalje. Kot napovedujejo organizatorji, bo posebna atrakcija planšarske prireditve ob začetku pašne sezone kravja ruleta, ki bo potekala po 16. uri pri Hotelu Krvavec. V zabavnem tekmovanju se bosta pomerili dve kravi – s Kriške planine in z Jezerc, obiskovalce pa čakajo teliček in druge privlačne nagrade. Še pred tem bodo pripravili rekreativno-zabavni pohod s pastirji in kravami po pašnih poteh Krvavca. Na petih lokacijah se bo možno okrepčati s tradicionalno pastirsko malico, ki bo za tiste, ki bodo na ta dan na Krvavec prišli s kabinsko žičnico, brezplačna.

Preddvor vabi na Petrov s'm'n

Preddvor – Turistično društvo Preddvor v nedeljo, 3. julija, od 7.30 do 13. ure ponovno vabi na tradicionalni Petrov s'm'n. V središču Preddvora bo ducat stojnic vabilo k ogledu in nakupu izdelkov domače in umetnostne obrti, k prijetnejšemu razpoloženju bosta pripomogla citrarja Francka Šavs in Marjan Beton, dogajanje bodo popestrila starodobna vozila iz Naklega, organizator pričakuje tudi igralsko skupino s Kondijem Pižornom. V bližnji piceriji Gorki privez bodo lahko obiskovalci okušali »posmodulo«, pici podobno domačo jed, v gostilni Majč pa štruklje, obaro in vampe po preddvorsko. Brane Likozar, ki trenutno vodi turistično društvo, obvešča tudi, da bo središče Preddvora v času dogodka zaprto za promet, obvoz na Belo bo čez Tupaliče in Breg.

Po dveh skoraj popolnoma razprodanih delih planinskega vodnika Pozdravljene, gore je Jelena Justin najlepše vzpone zbrala v tretji knjigi. Vzpone je razporedila od nezahtevnih do zelo zahtevnih, da si bo vsak lahko sam zase izbral najprimernejšo pot.

Redna cena vodnika je 20 EUR. Če ga kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le **15 EUR** *poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjski-glas.si

Gorenjski Glas

Te vrste priročnik bralci Gorenjskega glasa že poznate, saj je iz zbirke Vodnik po naravi kot so bili priročniki Gobe, Ptiči in Cvetlice. V Zdravilnih zeliščih je več kot 700 fotografij in risb za enostavno določanje, opis zelišč, rastišč, značilnosti in uporaba. Vsaki rastlini je dodana letna ura, ki prikazuje čas cvetenja in zrelosti plodov vsake vrste.

Priročnik ima 192 strani. Cena je **12⁵⁰ EUR** *poštnina

Priročnik lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4 v Kranju ali ga naročite po tel. št.: 04/201 42 41 vsak dan od 7. do 15. ure, ob sredah do 16. ure. Naročila sprejemamo tudi po e-pošti: narocnine@g-glas.si. Če ga naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Izžrebane nagradne križanke z geslom PO ZDRAVJE V GORE, ki je bila objavljena v Loških novicah 14. junija 2016, prejmejo knjigo Cvetlice: **Berta Bertonec**, Selca, **Klementina Debeljak**, Jesenice in **Marica Kovačič**, Kranj. Nagradjenkam čestitamo.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrta do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS – Janez Rozman, s. p., T: 04/531 52 49
KOPALNI IZOLA: 8.7., **GOLI OTOK:** 27. 8.; **AKCIJA: MADŽARSKE TOPLICE:** 2.–6. 10.; **BANOVCI:** 16.–20. 10.; **TUHELJ:** 4.–7. 7.; **BANJA VRUČICA – SARAJEVO:** 27.–30. 10.; **MURTAR IN DUGI OTOK – VEČ TERMINOV. AVTOBUSI:** 52-, 56-, 60-SEDEŽNI IN KOMBI 8+1. www.rozmanbus.si

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Gasilska veselica

Stražišče – Tudi letos stražiški gasilci vabijo na gasilsko veselico na Pante v Stražišče, poleg gasilskega doma. Veselica bo jutri, v soboto, 2. julija. Ob 18. uri bo prevzem novega gasilskega kombija Volkswagen Transporter, ob 19. uri pa bo sledila veselica. Za zabavo bo poskrbel ansambel Topliška pomlad, za jedačo, pijačo, bogat srečelov in kegljanje za kozlička pa bodo poskrbeli stražiški gasilci.

IZLETI

V Stično in na ogled predstave

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi na izlet v Stično (ogled samostana Stična, izvira Krke, Jurčičeve domačije) in na ogled gledališke predstave Domen pod Tokčevim borštom, in sicer v petek, 8. julija. Odhod posebnega avtobusa izpred Creine bo ob 14. uri, vrnitev v Kranj bo okrog 23. ure. Prijave z vplačili sprejemajo v pisarni društva do srede, 6. julija.

Na Veliko planino

Preddvor – Društvo upokojencev Preddvor – pohodniška skupina – vabi v torek, 5. julija, na pohod na Veliko planino. Zbirališče bo ob 7. uri na grajskem dvorišču v Preddvoru.

V avstrijske Nizke Ture

Kranj – Planinsko društvo Iskra Kranj vabi v soboto, 20. avgusta (in ne 13. avgusta, kot je navedeno v letnem planu izletov), v avstrijske Nizke Ture, na Greifenberg. Vzpon traja štiri ure in pol, sestop pa štiri ure hoje zmerne zahtevnosti. V bližini vrha je izpostavljen odsek, varovan z jeklenico. Odhod s posebnim 20-sedežnim avtobusom izpred Globusa v Kranju bo ob 4. uri. Prijave in informacije: v pisarni društva ob sredah med 17. in 18. uro ali pri vodnikih, tel. 040 255 163 ali prelovsek@gmail.com (Uroš Prelovšek); tel. 041 757 009 ali saso.kosnik@infonet.si (Sašo Košnik).

Kolesarski izlet na Slavkov dom

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi na kolesarski izlet na Slavkov dom, ki bo v torek, 5. julija, z odhodom ob 8. uri izpred nekdanje trgovske šole na Župančičevi ulici.

Sponzor nagradne križanke z geslom NOVO V QLANDIJI, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu v petek, 17. junija, je bilo podjetje **Tolea, d. o. o. – Qlandia Kranj**. Izžrebani nagrajenci so: 1. nagrado, majico Megaphone, prejme **Ružica Čučok** iz Preddvora, 2. nagrado, jopico Megaphone, prejme **Marija Kogovšek** iz Žirov in 3. nagrado, jopico Megaphone, prejme **Žiga Pečnik** iz Medvod. Nagrajencem iskreno čestitamo.

Nagrajenci nagradne križanke: **BAZEN – ZAVOD ZA ŠPORT KRANJ**, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu, so: 1. nagrada, enodnevna družinska vstopnica: **Jože Živalič**, Mavčiče; 2. nagrada, poldnevna družinska vstopnica: **Jožica Rooss**, Kranj, 3. nagrada, dve dnevni vstopnici: **Magda Košir**, Škofja Loka.

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena v reviji Kranjčanka 17. junija, je bilo podjetje **Baldrijan, d. o. o.**, iz Kranja, ki poklanja lepe nagrade petim nagrajencem. Ti srečni nagrajenci so: 1. nagrado, bon v vrednosti 30 €, prejme **Bernarda Purgar**, Lesce, 2. nagrado, bon v vrednosti 20 €, prejme **France Eržen**, Radovljica, 3.–5. nagrado, bon v vrednosti 10 €, prejmejo **Andrej Žbogar**, Kranj, **Ana Oražem**, Domžale in **Mojca Kunstelj**, Kranj Nagrajencem čestitamo!

Pohod ob Bohinjskem jezeru

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi na pohodniški izlet – pohod ob Bohinjskem jezeru, in sicer v četrtek, 7. julija. Odhod s posebnim avtobusom bo ob 7. uri izpred Globusa. Lahke hoje bo za tri ure do tri ure in pol. Vrnitev v Kranj je predvidena med 15. in 16. uro. Prijave z vplačili sprejemajo v pisarni društva do ponedeljka, 4. julija.

Pohod Čepulje–Križna gora–Čepulje

Cerklje – Društvo upokojencev Cerklje vabi pohodnike v torek, 5. julija, na pohod Čepulje–Križna gora–Čepulje. Zbor pred AMD Cerklje bo ob 8. uri. Prevoz bo po dogovoru. Priporočajo pohodne palice.

PREDAVANJA

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – Krščanska adventistična cerkev Kranj vabi jutri, v soboto, 2. julija, ob 9. uri v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma s temo Kaj se še ni zgodilo, preden On pride? Pogovor bo povezoval Rafko Bauer.

OBVESTILA

Delavnica izdelovanja naravne kozmetike

Radovljica – V Kamri bo v četrtek, 7. julija, ob 17. uri brezplačna praktična delavnica izdelovanja naravne kozmetike za mlade do 29 let. Prijave na kamra@guest.arnes.si ali 040 823 003.

V Medgeneracijskem centru Kranj

Kranj – V Medgeneracijskem centru Kranj bo danes, v petek, 1. julija, ob 15. uri slavnostno odprtje igral, ob 16. uri bo doživljajska predstava za otroke z Mojco in Kaličopkom, ob 16.30 pa ustvarjalna delavnica za vse generacije – izdelava latern iz steklenih kozarcev. V ponedeljek, 4. julija, se bo ob 18. uri začela biodanza, ples, ki omogoča izboljšanje medčloveških odnosov, ojača identiteto posameznika in njegovo integracijo. V torek, 5. julija, bo ob 18. uri delavnica priprave zeliščnih pripravkov.

Puhart likovne počitnice

Kranj – Atelje Puhart pripravlja vsak delovnik od 4. julija do 31. avgusta od 10. do 12. ure za otroke od 6. leta naprej, za mlade, ki trenirajo študijsko risbo, za odrasle, ki bi radi ustvarjali v ateljeju, Puhart likovne počitnice 2016. Informacije: info@puhart.si, 031 671 690.

V Mladinskem centru Jesenice

Jesenice – V Mladinskem centru Jesenice bosta danes, v petek, 1. julija, ob 20. uri svoje pravkar končano potočanje po Indoneziji predstavila mlada domačina Ema Zupan in Žiga Koselj. Vstopnine ne bo. V nedeljo, 3. julija, bo ob 18. uri brezplačna delavnica akrojoga jam. Srečanje bo posvečeno 'letenju', ki bo poskrbelo za sprostitvev, harmonizacijo in povezanost s samim seboj ter akrojogijskim partnerjem ... Za delavnico so obvezne prijave najkasneje tri dni pred začetkom na sania.despotovic@gmail.com. V torek, 5. julija, bo ob 10. uri brezplačna plesnogižbalna delavnica za osnovnošolce Raziskujmo gibanje. Prijave niso potrebne. V petek, 8. julija, bo ob 9. uri dvodnevno brezplačno usposabljanje za mlade nad 15. letom starosti Animator od a do ž, obvezne prijave najkasneje tri dni pred začetkom delavnice na sania.despotovic@gmail.com. V petek, 8. julija, bo ob 16. uri brezplačna fotografska delavnica z Nikom Bertonclem, za katero so obvezne prijave najkasneje tri dni pred začetkom na nik.bertoncelj.foto@gmail.com.

KONCERTI

Koncert Ljubljanskega klavirskega tria

Radovljica – V Baročni dvorani Radovljiške graščine bo jutri, v soboto, 2. julija, ob 20. uri koncert Ljubljanskega klavirskega tria, ki bo odprl Glasbeno poletje in aktivnosti La Case de Kamne v Radovljici.

PREDSTAVE

Mulc ... vas gleda

Tržič – V okviru Tržiških poletnih prireditev, ki potekajo pod okriljem Občine Tržič, jutri, v soboto, 2. julija, ob 21. uri prihaja na oder Kulturnega centra Tržič Bojan Emeršič z monokomedijo Mulc ... vas gleda avtorjev Roka Vilčnika in Bojana Emeršiča v režiji Jaše Jamnika.

MALI OGLASI

 T: 201 42 47, F: 201 42 13
 E: malioglasi@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek – do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!**

Delovni čas:

ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 7. do 15. ure, sredo od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

NAJAMEM

IŠČEVA stanovanje, plačala bi tekoče stroške, zanj skrbela, za simbolično najemnino, tel.: 040/187-164

16002284

K3 KERN d.o.o.
NEPREMIČNINE
 Oldhamska cesta 12, 4000 Kranj
 Tel.: 04/202 13 53, Fax: 04/202 17 85
 GSM 051/320 700,
 E-pošta: info@k3-kern.si

HIŠE

PRODAM

DVOSTANOVANJSKO hišo, 245 m², na lepi lokaciji, z garažo, Gorenjska, ugodno. Ener. r. G, tel.: 041/209-066

16002300

fesst
 FESST, d. o. o., nepremičninska družba,
 Koroška c 2, Kranj,
 Telefon: 236 73 73
 Faks: 236 73 70
 E-pošta: info@fesst.si
 Internet: www.fesst.si

domplan

Domplan, d. d., Bleiweisova 14, 4000 Kranj
 T: 04/20 68 773, F: 04/20 68 701
 M: 030 641 621, E: www.domplan.si
 E: domplan@domplan.si

V zadovoljstvo naših strank upravljamo zanesljivo in varne storitve posredovanja v prometu z nepremičninami. Obiščite nas na naši spletni strani: www.domplan.si

MOTORNÁ VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

FIAT Panda 4 x 4, letnik 1995, tel.: 041/612-032

16002319

VW Passat TDI, letnik 2002, diesel, 440.000 km, servisiran, v zelo dobrem stanju, tel.: 051/631-464

16002311

GRADBENI MATERIAL

STAVBNO POHIŠTVO

PRODAM

UGODNO prodam več skoraj novih vrat za notranje prostore, tel.: 041/508-900

16002323

UGODNO prodam steklena balkonska vrata z oknom ali brez, tel.: 041/508-900

16002324

KURIVO

PRODAM

DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019

16002278

LOTO

Rezultati 52. kroga – 29. junija 2016
1, 16, 18, 26, 27, 34, 38 in 39

Loto PLUS: **7, 9, 12, 18, 21, 32, 34 in 17**
 Lotko: **3 6 0 6 8 8**

Sklad 53. kroga za Sedmico: **250.000 EUR**
 Sklad 53. kroga za PLUS: **300.000 EUR**
 Sklad 53. kroga za Lotko: **100.000 EUR**

AKCIJA – peleti 1 T/200 EUR, odkup živine, koruza, krmila TMK KZ 19, z dostavo. Smrekca center, d.o.o., Žabnica 5, tel.: 04/25-51-313

16002307

SUHA bukova, hrastova in mešana drva, razrezana, ter goli hrasta, možna dostava, tel.: 031/330-425

16002118

STANOVANJSKA OPREMA

VRTNA OPREMA

PRODAM

VODNO črpalko, novo, nerjavečo za vodovod, zalivanje vrta, zaščita delovna nja brez vode, tel.: 041/858-149

16002285

VRTNI komplet, miza + 2 klopi z naslonjalom, 2 m, zelo ugodna cena, tel.: 051/649-793

16002303

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM

ČOLN jadrnica S 430 Elan za 4 osebe, motor Tomos 4, prikolica, tel.: 04/25-21-554

16002292

MINI moto otroški, cestni, kot nov, ugodno, tel.: 041/858-149

16002287

TURIZEM

ODDAM

2 APARTMAJA v Metajni na Pagu, 3 do 5 oseb, hiša na sami plaži, primerno za majhne otroke, prosto še do 15. 7. in po 17. 8. 2016, tel.: 00385/989-230-982, 040/726-544

16002305

APARTMA Umag - Murine, lepo urejen, lastno parkirišče, cena ugodna, tel.: 041/887-285

16002318

OTOK Pag, Stara Novalja, oddam apartma za 2 do 4 osebe, prva vrsta ob morju, cel september, cena 700 EUR/mesec, tel.: 00386/41-745-296

16002308

V VODICAH pri Šibeniku oddam lep apartma za 2 osebi, od 8. do 18. 7. 2016, tel.: 051/200-090

16002317

STARINE

KUPIM

STARINE: mizarski ponk, skrinje, razglednice, kovance in drobnarije, tel.: 051/258-936

16002282

MEDICINSKI PRIPOMOČKI

DO OČAL kot na napatnico lahko v enem tednu, popust do 100 EUR, Optika Aleksandra, Qlandia, 04 234 234 2, tel.: www.optika-aleksandra.si

16002266

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

2 SILOSA PVC, 3,5 m³. za žito in koritar silos, montažni, menjam za ječmen, tel.: 031/316-548

16002286

TRAKTOR Torpedo 4048 in več kmetijskih strojev, tel.: 040/215-667

16002288

TROSILEC umetnega gnojila Creina in cepilec na sveder, tel.: 041/287-901

16002322

PRIDELKI

PRODAM

1,5 HA pšenične slame, Šenčur, tel.: 040/851-885

16002310

ČEŠNJE, domače, dnevno sveže obrane, hrustavke, in domače naravne sokove, 16 vrst, vam ugodno nudi Kmetija PRINC, Hudo 1 pri Kovorju, Tržič, 041/747-623

16002257

ČEŠNJE hrustavke, Zabukovje 2, Kranj, tel.: 041/223-797

16002302

JEČMEN in ječmenovo slamo z njive, Sp. Brnik, tel.: 041/608-702

16002296

JEČMEN, lanski, okoli 500 kg, in kupim bikca simentalca, 2 do 5 mesecev starega, tel.: 041/229-159

16002326

JEČMENOVO slamo, 1,5 ha, tel.: 041/787-995

16002297

KRMNI krompir, novi, tel.: 040/607-451

16002325

MLADI krompir v okolici Kranja, tel.: 041/971-508

16002232

MLADI krmilni krompir, tel.: 04/25-21-087, 041/431-049

16002289

SVEŽE gozdne borovnice, tel.: 041/967-331

16002298

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

BIKCA, ČB, starega 14 dni, tel.: 041/774-253

16002320

KOKOŠI – jarkice, rjave, črne in grahaste barve pred nesnostjo, pripeljemo na dom, tel.: 041/710-113

16002314

KRAVO lisaste pasme, brejo 8 mesecev, tel.: 04/57-20-102

16002309

KUNCE orjaški lisec, lahko breje samice in peteline, tel.: 041/724-123

16002293

PONI zrebca, malo večji, star 11 let, Bohinj, tel.: 040/352-424

16002299

PRAŠIČE, težke od 50 do 150 kg, možna dostava, tel.: 041/760-789

16002321

TELIČKO, ČB, staro 10 dni, in telci, brejo 9 mesecev, po izbiri, tel.: 041/393-955

16002301

KUPIM

BIKCA mesne pasme, teže 200–300 kg, tel.: 041/728-092

16002290

PODARIM

1 LETO stare kokoši, tel.: 041/337-678

16002316

OSTALO

PRODAM

LATE, okrogle, izdelane krajših dimenzij do 4,5 m za kozolce, možna dostava, tel.: 04/51-88-063, 041/446-510

16002291

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

GOSTILNA v Kranju zaposli delavko/ca za pomoč v kuhinji. Matjaž Erzar, s.p., Jezerska cesta 41, Kranj, tel.: 04/23-43-360

16002272

ZAPOSLIMO kuhinjsko pomočnico. Gostišče Klub Kovač, Andrej Marinšek, s.p., Glavna c. 1, Naklo, tel.: 031/339-003

16002312

PODJETJE Jurčić&Co., d.o.o., zaposli avtokleparja za delo na tovornih vozilih. Pisne prijave z opisom dosedanjega dela pošljite po pošti na naslov Poslova cona A 45, 4208 Šenčur.

16002304

VOZNIKA tovornega vozila z dvigalom (kategoriji C, E). Prednost imajo mlajši kandidati iz okolice Komende. Komteks, d.o.o., Loka 119, Tržič. Prijave na: zaposlitev@komteks.si.

16002274

ZAPOSLIM izkušenega sekača. Boštjan Švegel, s.p., Lom pod Storžičem 35, Tržič, tel.: 031/800-454

16002306

IŠČEM

DUO Rolo išče delo na zabavah, obletnicah z domačo in zabavno glasbo, tel.: 041/741-355

16002159

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net

16002279

ADAPTACIJE od temelja do strehe, omete, fasade, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tudi manjša gradbena dela – z vašim ali našim materialom, Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8, Kranj, tel.: 041/222-741

16001598

ADAPTACIJE, novogradnje, od temeljev do strehe, notranji ometi, fasade, betonske in kamnite škarpe, urejanje in tlakovanje dvorišč, z našim ali vašim materialom. Babič Miloš, s.p., Hraše 24, Lesce, tel.: 041/622-946

16002163

BARVANJE napuščev in fasad, beljenje, glajenje sten, barvanje oken in vrat, antiglivični premazi proti plesni, dekorativni ometi in opleski vam nudi Pavc Ivan, s.p., Podbrezje 179, Naklo, tel.: 031/392-909

16002201

EKOCLEAN, d.o.o., Podlujbelj 259, Tržič nudi čiščenje in razrez cistern ter filtracijo olja! Pleskanje stanovanj in stopnišč, tel.: 041/989-987

16002281

FLORJANI, d.o.o., C. na Brdo 33, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871

16002280

POSEK in spravilo lesa, možnost odkupa lesa na panju. M-LES, Matej Urh, s.p., Bodešče 18, Bled, tel.: 031/561-613

16001922

TESNENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.: 031/720-141

16002277

TLAKOVANJE dvorišč, izdelava betonskih zidov, izdelava drenaže, postavljanje panelnih in žičnih ograj, Vincencij Šubic, s.p., Zg. Bitnje 141, Zabnica, tel.: 051/413-373

16002197

ZASEBNI STIKI

ŽENITNE raznovrstne, zanimive ponudbe, z vse države, različnih starosti. Mnogo je samskih fantov, gospodov ... Hitra spoznavanja, 031/836-378, www.zau.si

16002283

RAZNO

PRODAM

1000-LIT. cisterno za kurilno olje ITTP, možen prevoz, tel.: 041/724-123

16002294

PLASTIČNE sode, 130 lit., in kardane za traktor, tel.: 031/278-763

16002295

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si



Uživajmo v doma pripravljenih sokovih!

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4 v Kranju ali jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 vsak dan od 7. do 15. ure, ob sredah do 16. ure, ali po e-pošti na: narocnine@g-glas.si

Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

15 EUR
* poštnina

Gorenjski Glas



ZAHVALA

Koliko vsega nam je tvoje življenje dalo!
Delo, ljubezen, radost ...
trdnost, voljo, krepost ...
Dolžni smo tebi in Bogu veliko zahvalo!



V 91. letu nas je zapustil naš dragi ata

JANKO REHBERGER

iz Šuceve ulice 4

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste njemu in nam namenili lepe misli, ki ste njemu v molitvi pomagali sprejeti večnost in nam deliti žalost; vsem sorodnikom, prijateljem in znancem. Hvala vsem, ki ste s pogovorom in nego blažili njegove zadnje dni in pomagali v najtežjih trenutkih; prijateljem Jožici, Jožetu in Darinki, osebni zdravnici dr. Nani Fartek, dr. Simoni Jenko in ekipi NMP, skrbni patronažni sestri Miri Anžič, ekipi nege na domu.

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, gospodoma Petru Kokotcu in Dragu Žumru, še posebej pa dolgoletnemu vodniku in tolažniku, župniku g. Franciju Godcu.

Družina

ZAHVALA

Spomin na mater pokopano, komu ni drag, komu ni svet; umrje mati vsem prerano, naj tudi sto užije let.
(A. Medved)



MARIJE BOŽEGLAV

roj. Šparovec

se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, cvetje, sveče, namenske darove in udeležbo na pogrebu. Hvala njenemu dolgoletnemu zdravniku dr. Franciju Bečanu s sestro Janjo, dr. Mariji Ravnihar, osebju kirurškega oddelka Bolnišnice Jesenice, dr. Darji Vreček in drugemu osebju Doma upokojeencev Kranj, ki so s čutom in človeško toplino skrbeli zanjo. Za duhovno oskrbo v Domu upokojeencev se zahvaljujemo duhovniku Martinu Mlakarju, za spremstvo na zadnji poti in darovane svete maše pa duhovnikom Eriku Šviglju, prelatu Stanislavu Zidarju in Sebastjanu Likarju. Iskrena zahvala Tadeji, ki je občuteno opisala življenje mame Micke, in Veroniki, ki je govor prebrala, ter pevcem Gorenjskega okteta in skupine Dlan. Zahvaljujemo se tudi pogrebni službi Komunale Kranj in vsem, ki ste našo mamo imeli radi in jo spoštovali!

Hčerki Majda in Anica z družinama
Kranj, Ljubljana, Kamna Gorica, 27. junija 2016

ZAHVALA



Ob boleči izgubi moža, očeta in brata

JANEZA KAVČIČA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, vsem, ki ste mu poklonili cvetje, sveče, lepo misel in poslovilne besede. Prav tako hvala g. župniku za opravljen cerkveni obred in pevcem za občuteno pesem.

Vsi, ki smo ga imeli radi
Škofja Loka, junij 2016

ZAHVALA

V 90. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, dedek, pradedek in brat

MIRKO LOMBAR

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovane sveče in druge darove. Hvala patru Polikarpu, gospodu župniku Branku Balažicu, pogrebni službi Navček in pevcem za lepo opravljen pogrebni obred. Posebno zahvalo izrekamo dr. Damijani Pogačnik Peternel za dolgoletno zdravljenje in zdravstvenemu osebju Splošne bolnišnice Jesenice. Hvala vsem imenovanim in neimenovanim, ki ste ga pospremili na njegovo zadnjo pot. Ohranimo ga v lepem spominu.

Žalujoci: žena Elca, sin Miro, hči Tatjana in brat Drago z družinami
Trstenik, 18. junija 2016

ZAHVALA



V 82. letu se je poslovil dragi mož, oče, stari oče in pradedek

ANTON NUČIČ

iz Britofa pri Kranju

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, darovane sveče in spremstvo na njegovi poti k večnemu počitku.

Vsi njegovi

ANKETA

Izstop Velike Britanije

MAJA SLEVEC PETERNEL

Pred dobrim tednom so Britanci na referendumu izglasovali izstop iz Evropske unije (Brexit). Mlade smo v Kranju vprašali za mnenje glede Brexita in o tem, kakšne naj bi bile posledice za druge članice unije.

Foto: Matevž Čebašek



Marko Bilič:

»Zdaj se bodo po Angležih zgledevale države, ki že dalj časa načrtujejo izstop iz EU. Mislim, da večjih sprememb glede potovanj ne bo in da bodo študenti lahko še naprej odhajali na izmenjave.«



Kaja Benegalija:

»Za Veliko Britanijo bo verjetno zdaj bolje, ker ne bo več toliko prispevala v evropski sklad, EU pa bo glede tega precej izgubila. Za tiste, ki bodo odšli tja študirat, bo manj možnosti.«



Matej Kurnik:

»Najbrž izstop Velike Britanije iz EU ne bo prinesel nič dobrega, mislim, da je boljše združevanje kot razdruževanje. Pričakujem, da bo glede študija in potovanja ostalo enako, kot je bilo doslej.«



Patricija Stare:

»Priznam, da kaj dosti ne spremljam te problematike. Ne vem, ali bo zdaj boljše ali slabše. Verjetno bodo potovanja cenejša, a za študente bodo lahko problemi pri izmenjavah.«



Nejc Slapar:

»O posledicah izstopa je težko karkoli reči, saj tudi politiki ne znajo točno povedati, kaj bo. Po eni strani dam Angležem prav, ker EU mogoče malo zavaja ljudi s podatki in jim vsiljuje svojo politiko.«

Patra so prijetno presenetili

Na Brezje so prišli patru dr. Robertu Bahčiču voščiti predsednik republike Borut Pahor, ansambel Modrijani in seveda ljubljanski nadškof, tudi sam frančiškan, Stanislav Zore.

JOŽE KOŠNJEK

Brezje – Gvardijan frančiškanskega samostana na Brezjah in rektor Marijine bazilike dr. Robert Bahčič si niti v sanjah ni predstavljal, da mu bodo za petdesetletnico, ki jo je praznoval v torek, 28. junija, voščili tako pomembni možje in tako izvrstni glasbeniki. Načrtovalcem presenečenja je uspelo, da so se na praznični dan pred patrovim stanovanjem na Brezjah skupaj zbrali predsednik republike Borut Pahor, sodelavci iz romarskega urada in samostanski bratje ter ansambel Modrijani in skupaj voščili patru Robertu za petdeseti rojstni dan. Dan pred



Predsednik republike Borut Pahor in Modrijani voščijo patru dr. Robertu Bahčiču.

Dr. Robert Bahčič je bil rojen 28. junija leta 1966. Otroštvo je preživel v rojstni Mali Dolini v občini Brežice. Po odsluženju vojašine je leta 1989 opravil prve frančiškanske zaobljube. Julija leta 1993 je daroval novo mašo na Višarjah. V Rimu je leta 1994 magistriral, se vrnil v Slovenijo in bil frančiškan na Sveti Gori, v Mariboru in v Kamniku. Leta 2006 je bil poklican v Rim, kjer je bil do leta 2013 gvardijan glavne frančiškanske hiše in vodja urada za komunikacije. Marca leta 2013 je doktoriral in se vrnil v Slovenijo, na Brezje.

praznikom so postavili mlaj in po stari slovenski navadi tudi »ofrali«. Praznik so mu polepsali tudi frančiškanski bratje iz Slovenije in tujine in skupaj z ljubljanskim nadškofom metropolitom msgr. Stanislavom Zoretom, ki je tudi frančiškan, darovali praznično zahvalno mašo.

Pater dr. Robert Bahčič, ki skupaj s svojimi sobratji od avgusta leta 2013 kot

gvardijan vodi frančiškanski samostan in kot rektor skrbi za baziliko Marije Pomagaj, je z duhovno širino, razgledanostjo in organizacijskimi sposobnostmi postavil Brezje v prvo ligo srednjeevropskih Marijinih romarskih poti. Obenem je zagovornik sodelovanja frančiškanov in krajanov ter njihovih organizacij, saj njihove poti peljejo k istemu cilju – napredku kraja.

Potrdili višje cene vrtcev

Radovljica – Cene programov v radovljiških vrtcih bodo zaradi povečanja stroškov dela v prihodnjem šolskem letu višje. Mesečna cena na otroka za oddelek prvega starostnega obdobja bo višja za 3,85 odstotka in bo znašala 451 evrov, za oddelek drugega starostnega obdobja bo višja za 6,28 odstotka in bo znašala 340 evrov, za oddelek tri do štiriletnih otrok in kombinirani oddelek pa bo višja za 4,66 odstotka in bo znašala 379 evrov. Starši bodo tako v povprečju plačevali od 6 do 7 evrov več na mesec kot doslej, prav tako občina, ki iz proračuna financira razliko med polno ceno programa in plačili staršev. V prihodnjem šolskem letu dodatna znižanja za rezervacijo in odsotnost otrok iz zdravstvenih razlogov veljala tudi za vrtce izven občine Radovljica in zasebne vrtce, so pojasnili na občinski upravi. Radovljiške vrtce bo v novem šolskem letu lahko obiskovalo 763 otrok, ki bodo razporejeni v 42 oddelkih po sedmih enotah Vzgojno-varstvenega zavoda Radovljica.

Začeli bodo urejati otroško igrišče na Planini

Kranj – Mestna občina Kranj bo v ponedeljek začela z deli za ureditev centralnega otroškega igrišča na Planini. Novo otroško igrišče bo urejeno ob Vrtcu Mojca v skupni površini približno 920 kvadratnih metrov. Poleg prostora za otroško igro in vzpodbujanje motoričnih sposobnosti bo poudarek na ohranjanju parkovnega značaja prostora, raznolikosti materialov in razgibanosti terena ter ureditvi prijetnih prostorov za posedenje. Predviden zaključek del je do začetka septembra. Ureditev otroškega igrišča bo stala 48.700 evrov.

GLASOV JEŽ

Za avto povsod dovolj prostora

Kranj – Še tistih nekaj kolesarskih poti, ki jih imamo v Kranju, je dostikrat zaparkiranih z avtomobili brezvestnih voznikov, je opozoril naš bralec in zraven priložil zgovorno fotografijo, ki jo je naredil na začetku kolesarske poti med trgovskim centrom in mestnim pokopališčem. Že je klical na pomoč medobčinsko redarstvo, a doslej brez učinka. In se sprašuje: Kako bomo pa mi in naši otroci zapeljali na kolesarsko stezo, mogoče iz zraka?



vremenska napoved

Danes bo sprva delno jasno, čez dan pa zmerno do pretežno oblačno s krajevnimi plohami in nevihtami. Podobno vreme bo tudi jutri. Prehodno bo zapihal jugozahodni veter. V nedeljo bo oblačno z občasnimi padavinami, ki bodo popoldne oslabele, oblaki se bodo začeli trgati. Zapihal bo severovzhodnik.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK



14/27 °C

SOBOTA



15/28 °C

NEDELJA



15/20 °C

